

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 27.06.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, כ"ד בסיון התשפ"ד - 30 ביוני 2024

(בשעה 14:00 - באולם הראל - משרד ראש הממשלה בירושלים)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
-------------	------------------	------------------

א. הצעת חוק הספורט (תיקון - דגל מדינת ישראל על מדי נבחרות ישראל), התשפ"ד-2023 של חה"כ סימון דוידסון ואחרים (פ/3957)

- המשך הדיון

ב. הצעת חוק לתיקון פקודת הדיג (איכון ספינות דיג), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיקי לוי (פ/3528)

ג. הצעת חוק חובת הנגשה לשונית של אתרי אינטרנט ושירותים ממשלתיים מקוונים, התשפ"ג-2023 של חה"כ איימן עודה ואחרים (פ/3796)

- המשך הדיון

ד. הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון - הרחבת המגוון בשידורי הרדיו), התשפ"ד-2024 של חה"כ אלי דלל ואחרים (פ/4656)

ה. הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון - הגנה על קטינים מפני תוכן פוגעני באינטרנט באמצעות אומדן גיל), התשפ"ד-2024 של חה"כ מיכל שיר סגמן ומיכל מרים וולדיגר (פ/4518)

ו. הצעת חוק דמי הבראה, התשפ"ד-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4028)

- המשך הדיון

ז. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שלילת קצבאות שמשולמות לפעילי טרור ובני משפחותיהם מחוץ לישראל), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוליה מלינובסקי ואחרים (פ/4664)

ח. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - זכאות לדמי לידה עבור משרתות מילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ פנינה תמנו ואחרים (פ/4261)

- המשך הדיון

ט. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון - איסור פיטורים של בן משפחה בשנת השכול הראשונה), התשפ"ד-2024 של חה"כ דבי ביטון (פ/4585)

י. הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - הרחבת תקופת הגנה מפני פיטורים למשרתים במילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ אלון שוסטר ואחרים (פ/4339)

יא. הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג-2022 של חה"כ משה סולומון ואחרים (פ/980)

- המשך הדיון

יב. הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד-2024 של חה"כ דן אילוז (פ/4496)

יג. הצעת חוק הצמדת תשלומים לחיילים בודדים למדד המחירים לצרכן, התשפ"ג-2023 של חה"כ חוה אתי עטייה (פ/1991)

י.ד. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלום דנינו (פ/4590)

- המשך הדיון

טו. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - החזר דמי נסיעה באמבולנס עבור מטופל בתחום בריאות הנפש), התשפ"ג-2022 של חה"כ מיכל מרים וולדיגר (פ/41)

טז. הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מכשירים רפואיים מיוחדים), התשפ"ג-2023 של חה"כ שרון מרים השכל (פ/3337)

יז. הצעת חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (תיקון - מעמד אפוטרופוס להורי היילוד), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוראי להב הרצנו ואחרים (פ/4413)

יח. הצעת חוק יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, התשפ"ג-2023 של חה"כ סימון מושיאשוילי וינון אזולאי (פ/3687)

יט. הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג-2023 של חה"כ מאיר כהן ואחרים (פ/3758)

- המשך הדיון

כ. הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון - פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד-2024 של חה"כ אופיר כץ ואחרים (פ/4684)

כא. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ד-2024 של חה"כ מאיר כהן (פ/4189)

- המשך הדיון

כב. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ג-2022 של חה"כ שרון מרים השכל (פ/713)

- המשך הדיון

כג. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - הקלות בתנאי קבלה ללוחמים ולמשרתי מילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ חנוך דב מלביצקי (פ/4405)

כד. הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - עדיפות למשרת מילואים פעיל), התשפ"ד-2024 של חה"כ שרון ניר ואחרים (פ/4327)

כה. טיוטת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס'), התשפ"ד-2024 שר האוצר 255חק

כו. הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - הגדלת חיבור החשמל), התשפ"ד-2024 של חה"כ יעקב אשר (פ/4516)

- המשך הדיון

כז. הצעת חוק נתוני אשראי (תיקון - קיצור תקופת שמירת הנתונים במאגר נתוני אשראי), התשפ"ג-2023 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/1474)

כח. הצעת חוק החברות (תיקון - מכסות ייצוג לנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות), התשפ"ג-2023 של חה"כ מטי צרפתי הרכבי ואחרים (פ/3833)

כט. הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון - סיוע משפטי לתובע בהליך אזרחי), התשפ"ג-2023 של חה"כ פנינה תמנו (פ/3095)

ל. הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון -
השהיית הליך ואי-נקיטתו כלפי
אסירים משוחררים), התשפ"ד-2023
של חה"כ יצחק פינדרוס ואחרים
(פ/4152)

לא. הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת
הלאום של העם היהודי (תיקון -
הוספת ערך השוויון ברוח עקרונות
הכרזת העצמאות) של חה"כ אלעזר
שטרן ואחרים (פ/4105)

לב. הצעת חוק-יסוד: הממשלה (תיקון -
הגבלת כהונת ראש הממשלה לשתי
תקופות כהונה רצופות) של חה"כ מרב
מיכאלי (פ/3369)

לג. הצעת חוק העונשין (תיקון - ביטול
עבירת השוטטות), התשפ"ד-2024 של
חה"כ משה סולומון (פ/4536)

- המשך הדיון

לד. הצעת חוק העונשין (תיקון - נשק
לפגיעה המונית), התשפ"ד-2024 של
חה"כ צביקה פוגל (פ/4531)

לה. הצעת חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) (תיקון - מעצרים מינהליים בגין חברות בארגון טרור), התשפ"ד-2024 של חה"כ שמחה רוטמן (פ/4558)

- המשך הדיון

לו. הצעת חוק הרשות הלאומית למאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשפ"ד-2024 של חה"כ סימון דוידסון ואחרים (פ/4245)

לז. הצעת חוק נציבות תלונות הציבור על שופטים (תיקון - מינוי הנציב), התשפ"ד-2024 של חה"כ שמחה רוטמן (פ/4691)

לח. הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הזדהות עם מבצע עבירת טרור מסוג המתה) (מיזוג של הצעות חוק: - פ/3157 של חה"כ צבי ידידיה סוכות; פ/2227 של חה"כ אליהו רביבו; פ/4345 של חה"כ לימור סון הרמלך; פ/4138 של חה"כ יצחק קרויזר) - דיון נוסף לפני קריאה ראשונה

לט. טיוטת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת בטחון) (תיקון מס' 3), התשפ"ד-2024

מ. טיוטת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת בטחון) (תיקון מס' 3), התשפ"ד-2024

מספר פנימי : 2209251

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

סימון דוידסון
חנוך דב מלביצקי
אלי דלל
טלי גוטליב
שלום דנינו
אלמוג כהן
אריאל קלנר
אושר שקלים
קטי קטרין שטרית
עמית הלוי
צביקה פוגל
משה פסל
ארז מלול
צבי ידידיה סוכות
מיכאל מרדכי ביטון
ולדימיר בליאק

פ/25/3957

הצעת חוק הספורט (תיקון – דגל מדינת ישראל על מדי נבחרות ישראל), התשפ"ד–2023

הוספת סעיף 14א.1 בחוק הספורט, התשמ"ח–1988¹, אחרי סעיף 14 יבוא:

"סמל דגל מדינת 14א. על בגד התלבושת של שחקני נבחרת ישראל בכל ישראל על מדי נבחרות ישראל ענף מענפי הספורט, שמארגנים ארגון ספורט, אגודת ספורט, התאחדות או איגוד, בפלג הגוף העליון, ייענד סמל בדמות דגל מדינת ישראל בעת השתתפות השחקנים בפעילות ספורט מאורגנת, בכפוף להוראות לפי חוק הדגל, הסמל והמנון המדינה, התשי"ט–1949²."

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 122.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 37.

דברי הסבר

דגל המדינה הוא אחד הסמלים החשובים ביותר במדינת ישראל לגאווה והזדהות לאומית ומייצג את המדינה, ריבונותה, מוסדותיה ואזרחיה.

על פי המצב הנהוג כיום, נבחרות ישראל בתחומי הספורט השונים מייצגות את מדינת ישראל בתחרויות בינלאומיות שונות. אך בניגוד לנבחרות אחרות בעולם, על חולצות או גופיות השחקנים, לא מופיע סמל דגל ישראל.

על כן, מוצע בזאת לחייב את נבחרות ישראל בכל ענף מענפי הספורט, לענווד על מדיהן רקמה או הדפס אחר כלשהו של דגל המדינה. הופעתן של הנבחרות בתחרויות בינלאומיות עם דגל המדינה על תלבושתן תגביר את תחושת השליחות הלאומית שלמענה משתתפת נבחרת ישראלית כנציגת המדינה, בתחרויות ספורט שונות מול מדינות אחרות.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חברת הכנסת ציפי חוטובלי (פ/18/2481).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בחשוון התשפ"ד (16.10.2023)

מוזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1025 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 26.05.2024.

חק/1025. הצעת חוק הספורט (תיקון - דגל מדינת ישראל על מדי נבחרות ישראל),
התשפ"ד-2023 של חה"כ סימון דוידסון ואחרים (פ/3957)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מיקי לוי

3528/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת הדיג (איכון ספינות דיג), התשפ"ג–2023

הוספת סעיפים 3ב ו-1. בפקודת הדיג, 1937¹ (להלן – הפקודה), אחרי סעיף 3א יבוא:
עד 13

"הגדרות" 3ב. בסעיפים 3ג עד 13 –

"מכמורת" – שיטת דיג של גרירת רשת על ידי ספינה;

"מכשיר איכון" – מכשיר מסוג VMS (Vessel Monitoring System) המאכן באופן רציף את המיקום הגיאוגרפי של הספינה באמצעות לוויין ומשדר באמצעות אנטנת שידור נתוני מיקום ומהירות בזמן אמת למרכז מידע ובקרת דיג;

"מערך חכות צף" – מערך חכות שקרסיו מצויים בגוף המים;

"מרכז מידע ובקרת דיג" – מרכז שהוקם לפי סעיף 13;

"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר.

3ג. (א) לא ידוג אדם דגים בספינת מכמורת או באמצעות מערך חכות צף, אלא אם כן הותקן בספינה מכשיר איכון תקין.
חובת התקנת מכשירי איכון

¹ ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' (ע) 137, (א) 157.

(ב) בעל הרישיון לדוג דגים אחראי לכך שמכשיר האיכון יפעל באופן רציף וקבוע בכל עת שהספינה שטה, בין אם בעל הרישיון כאמור נמצא על הספינה ובין אם הוא לא נמצא על הספינה.

(ג) לא ישחית אדם את מכשיר האיכון, לרבות את אנטנת השידור שהותקנו בספינה לפי סעיף קטן (א).

(ד) נתגלתה תקלה במכשיר האיכון, יודיע על כך בעל הרישיון לדוג דגים לפקיד הדיג הראשי, באופן מיידי; כל עוד לא תוקנה התקלה, לא ידוג אדם אלא אם כן קיבל אישור מאת פקיד הדיג הראשי; אישור כאמור יהיה בתוקף לתקופה שלא תעלה על 7 ימים, אלא אם כן החליט פקיד הדיג הראשי להאריך את תוקף האישור, מטעמים מיוחדים ובהחלטה מנומקת בכתב.

מרכז מידע ובקרת דג. 3. (א) יוקם במשרד החקלאות ופיתוח הכפר מרכז מידע ובקרת דיג (להלן – מרכז מידע ובקרת דיג) לשם קבלה, עיבוד ושמירה של מידע אלקטרוני המגיע ממכשירי האיכון.

(ב) מרכז מידע ובקרת דיג ינהל רישום של הנתונים המתקבלים ממכשירי האיכון.

(ג) במרכז מידע ובקרת דיג ירוכזו הנתונים והדיווחים שהועברו אליו לפי הוראות חוק זה וכן נתונים נוספים שיקבע השר.

(ד) השר ימנה, לפי המלצת פקיד הדיג הראשי, מבין עובדי האגף לדיג ולחקלאות מים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, אדם שיהיה מנהל מרכז מידע ובקרת דיג.

נוהל מכשירי איכון 3ה. (א) פקיד הדיג הראשי יפרסם באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר (בסעיף זה – אתר המשרד) נוהל מכשירי איכון שיכלול את כל אלה:

(1) המידע שיועבר מהספינה, לרבות שם ומספר ספינה, מספר רישיון לדוג דגים, מיקום גיאוגרפי, מהירות, נתיב, תאריך ושעה;

(2) רמת הדיוק של מכשיר האיכון;

(3) הגדרת מרווחי הזמן לשידור מיקומו של המכשיר;

(4) משך זמן שמירת המידע במרכז מידע ובקרת דיג.

(ב) השר יקבע את התנאים בהתקיימם אדם זכאי להיות ספק מורשה של מכשירי איכון; שמות הספקים המורשים כאמור יפורסמו באתר המשרד.

13. (א) לא ישוט אדם בספינת מכמורת מתחת למהירות שיט מזערית 5 קשר באזורים אסורים לדיג מכמורת כמשמעותם בהוראות לפי פקודה זו או בשמורות טבע כהגדרתן בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998.²

(ב) לא ישוט אדם בספינת מכמורת מתחת למהירות 5 קשר בעונות אסורות לדיג מכמורת כמשמעותן בהוראות לפי פקודה זו.

2. אחרי סעיף 5 לפקודה יבוא:

2. "איסור דיג ועגינת 5א. (א) לא ידוג אדם באמצעות מכמורת ולא יעגון לאורך תוואי רצועת תשתיות וצינורות להובלת גז בלחץ גבוה ובמרחק של עד 500 מטר מרצועת תשתיות או צינורות כאמור. (ב) בסעיף זה –

"מכמורת" – כהגדרתה בסעיף 3ב;

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

"רצועת תשתיות" – רצועה של קווי תשתית של תקשורת, גז, נפט או אחרים, בין אופקיים ובין אנכיים לקו החוף, המונחים על קרקעית היס או מוטמנים בה;

"צינורות להובלת גז בלחץ גבוה" – צינורות למערכות האספקה, ההולכה והחלוקה של גז טבעי."

תיקון סעיף 10 3. בסעיף 10(1) לפקודה, בסופו יבוא:

"(ד) השט בספינת דיג בניגוד להוראות לפי סעיפים 3ג, 3ה ו-13, דינו – מאסר שלושה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³."

דברי הסבר

בשנת 2016, לאחר שנים רבות של העדר ניהול משאב הדגה בתופי היס התיכון, שיצרה דיג יתר אגרסיבי שהוביל את המשאב לסף הכחדה, כמו גם לפגיעה אנושה בסביבה הימית, אושר תיקון לתקנות הדיג שיצרו לראשונה מסגרת נורמטיבית משמעותית הכוללת כלים, אמות מידה ותנאים מחייבים לניהול בר קיימא של הדיג והדייגים בישראל.

כך לדוגמה, נקבעו שתי הוראות קריטיות להבטחת התחדשות הדגה: קביעת אזורי האסורים לדיג מכמורת, הכוללים את המים הרדודים המהווים בית גידול לדגינים צעירים, אזור צפון ישראל, ואזורי של מצע סלעי קשה המהווים את מוקדי הרבייה וההתחדשות של להקות הדגים, וקביעת עונות אסורות לדיג – בעונת הרבייה (תקף לכלל שיטות הדיג, כולל מערך חכות צף אך לא כולל דיג מכמורת) ובתקופת גיוס הדגים הצעירים (תקף לדיג מכמורת בלבד).

אלא ששתי ההגבלות החשובות הללו קשות מאוד עד כמעט בלתי אפשריות לאכיפה, שכן האזורי האסורים לדיג מצויים בעיקר בלב ים, וחלק מפעילות הדיג מבוצעת בלילה, מה שמחייב הימצאות של ספינת אכיפה במקום ובזמן הדיג. לגבי העונות האסורות לדיג, ניסיון העבר מלמד שספינות הדיג יוצאות לים, טוענות שהן "שטות להנאתן" או מקיימות פעילות שיט אחרת, ובפועל דגות בניגוד לחוק. בנוסף, מיעוט כוח האדם והציוד הזמין לצורכי אכיפת חקיקת הדיג מקשה מאוד על אכיפת דיג אפקטיבית, בוודאי בעומק היס ומחוץ לתחומי המים הריבוניים, שם מתבצע בעיקר דיג של מינים בסכנת הכחדה חמורה כדוגמת הטונה כחולת הסנפיר.

מכאן, שעל אף הרפורמה החשובה שאושרה ב-2016 על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת, היבטים חשובים ממנה נותרים "על הנייר" בלבד שכן אין יכולת ממשית לאכוף את הוראותיה, וממשק הדיג ביס התיכון יוסיף להתנהל בחוסר יעילות ופגיעה חמורה בסביבה ובדייגים כאחד.

המנגנון היעיל והנפוץ ביותר בעולם לאכיפת עבירות דיג הוא חיוב בהתקנת איכון לווייני (VMS) על ספינות דיג, המאפשר איסוף מידע בזמן אמת אודות מיקומה הגיאוגרפי ומהירות השייט שלה והעברתו למרכז ניטור ובקרה בחוף. המערכת מהווה סטנדרט אחיד עולמי לאכיפת דיג, ועושים בה שימוש נרחב במרבית מוקדי הדיג המרכזיים בעולם – ביניהם אירופה, צפון אמריקה, אוסטרליה, רוסיה, דרום אפריקה יפן ועוד.

גם באוסטרליה וגם בארה"ב קיימת רגולציה המחייבת שימוש באמצעי איכון מסוג VMS מאז 2004. האיחוד האירופי מחייב שימוש במכשיר איכון עבור ספינות דיג באורך של מעל 12 מטר (אורך ספינת מכמורת ממוצעת בישראל היא 17 מטר) מאז 2005. כל מדינה באיחוד מחויבת להקים מרכז ניטור ומידע, המפקח על פעילות הדיג בשטחי המים הטריטוריאליים והכלכליים שלה.

אין הכוונה להחליף את מנגנוני האכיפה הקיימים אלא להשלים ולתמוך במאמצי האכיפה באמצעות הכוונת כוחות לאזורי בהם קיים חשד להפרה בעקבות מיקום הספינה ומהירות השייט שלה. בנוסף לאלו, גם ה-GFCM, נציבות הדיג ביס התיכון, מחייבת החל משנת 2009 להתקין מכשירי איכון

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

על ספינות הדיג הפועלות בתחומי הים התיכון. מדינת ישראל חברה מן המניין בנציבות (אם כי קיימת כרגע מחלוקת באשר לתשלום דמי החבר מטעמה), ומדובר בסטנדרט בסיסי ומקובל באזורינו. גם בישראל, מסמך מדיניות למרחב הימי המגובש בימים אלו על ידי צוות בין-משרדי בראשות מינהל התכנון, המליץ במסגרת "גיבוש יכולת לאכיפת תקנות הדיג על הקמת מערכת איכון ואכיפה לוויינית שתאפשר פיקוח על הספינות (הגדולות) גם מהיבשה." ישנם היבטים נוספים שאיכון ספינות דיג יסייע בהם, היבטים שבעתיד הקרוב ילכו ויהפכו משמעותיים יותר:

א. שמורות טבע – כבר היום, תקנות גנים לאומיים ושמורות טבע (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים וההגנה עליהם), התשכ"ח-1968 אוסרות על הכנסה והשטה של כלי שיט לשמורת האלמוגים באילת. בשמורות טבע נוספות קיים איסור דיג, ובעתיד הקרוב מתוכננת הכרזתן של שמורות טבע ימיות נוספות, שגם בהן יהיו, לכל הפחות, מגבלות דיג משמעותיות. כך שגם לצורך אכיפת חוק גנים לאומיים ושמורות טבע והתקנות מכוחו, מכשיר איכון יהיה לעזר רב.

ב. קווי גז – כבר היום, ויותר בעתיד הקרוב, ירושת הים התיכון בקווי גז רבים, לאורך מאות קילומטרים. מאחר וספינות המכמורת, הגוררות את הרשת על הקרקעית, יוצרות סיכון משמעותי לקווי הגז, ישנו איסור גרירת רשת כ-500 מטר מכל צד של הקווים בתכנית המתאר הארצית מס' 37/ח לקבלה וטיפול בגז הטבעי מתגליות ועד מערכת ההולכה הארצית, אולם איסור זה אינו מעוגן בחקיקה ולכן יש קושי לבצע אכיפה מכוח התמ"א. מערכות האיכון יכולות לעקוב אחר הדיג בסמיכות לקווי הגז ולהתריע מפניו. התוצאה החמורה של פגיעת רשת מכמורת בקו גז, העלולה להוביל לפיצוץ, לדליפה חמורה ולאסון סביבתי כמו גם לנזק מערכתי למשק בעקבות הפסקת אספקת גז טבעי, מחייבים אמצעים למניעת ההתקרבות של רשתות המכמורת לרצועות קווי ההולכה של הגז בים התיכון.

ג. שטחים ביטחוניים ושטחי אש – על פי צו סגירת שטחים בים (מספר 100), שהוציא מפקד חיל הים ב-2014, נקבעו שטחי ים סגורים הכוללים שטחים שבהם חל איסור שיט או דיג. איסורים אלו נועדו מחד לאפשר את פעילות מערכת הביטחון ומאידך להגן על בעלי הספינות והדייגים מפני פגיעה כתוצאה מאימונים, ירי, נפלים ופעילות ביטחונית אחרת. מערכת האיכון תשרת גם את אכיפת הצו.

לפיכך, מוצע לקבוע כי כל ספינה העוסקת בדיג מכמורת או דיג באמצעות מערך חכות צף תחויב בהתקנת מערכת איכון. כמו כן, לשם פיקוח על הנתונים המועברים ממכשירי האיכון, מוצע להקים מרכז מידע ובקרת דיג שיאסוף ויעבד את הנתונים המתקבלים ממכשירי האיכון. בנוסף, מוצע לקבוע כי פקיד הדיג הראשי יפרסם נוהל אודות השימוש במכשירי האיכון.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיקי לוי (17/24/פ) ועל ידי חבר הכנסת רם בן ברק וקבוצת חברי כנסת (2077/24/פ).

הצעת החוק זהה לפ/2077/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
לי בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
איימן עודה
אחמד טיבי
יוסף עטאונה
עאידה תומא סלימאן
עופר כסיף
גלעד קריב
אפרת רייטן מרום
יאסר חוג'יראת
מטי צרפתי הרכבי

3796/25/פ

- הצעת חוק חובת הנגשה לשונית של אתרי אינטרנט ושירותים ממשלתיים מקוונים, התשפ"ג–2023
- מטרה 1. מטרתו של חוק זה היא לאפשר לכלל אזרחי מדינת ישראל נגישות לשונית בשפה הערבית ובשפות נוספות, למידע בדבר זכויות המוקנות להם ולשירותים ממשלתיים הקיימים בפלטפורמות דיגיטליות.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "גוף ציבורי" – גוף המנוי בתוספת הראשונה לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח–2018¹, וכן תאגידים בנקאיים;
- "מערך הדיגיטל הלאומי" – המטה הטכנולוגי של משרדי הממשלה והגופים הציבוריים;
- "פלטפורמה דיגיטלית" – האתר הראשי או היישומון שבו מפרסם גוף ציבורי את שירותיו השונים, וכל דף מקוון שאליו הגוף מפנה לצורך מיצוי השירות;
- "שפות נוספות" – רוסית, אמהרית וכל שפה נוספת שיקבע השר בתקנות;
- "השר" – שר המשפטים.
- חובת הנגשה לשונית 3. (א) גוף ציבורי יתרגם את הפלטפורמה הדיגיטלית שלו לשפה הערבית ולשפות נוספות, ובכלל זה רשאי הגוף להסתייע לשם כך בספק מקצועי מתחום התרגום והתוכן.

¹ ס"ח התשע"ח מס' 2744 עמ' 902.

(ב) התרגום לשפות השונות יוצג באופן בולט וברור בעת הכניסה לפלטפורמה הדיגיטלית, לרבות הסבר על אופן השימוש בפלטפורמה.

(ג) גוף ציבורי ידאג לעדכן את הפלטפורמה הדיגיטלית שלו באופן שוטף בערבית ובשפות הנוספות; תרגום והנגשה של המידע הדינמי ייעשה בתוך 48 שעות ממועד העלאת מידע חדש לאתר.

פנייה ומילוי נתונים 4. פלטפורמה דיגיטלית המאפשרת פנייה או מילוי נתונים תאפשר לעשות זאת בעברית, בערבית ובשפות הנוספות.

הנגשת פלטפורמות שירות ממשלתי דיגיטלי 5. מערך הדיגיטל הלאומי ינגיש לשפה הערבית ולשפות נוספות פלטפורמות מקוונות הנותנות שירות ממשלתי דיגיטלי לאזרחים ולעסקים, לרבות מערכת ההזדהות הלאומית, אזור אישי ממשלתי, שירות הטפסים הממשלתי ולהעלאת המודעות לקיומן של פלטפורמות כאמור בשפות האמורות.

ביצוע ותקנות 6. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

תחילה 7. תחילתו של חוק זה שנה ממועד פרסומו; השר רשאי להאריך את התקופה האמורה, ובלבד שלא תעלה על תקופה של שישה חודשים נוספים.

דברי הסבר

אחד המכשולים הגדולים ביכולתם של אזרחי המדינה לממש את זכויותיהם נעוץ בעובדה שהאוכלוסייה במדינה היא רב תרבותית ומגוונת, וחלק גדול ממנה אינו מסוגל לקרוא ולכתוב בשפה העברית. אזרחים רבים במדינה מסוגלים להבין עברית ברמה בסיסית ולעיתים גם לדבר בה, אך כאשר מדובר בצורך לקרוא מכתבים רשמיים, מדריכים הנוגעים לזכויות או חוזים, כללים, תקנות וכד' – רבים נתקלים בקשיים אשר עלולים להוביל אותם לטעויות.

עם השתכללות הטכנולוגיה והתרחבות פעילות האינטרנט, מקובל כי כל גוף ציבורי מציג את המידע הנוגע לו באתר אינטרנט, ואף מציע בו שירותים חיוניים. לאור האמור לעיל, נוצר צורך להנגיש ולתרגם אתרים אלו כך שכל אזרח יוכל להיכנס, לקרוא בהם את המידע, ולהשתמש בשירותים הדיגיטליים הממשלתיים בשפה אותה הוא מסוגל להבין ולנתח בקלות.

בדיון שנערך בוועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, ביום 13 באפריל 2023 בנושא "הנגשת אתרי האינטרנט והשירותים הדיגיטליים הממשלתיים לחברה הערבית", עלה כי 10% בלבד מכלל דפי האינטרנט הממשלתיים מונגשים לחברה הערבית. זהו מצב חמור הדורש טיפול מיידי.

לפיכך, מוצע לחייב גופים ציבוריים להנגיש את המידע המצוי בפלטפורמות הדיגיטליות שלהם לשפות שונות – לערבית ולשפות נוספות בהן מספר הדוברים בישראל הוא גדול. כמו כן, ניתנת לשר סמכות להוסיף לרשימה שפות נוספות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באב התשפ"ג (24.07.2023)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/864 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 03.03.2024 .

חק/864. הצעת חוק חובת הנגשה לשונית של אתרי אינטרנט ושירותים ממשלתיים
מקוונים, התשפ"ג-2023 של תה"כ איימן עודה ואחרים (פ/3796)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ונציגי משרדי האוצר, החינוך, הבריאות,
העבודה, התחבורה והכלכלה והתעשייה.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים שבמהלכם יתקיים שיח עם חברי הכנסת
מגישי הצעת החוק לשם תיקון הצעת החוק כך שניתן יהיה לתמוך בה.

הערה

מספר פנימי : 2216066

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אלי דלל
אברהם בצלאל
ולדימיר בליאק
חווה אתי עטייה
עודד פורר
עמית הלוי
רון כץ
משה סעדה
ניסים ואטורי
ישראל אייכלר
מירב בן ארי

4656/25/פ

הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון – הרחבת המגוון בשידורי הרדיו), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 72 בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן–1990¹, בסעיף 72, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא :

"(ז) על אף האמור בסעיף זה, בעל זיכיון לשידורי רדיו, רשאי, באישור השר, להקים תחנות שידור מחוץ לתחום האזור שנקבע לשידוריו בזיכיון ולשדר מחוץ לתחום כאמור, כך ששידוריו יועברו גם באזורים אחרים בארץ."

דברי הסבר

כיום בישראל ישנן תחנות בשידור ארצי רק בבעלות ציבורית כמו תחנות התאגיד "כאן" ותחנות גלי צה"ל. בהתאם לכך, תחנות בבעלות פרטית הן תחנות בשידור אזורי בלבד. הצעת חוק זו מבקשת לאפשר את קיומן של תחנות בשידור ארצי גם בבעלות פרטית ומסחרית. מוצע לקבוע כי שר התקשורת יהיה רשאי לאשר לבעל זיכיון לשידורי רדיו להקים תחנות שידור

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 59.

מחוץ לתחום האזור שנקבע לשידוריו בזיכיון ולשדר מחוץ לתחום כאמור, כך ששידוריו יועברו גם באזורים אחרים בארץ.

מטרת החוק המוצע היא להביא לגיוון רב יותר בשידורי הרדיו בישראל ולאפשר, בין השאר, לתחנות רדיו בשפות זרות כמו תחנות הרדיו בשפה הערבית, ולתחנות רדיו מגזריות כמו תחנות הרדיו החרדיות להגיע לקהל היעד שלהן בשטחי הארץ כולה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בסיוון התשפ"ד (17.06.2024)

מספר פנימי: 2213530

הכנסת העשרים וחמש

יוזמות: חברות הכנסת מיכל שיר סגמן
מיכל מרים וולדיגר

4518/25/פ

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון – הגנה על קטינים מפני תוכן פוגעני באינטרנט באמצעות אומדן גיל), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 4ט בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב–1982¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 4ט(א), בהגדרה "תוכן פוגעני", אחרי פסקה (4) יבוא:
"5) תוכן אלים שיש בו רצח, קטטה, ביזוי, השפלה או התעללות."
2. אחרי סעיף 4ט לחוק העיקרי יבוא:
"אומדן גיל 4. (א) בסעיף זה –
באתרים בעלי תוכן פוגעני

"אבטחת מידע", "מאגר מידע" – כהגדרתם
בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–
1981²;

"אומדן גיל" – הערכת גיל משתמש באתר
אינטרנט בעל תוכן פוגעני, ברמת דיוק
גבוהה, באמצעות שימוש בבינה מלאכותית
או מאגרי מידע מסוג שקבע השר לפי סעיף
קטן (ג);

"אתר אינטרנט" – אתר אינטרנט שיש לציבור
אפשרות כניסה או גישה אליו בתשלום או
בלא תשלום, לרבות תוך שימוש בקוד או
בסיסמה;

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

”בינה מלאכותית” (Artificial intelligence) – מערכת המפגינה התנהגות תבונית באמצעות ניתוח סביבתה ונקיטת פעולות, במידה מסוימת של אוטונומיות, כדי להשיג את מטרתה; מערכת כאמור עשויה להתבסס על תוכנה בלבד ולפעול במרחב המקוון, או להיות מוטמעת בהתקן פיזי; ”תוכן פוגעני” – כהגדרתו בסעיף 4ט(א).

(ב) אתר אינטרנט המציג תוכן פוגעני, יבצע אומדן גיל לכל משתמש טרם חשיפתו לתכני האתר; נמצא כי המשתמש אינו מעל גיל 18 לפי אומדן הגיל, תחסם גישתו לאתר האינטרנט ולתוכן המוצג בו.

(ג) השר רשאי לקבוע סוג בינה מלאכותית או מאגר מידע (להלן – מערכת אומדן) בה ישתמש אתר אינטרנט המציג תוכן פוגעני לצורך ביצוע אומדן גיל; בבחינת מערכת אומדן כאמור, ישקול השר, בין השאר, את אלה:

(1) רמת דיוק המערכת באומדן גיל;

(2) אמצעים שננקטו בידי בעל הבינה המלאכותית או מאגר המידע לאבטחת המידע המצוי במערכת או במאגר כאמור.

(ד) בעל אתר אינטרנט המציג תוכן פוגעני יישא בכל העלויות הכרוכות בהתקנת מערכת אומדן.

(ה) השר ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה, החל מתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, על אופן יישום הוראות חוק זה בתקופה שקדמה למועד הדיווח, ובכלל זה על מספר העיצומים הכספיים שהוטלו מכוח פרט (ג1) בחלק ב' לתוספת הרביעית וגובהן.

3. בתוספת הרביעית לחוק העיקרי, בחלק ב', אחרי פרט (ב1) יבוא:
הרביעית

"(ג1) הפר הוראה לפי סעיף 4 לעניין שימוש באומדן גיל באתר בעל תוכן פוגעני."

4. תחילה תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).
5. תקנות ראשונות תקנות ראשונות לפי סעיף 4(ג) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, יותקנו עד יום התחילה.

דברי הסבר

הטכנולוגיה המתקדמת והנגישות המידית לאינטרנט על שלל תכניו, מביאות עימן הזדמנויות רבות לצד סכנות לחשיפה לתכנים קשים, בעלי תוכן אלים או מיני. כאשר מדובר בילדים, הסכנה גדולה עוד יותר, כיוון שהם עומדים אל מול התכנים הללו ללא כל הגנה ועם יכולות הבחנה וסינון מוגבלות ביותר. למרבה הכאב, מאורעות כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) תועדו באופן מחריד בידי בני העוולה, והרשת הוצפה בסרטונים קשים ביותר של פרעות, מלחמה ואלימות, ללא כל סינון. תיעוד והפצת תכנים אלו התבצעו במסגרת לוחמה פסיכולוגית ובכוונת מכוון לפגוע פגיעות בנפש, בנוסף לפגיעות הגוף. כך נוכחנו שוב בסכנה המידית האורבת לכל אחד, ובעיקר לילדים ולבני הנוער, במרחבי הרשת.

חשיפה לתכנים קשים, בהם תכנים פורנוגרפיים או תכני אלימות קשים על ידי ילדים ובני נוער היא תופעה שכיחה היוצרת נזקים חמורים. מחקרים מלמדים כי נערים שנחשפו בגיל צעיר לפורנוגרפיה עלולים בסבירות גבוהה יותר להפגין אמונה ב'מיתוסים של אונס' שמצדיקים או מגנים על אלימות מינית, ואף לאמץ נטיות התנהגותיות מיניות אלימות-פוגעניות. עוד נמצא כי נערות שנחשפו לתכנים אלו מאמצות התנהגות מינית מופרזת בגיל צעיר ונטו יותר לסבול מחרדה, דיכאון, הערכה עצמית נמוכה, נטייה להפרעות אכילה ופגיעה עצמית, שימוש בסמים ואלכוהול, ונפגעו יותר מהטרדות או פגיעות מיניות. המוח המתבגר, הלא מפותח, רגיש במיוחד לתוכנים פוגעניים, מה שעלול להוביל לתגובות קיצון אשר יתבטאו בתפקוד ושיקול דעת לקויים, כולל פגיעה בשיפוט, בזיכרון ובוויסות רגשי.

כיום, זירת התכנים ברשת מופקרת לחלוטין, ובהתחשב בנגישות הרחבה שיש לכל ילד לגלישה במרחבי הרשת, סכנת ההיחשפות לתכנים קשים היא מוחשית, ברורה ומיידית. אל מול חופש היצירה והביטוי, וחירות הפרט לבחור את התכנים אותם הוא צורך, יש לעמוד על ההכרח להגן על ילדינו מפני תכנים קשים ברשת.

מטרת הצעת חוק זו היא לאמץ בחקיקה מנגנון לאומדן גיל שתמנע חשיפה של קטינים לתכנים פוגעניים ברשת, בין היתר תכני אלימות קשה ותכני פורנוגרפיה.

לפיכך מוצע לתקן את ההגדרה הקיימת כיום לתוכן פוגעני בסעיף 4ט לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן – החוק), כך שתכלול אלמנט נוסף והוא תוכן של אלימות קשה. לצד הרחבה ודיוק של הגדרת תוכן פוגעני, מוצע להגדיר כי תהליך אומדן הגיל יהיה תהליך טכנולוגי לאומדן גיל המשתמש ברמת דיוק גבוהה, באמצעות שימוש בבינה מלאכותית או מאגר מידע מסוג שיקבע השר בתקנות.

עוד מוצע לקבוע כי על כל אתר המציג תוכן פוגעני לבצע אומדן גיל ולחסום גישה לתכנים כאמור עבור מי שנמצא כי לא מלאו לו 18. יצוין כי אומדן הגיל הוא הליך חד פעמי, ולאחר שבוצע פעם אחת ממכשיר מסוים, לא יידרש זיהוי נוסף בכניסות הבאות מאותו המכשיר. יודגש כי החובה לבצע אומדן גיל, והעלויות הכרוכות בהתקנת מערכת לביצוע אומדן גיל, תוטל על בעלי האתר בו מוצג תוכן פוגעני. בנוסף מוצע לתקן את התוספת הרביעית לחוק ולקבוע כי אם ספק מורשה הפר את הוראות סעיף 4 המוצע, המנהל יהיה רשאי להטיל עליו עיצום כספי בגובה של עד 25% מהסכום הבסיסי הקבוע בסעיף 37א(א)(2) לחוק, שהוא 65,215 שקלים חדשים.

עוד מוצע כי שר התקשורת ימסור דיווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה, בדבר יישום הוראות סעיף 4 לחוק, כמו גם בדבר כמות הקנסות שהוטלו מכוח פסקה (ג) לחוק כנוסחה בהצעה זו וגובהן. מוצע כי דיווח ראשון לוועדת הכלכלה ייעשה בתום שישה חודשים מיום פרסומו של החוק ברשומות. כמו כן, מוצע כי השר יקבע תקנות ראשונות לעניין סוג בינה מלאכותית או מאגר מידע בה ישתמש אתר אינטרנט המציג תוכן פוגעני לצורך ביצוע אומדן גיל עד יום התחילה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)

מספר פנימי : 2209194

הכנסת העשרים וחמש

יזום : חבר הכנסת ניסים ואטורי

4028/25/פ

הצעת חוק זמי הבראה, התשפ"ד-2023

- הגדרות
1. בחוק זה –
- "מפקח עבודה" – מפקח כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹;
- "קצובת הבראה" – קצובת הבראה המגיעה לעובד על פי חוק זה;
- "שנת עבודה" – פרק זמן של 12 חודשים שתחילתו ב-1 בינואר של כל שנה;
- "השר" – שר העבודה.
- הזכות לקצובת הבראה
2. (א) כל עובד שהשלים את שנת עבודתו הראשונה במקום העבודה זכאי לקצובת הבראה שתינתן לפי הוראות חוק זה.
- (ב) עובד לא יידרש להוכיח כי שהה בבית הבראה או השתתף בכל צורת נופש אחרת כתנאי לזכאות לקצובת הבראה.
- חישוב קצובת הבראה
3. קצובת הבראה תחושב לפי הסכום ליום הבראה לפי סעיף 5, כשהוא מוכפל במספר ימי הבראה כמפורט להלן, בהתאם לוותק של העובד אצל המעסיק או במקום העבודה:
- (1) בעד השנה הראשונה – חמישה ימי הבראה;
- (2) בעד השנה השנייה ועד השנה השלישית – שישה ימי הבראה;
- (3) בעד השנה הרביעית ועד השנה העשירית – שבעה ימי הבראה;
- (4) בעד השנה ה-11 ועד השנה ה-15 – שמונה ימי הבראה;
- (5) בעד השנה ה-16 עד השנה ה-19 – תשעה ימי הבראה;

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 202.

- (6) בעד השנה ה-20 ואילך – עשרה ימי הבראה.
- חישוב הוותק לעניין 4. קצבות הבראה
- חישוב הוותק אצל המעסיק או באותו מקום עבודה לא תובא בחשבון היעדרות בשל חופשה ללא תשלום ואולם תובא בחשבון תקופת לידה והורות.
- הסכום ליום הבראה 5. (א) סכום יום הבראה יהיה 471.4 שקלים חדשים לעובד במשרה מלאה; סכום יום הבראה לעובד במשרה חלקית יחושב יחסית לחלקיות משרתו.
- (ב) הסכום האמור בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 במאי בכל שנה לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחודש אפריל של השנה שבה משולמת קצובת ההבראה לעומת מדד המחירים לצרכן שפרסמה כאמור בחודש אפריל 2023.
- (ג) תשלום ההבראה יהיה זהה לכלל העובדים במשק, לרבות עובדי המדינה ועובדי המגזר הציבורי.
- המועד לתשלום קצובת הבראה תשולם לעובד באחד מהחודשים יוני עד ספטמבר שבאותה שנה, אלא אם כן הוסכם או נהוג מועד אחר במקום העבודה.
6. קצובת הבראה
7. פדיון הבראה
- חדל עובד לעבוד במהלך שנת עבודה שלאחר השנה הראשונה לעבודתו אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה, יהיה זכאי בעד אותה שנה לקצובת הבראה חלקית בגין החלק היחסי של השנה שבו עבד.
8. סמכות שיפוט
- לבית הדין האזורי לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך לפי חוק זה ובכלל זה לעניין דרך חישובה של קצובת ההבראה או של פדיון ההבראה.
9. דין קצובת הבראה ופדיון הבראה כדין שכר עבודה לכל דבר.
10. פנקס הבראה
- (א) מעסיק חייב לנהל פנקס הבראה שבו יירשמו ביחס לכל עובד הפרטים שייקבעו שר העבודה בתקנות.
- (ב) בתקנות כאמור בסעיף קטן (א) רשאי שר העבודה לקבוע –
- (1) את סוגי המעסיקים שעליהם יחול סעיף זה
- (2) כי פנקס ההבראה יהיה חלק מפנקס אחר שהמעסיק חייב לנהל על פי חוק ששר העבודה ממונה על ביצועו.
11. עונשין
- (א) מעסיק שעשה אחת מאלה – דינו הקנס הקבוע בסעיף 71(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:
- (1) לא שילם לעובדו קצובת הבראה לפי חוק זה;
- (2) לא שילם לעובדו פדיון הבראה;

- (3) לא ניהל פנקס הבראה לפי סעיף 10;
- (4) לא רשם את הפרטים שיש לרשם בפנקס הבראה או רשם פרטים לא נכונים או לא מלאים;
12. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי סעיף 11 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד, האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.
13. על אף האמור בסעיף 6, בשעה שלדעת שר העבודה צרכי ההספקה במדינה מחייבים זאת, רשאי שר העבודה, בצו כללי או מיוחד, לדחות את מועד תשלום קצובת ההבראה, לגבי כל העובדים או לגבי סוג מסוים של עובדים; נתן שר העבודה צו כאמור, יקבע הוא מתוך איזה מועד תינתן קצובת ההבראה או באיזו דרך יפצו את העובד על קצובת ההבראה.
14. חוק זה אינו בא למעט מכל זכות הנתונה לעובד לפי דין, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג.
15. (א) שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
- (ב) שר העבודה לא יתקין תקנות לפי חוק זה, להוציא תקנות על פי סעיף 10(א), ולא ישתמש בסמכויותיו לפי הסעיפים 10(ב) ו-13, אלא לאחר התייעצות עם ארגוני העובדים ועם ארגוני המעבידים שלדעת השר הם נוגעים בדבר.

דברי הסבר

בהתאם לסעיף 2 לצו ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות הבראה ונופש 1998, מעסיק ישתתף בהוצאות ההבראה והנופש של עובדיו לכל יום הבראה. העובד זכאי, לפיכך, לדמי הבראה, כשם שהוא זכאי לתנאי עבודה אחרים כגון הזכות לדמי מחלה וימי חופשה. ואולם, במצב הקיים רק הזכויות למחלה ולחופשה מעוגנות בחוק, בעוד שהזכות להבראה מעוגנת בצווי הרחבה בלבד. מוצע איפוא להכיר גם בזכות לדמי הבראה במסגרת חוק.

עקב אי ההסדרה בחוק, הזכות להבראה מוקנית למגזרים שונים ובתעריפים שונים. כיום, עובדים שכירים במגזר הציבורי זכאים לתעריף יום הבראה הגבוה משמעותית מהתעריף לו זכאים העובדים השכירים במגזר הפרטי, אלא אם כן נקבע אחרת במסגרת חוזה העסקתם או שחל עליהם הסכם קיבוצי המחיל תנאים מטיבים יותר.

כך נוצר פער גדול בין הזכויות הכספיות המגיעות לעובדים שכירים במגזר הציבורי לעומת אלה המגיעות לעובדים במגזר הפרטי. השוואת התעריף ליום הבראה במגזרים השונים מכוח חוק תסייע במניעת אפליית העובדים השכירים במגזר הפרטי ותקל משמעותית בפגיעה הכלכלית שתווים עובדים אלו. ראוי לציין כי עלויות השוואת ההפרש בין התעריפים במגזר הציבורי לבין המגזר הפרטי הן מידתיות והתועלת מכך תעלה על העלות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בחשוון התשפ"ד (23.10.2023)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1107 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.06.2024 .

חק/1107. הצעת חוק דמי הבראה, התשפ"ד-2023 של תה"כ ניסים ואטורי (פ/4028)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים שבמהלכם חבר הכנסת מגיש הצעת החוק
יבוא בדברים עם משרדי האוצר והעבודה.

הערה

מספר פנימי : 2218862

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
יוליה מלינובסקי
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
חמד עמאר

4664/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – שלילת קצבאות שמשולמות לפעילי טרור ובני משפחותיהם מחוץ לישראל), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 326 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 326, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), הרשיע בית המשפט מי שאינו תושב ישראל בביצוע עבירה שקבע כי היא מעשה טרור לפי סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016², ואותו אדם זכאי לגמלה המשתלמת לו מחוץ לישראל, מכוח עצמו או מכוח בן משפחתו, לא תשולם לו הגמלה; נעצר אדם כחשוד בעבירה כאמור או הוגש כתב אישום נגדו בעבירה כאמור או שהוכרז עליו כפעיל טרור לפי סעיף 3(א1) לחוק האמור – יעוכב תשלום הגמלה כאמור עד הכרעת הדין, ואם הכרעת הדין הייתה הרשעה, לא תשולם גם הגמלה שעוכבה כאמור."

דברי הסבר

החל ממתקפת השבעה באוקטובר, מדינת ישראל נמצאת במלחמה מול ארגון החמאס ברצועת עזה, אך מתברר כי מדינת ישראל עדיין ממשיכה לשלם בזמן המלחמה קצבאות שונות לתושבים עזתים ולבני משפחותיהם. קצבאות אלה מוערכות בסך של כ-7.3 מיליון שקלים בשנה. מבדיקת הנושא, נמצא כי לא נערכה בדיקה מקיפה האם יש בין מקבלי הקצבאות מחבלים, שייטכן ואף נמצאים כיום בבתי הכלא

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

הישראליים.

לא יעלה על הדעת כי מי שכלל אינם תושבי ישראל יקבלו קצבאות מקופת המדינה על חשבון כספי משלמי המיסים הישראליים, בשעה שהם מבצעים עבירות טרור ומסכנים את ביטחון אזרחי המדינה. מטרת הצעת החוק לשים לכך סוף ולקבוע כי מי שאינו תושב ישראל והורשע בעבירת טרור שבית המשפט קבע שהיא מעשה טרור, יאבד את זכאותו לקבלת כל קצבה המשולמת לו ולבני משפחתו מקופת מדינת ישראל. כמו כן, אם נעצר אדם כחשוד בעבירה או הוגש כתב אישום נגדו בעבירה כאמור או שהוכרז עליו כפעיל טרור לפי חוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016 – מוצע שיעוכב תשלום הגמלה המשתלמת לו מחוץ לישראל, מכוח עצמו או מכוח בני משפחתו עד הכרעת הדין, ואם הכרעת הדין הייתה הרשעה, לא תשולם גם הגמלה שעוכבה כאמור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

מספר פנימי: 2214293

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
פנינה תמנו
דוד ביטן
שלי טל מירון
קטי קטרין שטרית
יצחק קרויזר
משה טור פז
אלון שוסטר
שרן מרים השכל
מתן כהנא
ולדימיר בליאק
עודד פורר
יוליה מלינובסקי
ששון ששי גואטה
מירב בן ארי
זאב אלקין

4261/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – זכאות לדמי לידה עבור משרתות מילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 48. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 48, בהגדרה "היום הקובע", אחרי "התביעה לדמי לידה" יבוא "לעניין מבוטחת שהיתה בשירות מילואים, כהגדרתו בחוק שירות מילואים, התשס"ח–2008² – היום האחרון שבו היתה המבוטחת בשירות מילואים בהיותה בהריון שנסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי לידה".

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק), קובע בפרק ג', בין השאר, תנאים לזכאות לדמי לידה ליולדת שהם גמלה מחליפת שכר בשל אובדן הכנסתה מעבודה או מעסק או משלח יד

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

עקב הלידה. החוק קובע את תנאי הזכאות לקבלת דמי לידה, את אופן חישוב דמי הלידה, ואת משך התקופה שבעדה ישולמו דמי הלידה.

סעיף 48 לחוק מגדיר את היום הקובע לתחילת קבלת דמי לידה. שירות מילואים אינו נחשב כיום קובע. משמעות הדבר כי אישה אשר התייצבה למילואים ועזבה את ביתה ועיסוקיה למען טובת המדינה בעודה בהריון, עלולה לאבד את זכאותה לדמי הלידה. כדי לתת מענה למצב זה, מוצע להחשיב את תקופת המילואים כתקופת מזכה לדמי לידה אף אם היום הקובע חל בתקופת שירות המילואים. הצעת חוק זו נכתבה בסיוע שדולת הנשים בישראל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בשבט התשפ"ד (05.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1036 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 26.05.2024.

חק/1036. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - זכאות לדמי לידה עבור משרתות

מילואים), התשפ"ד-2024 של תה"כ פנינה תמנו ואחרים (4261/9)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודשיים.

הערה

מספר פנימי: 2217493

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת דבי ביטון

4585/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – איסור פיטורים של בן משפחה בשנת השכול הראשונה), התשפ"ד–2024

הוספת סעיף 33ב 1. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ג–1950¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 33א יבוא:

א) לא יפטר מעסיק עובד שהוא בן משפחה של חייל שנספה במערכה, לרבות ארוסה של החייל, במהלך השנה הראשונה לנפילתו, ולא יוציא לחופשה ללא תשלום במהלך השנה כאמור, אלא בהיתר מאת ועדת תעסוקה כמשמעותה בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט–1949, שניתן על יסוד נימוקים המתירים לפטר נכה מלחמה מכוח תקנות על פי סעיף 31 לאותו חוק; הוראות סעיף זה יחולו הן על עובד קבוע והן על עובד ארעי או זמני ובלבד שהעובד עבד אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה ששה חדשים לפחות.

ב) היה המעסיק קבלן כוח אדם כהגדרתו בסעיף 1 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו–1996 (בסעיף קטן זה – חוק קבלני כוח אדם), והעובד הועסק אצלו בפועל במשך שישה חודשים לפחות יחולו גם הוראות אלה:

(1) יראו, לעניין סעיף קטן (א), גם הפסקה זמנית של העסקת העובד כפיטורים;

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 162.

(2) לא יגרום מעסיק בפועל כהגדרתו בחוק קבלני כוח אדם לכך שקבלן כוח אדם יפטר את העובד בניגוד להוראות סעיף זה; פוטר עובד בניגוד להוראות סעיף זה חזקה היא שהמעסיק בפועל הוא שגרם לפיטורים, אלא אם כן הוכיח אחרת;

(3) בקשה להיתר לפי סעיף קטן (א) תוגש הן בידי המעסיק בפועל והן בידי קבלן כוח האדם.

(ג) לעניין פיטורים לפי פרק זה בלא היתר מוועדת תעסוקה, יחולו הוראות פרק חמישי לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949, בשינויים המחויבים.

(ד) בפרק זה, "פיטורים" – לרבות אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצובה, שהוא אחד מאלה:

(1) חוזה עבודה לתקופה קצובה של שנים עשר חודשים או יותר;

(2) חוזה עבודה לתקופה קצובה הפחותה משנים עשר חודשים, שהאריך או שחידש העסקה קודמת של העובד שהיתה סמוך לפני תחילת תוקפו של החוזה."

בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970², בסעיף 7(א), במקום "32 א ו-33 א" יבוא "32 א, 33 א ו-33 ב".

2. תיקון חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה

בחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011³, בתוספת השנייה, בחלק ג', בסימן א', אחרי פרט (14) יבוא:

3. תיקון חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

"(14א) איסור פיטורי עובד שהוא בן משפחה של חייל שנספה במערכה במהלך השנה הראשונה לנפילתו בלא היתר לפי סעיף 33 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950";

² ס"ח התש"ל, עמ' 126.
³ ס"ח התשע"ב, עמ' 62.

דברי הסבר

כיום לא ניתנת בחקיקה לבן משפחה של חייל שנספה במערכה הגנה מפני פיטורים ממקום עבודתו למעט הגנות מסוימות בעת הגעה לגיל פרישה ולאחר השמה במקום עבודה לפי תקנות העסקת בני משפחות חיילים שנספו במערכה, התשי"א-1951. בפועל קיימים מקרים שבהם משפחות שכולות נאלצות להתמודד עם גזירת פיטורים ממקום העבודה, נוסף על האבל בשל אבדן החייל. כדי לתת לבני המשפחה אפשרות להתמודד עם האבדן והאבל לפחות בשנת השכול הראשונה, מוצע כי בן משפחה של חייל שנספה במערכה לא יפוטר ממקום עבודתו בתוך השנה הראשונה לנפילתו של החייל, אלא אם ניתן לכך היתר מוועדת התעסוקה הפועלת לפי חוק החיילים המשותררים (החזרת לעבודה), התשי"ט-1949, ומוצע להחיל לעניין זה ולעניין איסורי פיטורים נוספים של בני משפחה של נספה, סמכויות בדומה לאלה הנתונות לה לפי החוק האמור, וכן לקבוע כי ניתן יהיה להטיל בשל פיטורים ללא היתר עיצום כספי לפי החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011. ההוראה תחול על בן משפחה שעבד אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה לפחות שישה חודשים, והאיסור יחול גם לעניין גרימת הפיטורים בידי מעסיק בפועל ועל הפסקה זמנית של העבודה – כאשר העובד מועסק על ידי קבלן כוח אדם, וגם על אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצובה.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת סטס מיסז'ניקוב (פ/17/3550).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשפ"ד (20.05.2024)

מספר פנימי : 2215054

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אלון שוסטר
משה סולומון
משה טור פז

4339/25/פ

הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון – הרחבת תקופת הגנה מפני פיטורים למשרתים במילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 41א בחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949¹, בסעיף 41א(ב), במקום "שלושים" יבוא "תשעים".

דברי הסבר

חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949, קובע תקופת הגנה מפני פיטורים במשך שלושים ימים לאחר תום שירות המילואים.

מלחמת "חרבות ברזל" הביאה לגיוס נרחב וממושך בצו 8 של משרתי מילואים ולהיעדרותם ממקום עבודתם. מעסיקים שנדרשו למצוא פתרונות חלופיים לתקופת ההיעדרות, מצאו במקרים מסוימים כוח אדם זול יותר או יצרו שינויים ארגוניים שהפכו כדאיים כלכלית יותר עבורם ללא העובדים שנקראו בצו 8 לשירות מילואים.

לעניין זה מתווספת התחזית שמשרתי המילואים צפויים להיקרא בעתיד הקרוב לתקופות שירות נוספות, אשר יקטעו שוב את הרציפות התפקודית של העסק.

יוצא אפוא שבשיקולי עלות מול תועלת עבור מעסיקים מסוימים, תקופה של שלושים ימים לא מהווה הרתעה דיה עבור המעסיק, והעובד המשרת במילואים מפוטר מיד עם תום תקופת ההגנה. מדובר בתופעה מדאיגה שהולכת וגוברת ומחלישה את משרתי המילואים ופוגעת בשוויון כלפיהם בשוק התעסוקה.

נוסף על כך, משרתי המילואים ששבים לעבודה, לעיתים לאחר שירות מורכב ומתיש, נדרשים להסתגל חזרה ולהשלים את הפערים, דבר שמעמיד אותם בעמדת נחיתות.

הצעת חוק זו מבקשת להרחיב את ההגנה על עובדים המשרתים במילואים, ולקבוע כי תקופת ההגנה מפני פיטורים הקבועה בחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט–1949, תוארך משלושים ימים לתשעים ימים לאחר תום שירות המילואים.

הארכה זו תסייע לשמר את היציבות עבור אותם עובדים ותאפשר להם לצאת לשירות המילואים

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 13.

בידיעה שיש להם טוות וודאות שמקום עבודתם לא יפגע, ואורך נשימה בשובם.
יש לציין שמרבית המעסיקים נוהגים בהגנות כלפי עובדיהם המשרתים במילואים ומוקירים את פועלם, וכן גם מעסיקים מתמודדים עם קשיים בהיעדרות עובדיהם וביתר שאת בתקופת מלחמה. אולם בהתבוננות רחבה על האיזונים הנדרשים, יש צורך להבטיח עוגנים שישמרו על חוסנם הכלכלי של המשרתים.

למדינה ולחברה יש אחריות מוסרית ולאומית למזער את הפגיעה במשרתי המילואים, שעוזבים בית, משפחה, עבודה ומשלמים מחירים אישיים לטובת ההגנה על ביטחוננו ולאפשר להם את התנאים לשוב למשק ולחיייהם על הצד הטוב ביותר.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת רם בן ברק וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4254).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלון שוסטר (פ/25/4276).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

מספר פנימי : 2197721

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אופיר סופר
משה סולומון
יצחק שמעון וסדלאוף
עמיחי שיקלי
משה טור פז
מתן כהנא
משה ארבל

980/25/פ

הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג–2022

הגדרות

1. בחוק זה –

"איש מערכת הביטחון" – חייל, שוטר, עובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, עובד שירות הביטחון הכללי או חבר מחלקת הגנה יישובית (כיתת כוננות);

"פציעה בעלת ממשות" – פגיעה בגוף או בנפש שהצריכה מתן טיפול רפואי על ידי רופא ושנקבעה בגינה דרגת נכות של 10% או יותר לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959, וכן פציעה שגרמה למותו של איש מערכת הביטחון.

הזכאות לעיטור

2.

עיטור הפציעה הקרבית יוענק לאיש מערכת הביטחון במקרה של פציעה בעלת ממשות, בהתקיים אחד מאלה:

(1) הפציעה אירעה תוך כדי ועקב פעילות מבצעית של לחימה מול מדינת אויב או ארגון אויב;

(2) הפציעה אירעה כאשר איש מערכת הביטחון פעל שלא במסגרת תפקידו, ובתנאי שהפעולה הייתה דרושת לשם הגנת חייו או שלמות גופו של אזרח ישראלי;

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

- (3) ועדת עיטורי הפציעה הקרבית בראשות ראש המטה הכללי בצבא הגנה לישראל, קבעה כי מטעמים מיוחדים יש להכיר בפציעתו של איש כוחות הביטחון כפציעה המזכה בהענקת העיטור;
3. (א) טקס הענקת עיטור הפציעה הקרבית יתקיים במשכן הכנסת ביום שייקבע על ידי יושב ראש הכנסת ולפי פרטים שיקבע, בהשתתפות ראש ממשלת ישראל, שר הביטחון ויושב ראש הכנסת.
- (ב) נפטר איש מערכת הביטחון בין מועד פציעתו לבין מועד הענקת העיטור – יימסר העיטור לקרוב משפחתו הקרוב ביותר למשמורת.
4. מקבל עיטור הפציעה הקרבית יהיה רשאי לענוד אותו בכל עת, לרבות בעת לבישת מדים של גוף מגופי מערכת הביטחון.
5. עיטור הפציעה הקרבית יינתן רק פעם אחת, אולם במקרה של פציעה נוספת יהיה זכאי הנפצע לקבל סמל נוסף שיתווסף לעיטור הפציעה הקרבית.
6. עיצוב עיטור הפציעה הקרבית ועיצוב הסמלים הנוספים במקרה של פציעה נוספת ייקבעו על ידי שר הביטחון בהמלצתה של מועצה ציבורית שתתמנה על ידו.

דברי הסבר

בספטמבר 1949 הביא ראש הממשלה הראשון, דוד בן-גוריון, בפני הכנסת את הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום). כך הציג בן-גוריון את החוק: "החללים הם רק חלק מהאבדות. רבים נשארו לשמחתנו בחיים, אך הם שילמו מחיר יקר – אבר מן החי. הערב אני מגיש לכם בשם הממשלה חוק על החוב, נכון יותר – על חלק מהחוב, שאנו חייבים לאלה שבגופם עזרו לשחרור האומה והמולדת". מכוח דברים אלו חוקק חוק הנכים, והתקנות שהותקנו מכוחו שנועדו להטיב ולהיטיב, כמאמר בית המשפט העליון עם אותם אלו שנשאו ב"סיכון מיוחד" למען העם והמדינה. מטרת חוק זה היא להסדיר חלק אחר מאותו החוב, והוא ההכרה וההוקרה, הנובעת מעצם התממשותו של אותו "סיכון מיוחד" והיא פציעת הגוף והנפש בקרב. מוצע על כן להסדיר בחקיקה מנגנון הדומה לעיטור "לב הארגמן" האמריקאי, כעיטור מטעם כנסת ישראל – הריבון, שיוענק לאלו מאנשי שירותי הביטחון שנפצעו בקרב או בפעילות מבצעית. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר סופר וקבוצת חברי הכנסת.

הצעת החוק זהה לפ/875/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/405 של ועדת השרים לענייני חקיקת מיום 18.06.2023 .

חק/405. הצעת חוק עיטור הפציעה הקרבית, התשפ"ג-2022 של חה"כ משה סולומון ואחרים (פ/980)

השר יואב קיש פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יואב קיש ומר עומר רחמים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

מספר פנימי: 2215762

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת דן אילוז

4496/25/פ

הצעת חוק הגבלת אספקת שירותים ומוצרים לגורמי ביטחון, התשפ"ד–2024

מטרה	1.	חוק זה מטרתו להגביל את אספקת השירותים לגורמי הביטחון ומתקניהם על מנת להפחית את הסיכון לריגול ופגיעה בביטחון המדינה.
הגדרות	2.	בחוק זה –
"גורמי ביטחון" – צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, שירות בתי הסוהר;
"מדינה עם סיכון ביטחוני" – מדינה המנויה בתוספת;
"מתקן ביטחוני" – בסיס צה"ל, קבע או ארעי, תחנת משטרה או מבנה השייך לגורמי ביטחון;
"שירות אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017;
"שירות ביטחון" – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון, התשמ"ו–1986;
"שירות לאומי-אזרחי" – כמשמעותו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד–2014.
בעלים של חברה	3.	על אף האמור בכל דין, לא יתקשרו גורמי הביטחון בחוזה לביצוע עסקה לרכישת שירותים או לביצוע עבודה אם בעל השליטה בחברה לא שירת שירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי; בסעיף זה, "בעל שליטה" – כמשמעותו בחוק החברות, התשנ"ט–1999.

¹ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

² ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

³ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

4. כניסה למתקן של גורם ביטחון אדם אשר לא שירת בשירות ביטחון, שירות לאומי-אזרחי או שירות אזרחי, לא יכנס למתקן של אחד מגורמי הביטחון לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה כאמור.

5. על אף האמור בסעיף 4, מנהל או מפקד מתקן של גורם ביטחון יכול לאשר באופן פרטני כניסה של אדם לצורך אספקת שירותים או ביצוע עבודה בתנאי שאותו אדם אינו אחד מאלה:

(1) תושב הרשות הפלסטינית;

(2) תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

תוספת

(סעיף 1)

מדינה עם סיכון ביטחוני

(1) איראן;

(2) לבנון;

(3) סוריה;

(4) עיראק;

(5) ערב הסעודית;

(6) תימן.

דברי הסבר

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת הטרור הרצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטחה של רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים במקביל לשיגור רקטות לשטחה של מדינת ישראל. במתקפת הטרור נרצחו מעל 1,200 אזרחים, לרבות אנשי כוחות הביטחון השונים, נפצעו אלפים ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לרצועת עזה.

אופייה של המתקפה מעלה את החשש כי בוצעה על סמך קבלת מידע מודיעיני מדויק על מתקנים של גורמי הביטחון, החל מהאופן שבו הם בנויים, דרכי הגישה והכניסה, הנקודות הרגישות וכלה באופן פריסת הכוחות בשטח. מתן אפשרות להתקשרות גופים ביטחוניים עם ספקי שירותים וכן מתן אפשרות לכניסה של אותם ספקי שירותים למתקנים הביטחוניים עלולה לאפשר חשיפת מידע לגורמים עוינים,

ובכך לסכן את ביטחונה של מדינת ישראל.
על כן, הצעת החוק מבקשת להגביל את היכולת של גורמי הביטחון להתקשר עם ספקים שבעלי השליטה בהם לא שירתו בצה"ל, גוף ביטחוני אחר, או שירתו שירות לאומי. כן מוצע להגביל את כניסתם למתקנים הביטחוניים כאמור. יובהר כי הצעת החוק מאפשרת למנהל או מפקד של מתקן ביטחוני לאשר באופן פרטני את כניסתו של אדם לשטחי המתקן ולצורך אספקת שירותים, בתנאי שאותו אדם אינו תושב הרשות הפלסטינית או תושב או אזרח של מדינה עם סיכון ביטחוני.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/1991

הצעת חוק הצמדת תשלומים לחיילים בודדים למדד המחירים לצרכן, התשפ"ג–2023

הגדרות

1. בחוק זה –

"חייל בודד" – חייל שהתייתם משני הוריו, חייל שהוריו מתגוררים בחו"ל דרך קבע, בין אם עלה לארץ בגפו, ובין אם הוריו היגרו לחו"ל או שיצאו לשליחות בחו"ל לתקופה של חצי שנה ויותר או חייל שמתקיים בו לפחות אחד מאלה:

(1) הוא אינו מקיים כל קשר עם הוריו;

(2) הוא נמצא בקשר עם הוריו, או אחד מהם, אולם אין לו כל אפשרות להתגורר עמם הוא אינו נתמך על ידם והם אינם מהווים עבורו תא משפחתי מתפקד;

(3) עד הגיעו לגיל 18 התגורר אצל משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016¹ בין אם הוא ממשיך להתגורר אצלה ובין אם לאו.

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"תשלומים לחיילים בודדים" – הטבות כספיות הניתנות לחייל בודד בהיותו כזה, בין בכסף ובין בשווה כסף, לרבות השתתפות בהוצאות אחזקת דירה וכיוצא באלה.

הצמדה למדד

2.

תשלומים לחיילים בודדים יעודכנו ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה (להלן – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד הידוע ביום העדכון הקודם; הסכום האמור יעוגל כדי השקל הקרוב.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לאפשר לחיילים בודדים רמת חיים סבירה והולמת. השירות הצבאי הוא תקופה הכרוכה בקשיים פיזיים ונפשיים שונים, בשל מגוון רחב של גורמים הקשורים לשירות. חיילים בודדים שמשפחתם אינה נמצאת בישראל או שהם מנותקים ממשפחתם לא רק נדרשים להתמודד עם קשיים אלה ללא תמיכת ההורים, אלא עליהם לדאוג לעצמם למקום מגורים ולכלכל עצמם בתקופת השירות. לפיכך, יש חשיבות מרובה במתן סיוע כלכלי לחיילים בודדים.

על רקע עליית מחירי הדיור והמזון בישראל בשנים האחרונות, יש לעדכן את הסיוע הכלכלי הניתן לחיילים בודדים בהתאם לעלייה במחירים אלה. כך, למשל, בין השנים 2005–2013 השינוי הריאלי במדד מחירי המזון (כולל ירקות ופירות) עלה ב-13.5% והשינוי במחירי הדיור ב-12.2%. בכלל האזורים בישראל עלו מחירי השכירות הממוצעים של דירות בשוק הפרטי בשנים 2012–2003 בשיעור של 36%. למרות זאת, לא נעשתה התאמה של סכום הסיוע לשינויים במחירי הדיור והמזון למעלה מעשור שנים. לפיכך, יש לבצע התאמות והצמדה למדד למחירי המזון והדיור, ובהתאם ל"יוקר המחייה" בישראל, ולאפשר לחיילים בודדים רמת חיים סבירה ואף הולמת.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/20/3606).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת מיכאל אורן וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/2269), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת רועי פולקמן (פ/21/116), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/22/272), על ידי חבר הכנסת איציק שמולי (פ/22/721), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/23/266) ועל ידי חבר הכנסת איציק שמולי (פ/23/705) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/24/902) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/24/1349).

הצעת החוק זהה לפ/24/1349 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)

מספר פנימי: 2217187

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שלום דנינו

4590/25/פ

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 221 בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 221 –

(1) בסעיף קטן (א), המילים "ובכלל זה לבית מרקחת שאינו נותן שירותים לקופת החולים לפי סעיף 23 (בסעיף זה – הסדר)" – יימחקו;

(2) בסעיף קטן (ו), פסקה (2) – תימחק;

(3) סעיף קטן (ז) – בטל.

2. הוספת סעיף 21ה אחר סעיף 221 לחוק העיקרי יבוא:

"ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת תכשירים כאמור. (א) קופת חולים תתקשר עם כל בתי המרקחת המנפקים תכשירי מרשם, בהסכם אחיד בתנאים זהים לתנאי ההסדר שיש לקופה עם בתי מרקחת שנותנים לה שירותים לפי סעיף 23, לשם ניפוק תכשירים כאמור.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יגברו על כל הוראה אחרת בחוק זה שעניינה מתן שירותים למבוטחי קופת חולים על ידי בתי מרקחת שהם נותני שירותים של הקופה.

(ג) בתי המרקחת יתקשרו בהסכם כאמור בסעיף קטן (א) עם קופות החולים, למעט אם הם אינם מנפקים תכשירי מרשם."

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

תיקון פקודת הרוקחים 3. בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 –

(1) בסעיף 19, סעיף קטן (ב) – בטל;

(2) סעיף 27א – בטל.

דברי הסבר

על מנת לאפשר לחברי קופות החולים לרכוש תרופות מרשם במחיר מסובסד בכל בית מרקחת על פי בחירתם, בתנאים זהים לאלו שבהן נמכרת התרופה בבית המרקחת של קופת חולים או בבית מרקחת שבהסדר עם הקופה, מוצע לקבוע כי הקופה תאפשר למבוטח לממש מרשם בכל בית מרקחת. קופות החולים נמצאות בהסדרים למתן שירותים עם מספר רב של בתי מרקחת. בפועל, קופות החולים בוחרות עם מי מבתי המרקחת להיקשר בהסדר, על פי שיקולים כלכליים שאינם שמים את טובת המבוטח בראש מעייניהם.

יתרה מכך, לאור מצוקת הרוקחים המתמשכת, חלק מקופות החולים, והכללית בראשן, לא מצליחות לפתוח את כל בתי המרקחת שלהן בכל שעות הפתיחה הרגילות ומצמצמות את שירותי הרוקחות לציבור, בעוד הן מסרבות לעבוד עם בתי מרקחת בהם עובדים רוקחים שיש בידם אפשרות לשרת את כלל הציבור.

מדובר בניצול לא יעיל של משאב ציבורי הנמצא במחסור תוך פגיעה בציבור.

תיקון מס' 63 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד-1994, משנת 2018 שאפשר כיבוד מרשם אלקטרוני בכלל בתי המרקחת לא פגע כלכלית בקופות החולים, בניגוד לאזהרות של קופות החולים טרם אישור התיקון.

באותה המידה, יש להניח כי אישור תיקון זה לא יגרום לפגיעה כלכלית בקופות החולים ובתי המרקחת וייתכן כי אף יביא להתייעלות מערך ניפוק שירותי הרוקחות, לטובת הציבור כולו ולטובת הקופה הציבורית.

מאחר וכל ההתחשבות בין קופות החולים לבתי המרקחת נעשית כיום במערכות מקוונות, התיקון המוצע לא אמור להוות נטל כלכלי או קושי כלשהו למערכות הקופות.

בכל הנוגע לקופת חולים כללית, הפועלת עם בתי המרקחת שבהסדר עמה בשיטת הקונסיגנציה, אין לקופה כל קושי לפעול אל מול כלל בתי המרקחת בשיטה הנהוגה על ידי קופות החולים מכבי, מאוחדת ולאומית, וככל והיא תידרש לזמן התארגנות של כמה חודשים, אין כל מניעה לאפשר זאת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט באייר התשפ"ד (27.05.2024)

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1105 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.06.2024 .

חק/1105. הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ניפוק תכשיר מרשם שניתן במרשם אלקטרוני או ידני בתנאי הסדר בכל בתי המרקחת), התשפ"ד-2024 של חה"כ שלום דנינו (פ/4590)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבועיים.

הערה

מספר פנימי : 2195995

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר

41/25/פ

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – החזר דמי נסיעה באמבולנס עבור מטופל בתחום בריאות הנפש), התשפ"ג–2022

1. תיקון התוספת השנייה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד–1994¹, בתוספת השנייה –

(1) בפרט 28, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מטופל המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ או באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה תמורת קבלה, אף אם לא אושפז; לעניין פרט זה, "מטופל" – מבוטח שהוא חולה כהגדרתו בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991² או שהוא נכה נפש כהגדרתו בחוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס–2000³."

(2) בחלק שכותרתו "שירותים בהשתתפות כספית עצמית של המבוטח", בפרט 3, בסופו יבוא:

"(ד) מטופל המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ או באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה תמורת קבלה, אף אם לא אושפז; לעניין פרט זה, "מטופל" – מבוטח שהוא חולה כהגדרתו בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991⁴ או שהוא נכה נפש כהגדרתו בחוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס–2000⁵."

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

² ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

³ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

⁴ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

דברי הסבר

בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, בפרט 28 שבתוספת השנייה לחוק, מפורטים החזרי ההוצאות שיקבלו מבוטחי קופות החולים בגין נסיעות והסעות לבתי חולים. בין השאר נקבע כי מבוטח המוסע לבית חולים בניידת טיפול נמרץ יקבל החזר מלא של ההוצאה אם אושפז, ואם לא אושפז יקבל 50 אחוז מן ההוצאה, וכי מבוטח המוסע לבית חולים באמבולנס של מד"א יקבל החזר מלא של ההוצאה אם אושפז. באופן דומה, מטופל בתחום בריאות הנפש המוסע מביתו למיון בבית חולים, ומשם מועבר למחלקה פסיכיאטרית בבית חולים פסיכיאטרי, ואושפז במחלקה, זכאי להחזר של 100% על התשלום; אם לא אושפז, יחויב בתשלום אגרת הנסיעה באמבולנס.

מתמודדים עם מחלה נפשית עשויים, כחלק מתסמיני המחלה לחוש מצוקה וכאב עז, אשר לעיתים מתפרש ככאב פיזי מוחשי, גם אם יתכן שהתחושה קיימת רק בחוויה האישית שלהם, ואיננה מעידה על מצוקה רפואית ממשית. במצב זה הם פונים לעזרה לכוחות ההצלה, באופן עצמאי או על ידי אדם בסביבתם, וכוחות ההצלה מפנים אותם לבית חולים. בבית החולים נערכת בדיקה גופנית, ומשנמצא שהמדדים תקינים, משחררים אותם ללא אשפוז ואז מוטל עליהם לשאת בהוצאות הפיננסי באמבולנס.

נוסח החוק כיום מטיל הוצאה כלכלית כבדה על בני משפחותיהם של המטופלים בתחום בריאות הנפש, אשר נאלצים לשלם את האגרות בגין פיננסי תדיר לבית החולים. לפיכך מוצע כי אם המטופל חולה במחלה פסיכיאטרית והפיננסי היה בגין מחלה זו, בין אם הוא הזמין את האמבולנס לבדו ובין אם הזמינו את האמבולנס עבורו, מביתו או מכל מקום שבו הוא שחה בעת הפיננסי, ותוא משתחרר ללא אשפוז, הוא יהיה פטור מהוצאות הנסיעה וינתן לו החזר מלא בגין התשלום עבורה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל וולדיגר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1683/24) ולפיכך הצעת חוק זו לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)

מספר פנימי: 2204457

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרן מרים השכל

3337/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מכשירים רפואיים מיוחדים), התשפ"ג–2023
תיקון סעיף 365 ב-1. בפקודת בריאות העם, 1940¹, בסעיף 365, פסקאות (3) עד (6) – יימחקו.

דברי הסבר

חובת קבלת רישיון מטעם משרד הבריאות, המוטלת על בתי החולים לרכישה ושימוש במכשירים רפואיים מיוחדים, מייצרת מחסור חמור במכשור רפואי בפריסה ארצית, דבר אשר עולה בחיי אדם. במצב הנוכחי, אזרחים אשר זקוקים לאבחון או טיפול רפואי באמצעות מכשיר מיוחד, נאלצים להיטלטל בין בתי החולים ברחבי הארץ אשר בבעלותם מכשיר מסוים. המחסור הקיים, עקב רגולציית היתר, מייצר תורים ארוכים במיוחד של חודשים רבים, דבר המעכב את אבחון המחלה ויכולת המערכת הרפואית לספק מרפא יעיל ומחיר החיוני להצלת חיי אדם.

הפרעת הרצף הטיפולי, הימשכות זמן הטיפול והבירוקרטיה הרבה הכרוכה בביצוע בדיקות חיוניות, ללא כל ספק עולות בחיי אדם ופוגעות בבריאות הציבור. המטופלים נמצאים במצב בלתי אפשרי, בו כל יום שעובר ללא טיפול הוא יום שבו נגזר דינם, ובכל זאת המערכת הרפואית שולחת אותם למסע ברחבי הארץ לרדיפה אחרי תורים למכשירים במקומות מרוחקים. ההשלכות הגופניות והפסיכולוגיות על מטופלים לכל הדעות הרות אסון.

יצויין כי החובה שהטיל משרד הבריאות לרישיון רכישת והפעלת מכשור רפואי מיוחד, מיותרת לחלוטין, שכן עלות המכשיר כלל לא מוטלת על הקופה הציבורית. בתי החולים הם אלו אשר סופגים את עלויות המכשיר וביכולתם בלבד לנתח את הכדאיות הכלכלית ברכישת מכשיר מסוים.

אם בעבר פקודת בריאות העם בנוגע למכשירים רפואיים נועדה לשלוט על פיזור נכון של המכשירים הרפואיים ברחבי הארץ, הרי שכיום היא לא יוצרת פיזור נכון של המכשור אלא יוצרת אך ורק מחסור. בנוסף לכך, חובת הרישיון מונעת מבתי החולים לבצע את עבודתם הרפואית כהלכה, באמצעות מניעת הגישה למכשירים רפואיים להם הם זקוקים על מנת לספק טיפול הכרחי להצלת חיים.

עם ביטול חובת קבלת הרישיון, שוק המכשור הרפואי יפתח לתחרות, ונותני השירות בשוק יתחרו זה בזה על מנת למשוך אליהם מבוטחים, דבר שיוביל להוזלת השירות ויהפוך את היכולת לעבור בדיקות

¹ ע"ר מסי 1065, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

במכשירים רפואיים מיוחדים לנוחה, זמינה ונגישה יותר, ובכך תסייע להצלת חיי אדם וגילוי מוקדם של מחלות קשות ומסוכנות.

לפיכך, מוצע לבטל את ההסמכה של שר הבריאות לקבוע כי רכישה או שימוש במכשור רפואי מסוים יהיו טעונים רישיון ולאפשר לבתי החולים לרכוש מכשירים רפואיים מיוחדים ללא תלות ברישיון. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יעקב ליצמן (פ/24/3319).

הוגשה ליו"ר הכנסת וחסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באייר התשפ"ג (15.05.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת

יוראי להב הרצנו
יסמין פרידמן
נאור שירי
מאיר כהן
שלי טל מירון
סימון דוידסון
דבי ביטון
מיכל שיר סגמן
מטי צרפתי הרכבי
עידן רול
מירב בן ארי
יואב סגלוביץ'
מירב כהן
בועז טופורובסקי
אפרת רייטן מרום

4413/25/פ

הצעת חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) (תיקון – מעמד אפוטרופוס להורי היילוד), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 10 בחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו–1996¹, בסעיף 10 –

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) ההורים המיועדים יהיו האפוטרופוסים הבלעדיים של הילד משעת לידתו ועד למתן צו הורות או עד למתן צו אחר הקובע את מעמדו של הילד.";

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "העובד הסוציאלי לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים" יבוא "עובד סוציאלי לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים שייקבע לכך על ידי עובד סוציאלי ראשי כאמור בסעיף 20(ג)".

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 176.

דברי הסבר

חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996, קובע כי ילד אשר נולד בפונדקאות יהיה במשמורת ההורים המיועדים וכי יחולו עליהם האחריות והחובות של הורה. עם זאת, לפי הוראות החוק האפוטרופוס של הילד עד למתן צו הורות הינו עובד סוציאלי. צו הורות הוא הליך שלוקח מספר שבועות. קביעה זו פוגעת במעמדם של ההורים המיועדים ומיצרת אפליה גסה בין הורים אשר ביצעו הליך פונדקאות לבין הורים לילד אשר לא נולד בהליך פונדקאות. כל זאת, למרות שגם בלידה שלא בהליך פונדקאות אין המדינה מבצעת מבחן גנטי או הליך משפטי על מנת לרשום את ההורה שלא ילד את הילוד כהורה ולהעניק לו זכויות וחובות מלאות על הילד.

מטרת הצעת חוק זו היא להשוות בין הזכויות של הורים שנולד להם ילד בהליך פונדקאות להורים שנולד להם ילד ללא הליך פונדקאות ולאפשר להם מעמד של אפוטרופוסות באופן מיידי מהלידה ועד לסיום הליך קבלת צו ההורות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באדר ב' התשפ"ד (18.03.2024)

מספר פנימי: 2206305

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת סימון מושיאשווילי
ינון אזולאי

3687/25/פ

הצעת חוק יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, התשפ"ג-2023

- מטרה
1. מטרת חוק זה לקבוע יום לציון המכתב שנחתם על ידי 18 משפחות מקהילת יהודי גאורגיה שהביע את רצונם לעלות לארץ ישראל (בחוק זה – מכתב 18 המשפחות) והיה נקודת מפנה במאבק הלאומי לעלייה לארץ ישראל של הקהילה היהודית בברית המועצות בכלל, ושל יהודי גאורגיה בפרט.
- יום לציון מכתב 18 המשפחות
2. (א) מדי שנה, ב־10 בנובמבר, היום שבו פורסם בשנת 1969 מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה, יקום יום לציון מכתב 18 המשפחות (בחוק זה – יום לציון מכתב 18 המשפחות).
- (ב) חל 10 בנובמבר ביום חג, מנוחה או שבתון, יום זיכרון או יום ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יקוימו הפעילויות של יום לציון מכתב 18 המשפחות ביום ראשון בשבוע שלאחר מכן.
- דרכי קיום
3. (א) במוסדות החינוך יוקדש זמן ללימוד הנושאים הנוגעים למטרת החוק.
- (ב) יתקיים טקס מרכזי לרגל יום לציון מכתב 18 המשפחות, לפי החלטת הממשלה.
- (ג) הכנסת תקיים ישיבה ממלכתית לציון מכתב 18 המשפחות, במועד האמור בסעיף 2 או במועד סמוך לו.
- ביצוע
4. ראש הממשלה או שר שייקבע על ידו ממונה על ביצוע חוק זה.

דברי הסבר

ביום 10 בנובמבר 1969 פורסם על ידי מדינת ישראל מכתב שנחתם על ידי 18 משפחות מקהילת יהודי גאורגיה שבברית המועצות, שהביע את רצונם לעלות לארץ ישראל, והוגש לוועדת זכויות האדם של ארגון האומות המאוחדות (להלן – האו"ם), זאת לאחר שבקשתו של יוזם המכתב, שבתאי אלאשווילי ז"ל, לעלות לישראל עם משפחתו נדחתה. המכתב נכתב על רקע עלייתם לארץ של שלושת האחים

הרבנים למשפחת מיכאלשווילי מהעיר קולאשי שבגאורגיה בשנת 1967, ששלחו ויזות בחשאי ליהודי גאורגיה, שהונפקו על פי סעיף איחוד משפחות.

באותם ימים הסתירו השלטונות הסובייטים את רצונם של היהודים בברית המועצות לעלות למדינת ישראל. התכחשות של אזרח בברית המועצות מהכרה בברית המועצות כמולדתו נחשבה כמעשה בגידה שיש בו סכנת עונש מוות.

לפיכך, מתוך מסירות נפש לתורת ישראל ולארץ ישראל, יהודי גאורגיה החליטו למסור את נפשם לשם עלייה לארץ ישראל ונקטו בפעולות שונות לרבות שביתות רעב, הפגנות וכתובת מכתב 18 המשפחות.

המכתב הצליח לחדור בנס דרך שירותי הביטחון הסובייטים והוא הוברח לשגרירות הולנד. מר שבתאי אלאשווילי ז"ל מסר את המכתב לשגריר. ביום 10 בנובמבר 1969 ראש הממשלה גולדה מאיר הקריאה את המכתב בכנסת ושגריר ישראל באו"ם, יוסף תקוע, מסר אותו למזכיר האו"ם. על מכתב זה אמרה גולדה מאיר: "לולא היה המכתב של 18 המשפחות – לא הייתה עלייה מברית המועצות, מאבקן של 18 המשפחות למען זכויותיהן הלאומיות ולמען עלייה ראויה לעט סופרים והיסטוריונים", ויגאל אלון אמר כי "המכתב מהווה נקודת מפנה בהיסטוריה של המאבק היהודי על הזכות להיות יהודים".

בעקבות המכתב, מאבקם של יהודי גאורגיה הוביל לשינוי בעמדת השלטונות הסובייטים, ומאות אלפי יהודים עלו לישראל ולמדינות אחרות מכל רחבי ברית המועצות, לרבות גאורגיה.

אין צורך להכביר במילים אודות הפחד והחשש האמיתי לחיים ששררו בשנים אלו ברחבי מדינות חבר העמים ובמיוחד כנגד היהודים.

עלינו לזכור ולשמר את ההיסטוריה היהודית, ולכן חובתנו להעביר הלאה את המאורעות שעברו הדורות הקודמים.

על כן, מוצע להסדיר בחוק קיום יום לציון מכתב 18 המשפחות היהודיות מגאורגיה ב־10 בנובמבר. היום יצוין באמצעות הקדשת זמן ללימוד הנושא במוסדות החינוך וקיום ישיבה ממלכתית בכנסת. כמו כן, יתקיים טקס מרכזי לציון יום זה לפי החלטת הממשלה.

חוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
מאיר כהן
מירב כהן
יוסף טייב
אוריאל בוסו
ארז מלול
סימון מושיאשוילי
אברהם בצלאל

3758/25/פ

- הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג–2023
1. מטרת החוק
מטרת חוק זה, להבטיח הטמעה של תכנים לימודיים הקשורים למורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך, וכן לקדם את המחקר והלימוד האקדמיים של מורשת זו, והכל בשים לב למסקנות הוועדה להעצמת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך (ועדת ביטון).
 2. הקמת מינהלת ייעודית
במשרד החינוך תוקם מינהלת ייעודית להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח (להלן – המינהלת).
 3. תפקידי המינהלת
המינהלת תפעל ליישום מטרות חוק זה, ובכלל זה –
 - (1) תעבד, תעדכן ותפיק תכנים במקצועות הנלמדים במערכת החינוך בנושא מורשת יהדות ספרד והמזרח, בשיתוף פעולה עם היחידות והגורמים המקצועיים האמונים על כך במערכת החינוך;
 - (2) תעקוב באופן שיטתי אחר הטמעת התכנים שהופקו לפי פסקה (1) במערכת החינוך;
 - (3) תארגן הדרכות, סדנאות והשתלמויות לעובדי מערכת החינוך בנושא מורשת יהדות ספרד והמזרח.
 4. תקציב המינהלת
(א) תקציב המינהלת ייקבע בתחום פעולה נפרד שייוחד לפעילות המינהלת בסעיף תקציב משרד החינוך בחוק התקציב השנתי; לעניין זה, "תכנית" ו"סעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985.

- (ב) בחמש השנים הראשונות לפעולתה ייקבע למינהלת תקציב שנתי בסך 250 מיליון שקלים חדשים.
5. (א) שר החינוך ימנה את ראש המינהלת שיהיה עובד המדינה.
(ב) ראש המינהלת אחראי על ביצוע תפקידי המינהלת לפי סעיף 3, באמצעות עובדי המינהלת.
6. המינהלת תפרסם דוח שנתי שיפרט את פעולותיה וכן נתונים לגבי יישום מטרות החוק; הדוח יוגש לשר החינוך ויועמד לעיון הציבור.
7. שר החינוך ימנה שלושה אנשי אקדמיה מומחים בעלי שם בתחום יהדות ספרד והמזרח כמועצה מלווה (להלן – המועצה המלווה) לוועדה שהסמיכה המועצה להשכלה גבוהה לענייני תכנון ולתקצוב (להלן – ועדה לתכנון ולתקצוב).
8. תפקידי המועצה המלווה תפעל ליישום מטרת חוק זה במוסדות להשכלה גבוהה כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958², ובין היתר תפעל לקידום הנושאים שלהלן –
- (1) הענקת תמריצים למחקר בתחומי יהדות ספרד והמזרח;
(2) פתיחה של מסלולי לימוד ייחודיים בתחומי יהדות ספרד והמזרח.
9. חברי המועצה המלווה יהיו רשאים להופיע בישיבות הוועדה לתכנון ולתקצוב ולהשתתף בדיוניה; לנציג מוסכם מטעם המועצה המלווה תהיה זכות הצבעה בוועדה לתכנון ולתקצוב.
10. תחילה של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו; עד ליום התחילה תוקם המינהלת ותמונה המועצה המלווה.
11. שר החינוך ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

"אני מאמין שהגשת הדוח לא רק למשרד החינוך אלא לכלל הציבור בישראל תפתח שיח אמיתי בשאלת הזהות הישראלית תוך מתן ביטוי לנוכחות המזרחית שהיא חלק אורגני ממנה. שיח כזה יכול להביא לקבלה הדרגתית של חלקי אוכלוסייה מעדות שונות שלא אחת מתכתשות זו עם זו באמצעי התקשורת ובניסיון מתמשך של הדרה ודעות קדומות" (מתוך דוח ועדת ביטון).

ביום 7.7.16 הציגה הוועדה להעצמת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך בראשות המשורר ארז ביטון (להלן – ועדת ביטון) את המלצותיה לציבור. בוועדת ביטון פעלו 80 אקדמאים ומומחים מתחומי החינוך, התרבות והרוח, אשר התבקשו לבחון כיצד מתמודדת מערכת החינוך הישראלית עם

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

סוגיות הנוגעות למורשת יהדות ספרד והמזרח. בתום חודשים של דיונים ממושכים ועבודת מחקר מעמיקה, מצאה ועדת ביטון שמערכת החינוך לאורכה ולרוחבה, משלב בית הספר היסודי ועד לאקדמיה, דוחקת לשוליים את המורשת המפוארת של יהדות המזרח.

ועדת ביטון הגיעה למסקנה שבכל תחומי הידע הנלמדים במערכת החינוך – היסטוריה, ספרות, אומנות ועוד – יש צורך ביצירת תכנית אסטרטגית רב-שנתית שתבטיח שמורשת יהדות ספרד והמזרח תקבל את מקומה הראוי, לצד מורשת עדות ישראל האחרות. שר החינוך, אשר מינה את הוועדה, התייחס למסקנותיה כ"תיקון עוול היסטורי".

בחברה הישראלית קיימים שסעים עמוקים ומסוכנים בין קבוצות שונות בציבור. שסעים אלה מאיימים לפורר את החברה הישראלית ולהרוס את מה שנבנה בעמל רב לאורך שנים. בהקשר זה, מסקנות ועדת ביטון מהוות קריאת השכמה לציבור ולמנהיגיו, מאחר שהן מפנות לדרך היחידה שבה ניתן לאחות את השסעים – לא באמצעות הסתה, לא באמצעות ביטול הדדי, ולא באמצעות העצמה של רגשות נקם, בידול וקיפוח – אלא באמצעות חינוך עשיר, מתקדם ופלורליסטי, שמזהה ומכבד את העושר והייחודיות של אחת מהקבוצות שמרכיבות את החברה הישראלית.

מטרת הצעת החוק להקים מערך מקצועי להטמעת המורשת וההיסטוריה של יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך ובאקדמיה. הדבר הכרחי משום שהניסיון מלמד שללא עיגון בחקיקה ראשית מסקנות הוועדה צפויות להתמסמס ולהישכח. יודגש שמטרת הצעת החוק אינה ליישם את מסקנות הוועדה, הפרוסות על פני מאות עמודים, ככתבן וכלשונון אלא מטרתה לפעול ברוח מסקנות הוועדה, תוך הפעלת שיקול דעת, ביצוע התאמות נדרשות, הפרדה בין עיקר ותפל ורב-שיח תמידי עם הגורמים השונים במערכת החינוך ובאקדמיה. כמו כן, חשוב לציין שהטמעת התכנים צריכה להיעשות בהרמוניה, עד כמה שניתן, עם תכניות הלימודים הקיימות. כך לדוגמא, במסגרת שיעורי ההיסטוריה יש להקצות נתח משמעותי יותר לתולדות יהדות ספרד והמזרח; במסגרת שיעורי ספרות יש ללמד יותר יצירות שמקורן ביהדות ספרד והמזרח, וכדומה.

מוצע להקים במשרד החינוך מינהלת ייעודית, בעלת כלים וסמכויות, שתפקידה להטמיע במערכת החינוך תכנים רלוונטיים למורשת יהדות ספרד והמזרח. המינהלת תזכה לתקציב הולם, ותדווח בכל שנה על ההתקדמות בהשגת יעדיה. כדי להבטיח שתהליך זומה יבוצע גם במוסדות להשכלה גבוהה, תוקם לצד המועצה להשכלה גבוהה והוועדה לתכנון ולתקצוב מועצה מלווה שתורכב משלושה מומחים בעלי שם מהאקדמיה בתחומי יהדות ספרד והמזרח. מומחים אלה יהיו אמונים על הטמעת תכנים ופיתוח המחקר והלימוד של יהדות ספרד והמזרח במוסדות להשכלה הגבוהה ויהיו שותפים מלאים לדיונים ולקבלת ההחלטות בוועדה לתכנון ותקצוב.

כמו כן, מוצע ששר החינוך ימנה את העומד בראש המינהלת ואת חברי המועצה המלווה וכן יהיה מוסמך לתתקין תקנות לביצוע החוק בהתייעצות עם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
וי באב התשפ"ג (24.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1109 של ועדת השרים לענייני תקינה מיום 16.06.2024.

חק/1109. הצעת חוק להטמעת מורשת יהדות ספרד והמזרח במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה, התשפ"ג-2023 של חה"כ מאיר כהן ואחרים (פ/3758)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משותפים: השרים יריב לוין ויואב קיש.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש וחצי.

הערה

מספר פנימי : 2218845

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אופיר כץ
יבגני סובה
זאב אלקין
יוסף טייב
מתן כהנא
לימור סון הר מלך
צבי ידידיה סוכות
יצחק פינדרוס

4684/25/פ

הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 1א17 . בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 17א יבוא :

"הפחתת תקציב 1א17. הוכח לוועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה כי מוסד מוכר הפר את הוראות סעיף 25ז, תנקוט באמצעי אכיפה כנגדו, באישור המועצה והוועדה שהוסמכה לפי סעיף 17א, ובכלל זה, הפחתת הסכומים שיש להעבירם מתקציב המדינה לאותו מוסד לפי כל דין (להלן – הפחתת תקציב); ובלבד שניתנה למוסד הזדמנות להשמיע את טענותיו ולאחר ששקלה את השלכות הפחתה על המוסד."

2. אחרי סעיף 25טז לחוק העיקרי יבוא :

"פיטורין או 25ז. (א) הוכח למנהל מוסד מוכר כי איש סגל הפסקת התקשרות אקדמי המועסק על ידי המוסד או הפועל בתחומי

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

עם איש סגל אקדמי
בשל הסתה או
תמיכה בטרור או
במאבק מזוין נגד
מדינת ישראל

המוסד, ביצע את אחד מהמפורטים להלן, יפעל
לפטרו או לסיים את ההתקשרות עמו, לפי העניין,
ובלבד שקיבל דיווח מפורט מרשויות המשמעת של
המוסד על ההליכים שננקטו על ידן וכן את עמדות
היועץ המשפטי למוסד והיועץ המשפטי למועצה
בעניין, ונתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את
טענותיו בפניו:

(1) הסתה לטרור;

(2) תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין
או במעשה טרור של ארגון טרור, של מדינת
אויב או של יחיד נגד מדינת ישראל.

(ב) פוטר איש סגל אקדמי לפי הוראות סעיף
קטן (א), יהיה המוסד המוכר, על אף הוראות כל
דין, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, פטור ממתן
הודעה מוקדמת לפיטורים; איש הסגל האקדמי
לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי חוק פיצויי
פיטורים, התשכ"ג-1963², זולת אם בית הדין
האזורי לעבודה קבע אחרת."

דברי הסבר

מוסדות ההשכלה הגבוהה מהווים סמל ומוקד של ידע, קידמה ופתיחות רעיונית, והם שחקני מפתח
בהובלת דעת הקהל והשיח הציבורי.

מדינת ישראל מתגאה בחופש ביטוי נרחב המאפשר למגוון רחב של דעות להישמע מעל כל במה. עם
זאת, ימי המלחמה שאנו מצויים בהם מחייבים אותנו לדייק ולאזן את חופש הביטוי אל מול הצורך
החיוני להגביל מעשים וביטויים המסיתים לטרור או התומכים בטרור או במאבק מזוין נגד מדינת
ישראל.

לעתים וביתר שאת בתקופה האחרונה נראה כי איזון זה הופר, במקרים שבהם אנשי סגל והוראה
במוסדות ההשכלה הגבוהה הביעו – במלים או במעשים – תמיכה והזדהות עם מעשי טרור, מבלי
שניתנה לכך בכל המקרים התייחסות ראויה מצד המוסדות עצמם במסגרת מנגנוני המשמעת המופעלים
על ידי המוסדות. בכך, ניתנת הלכה למעשה תעודת כשרות למעשים והתבטאויות אלו, על ידי מוסדות
שרובם נתמכים על ידי המדינה.

בהתאם לעקרון הדמוקרטיה המתגוננת, יש להבטיח כי גם זירת ההשכלה הגבוהה תהיה נקייה

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

מהתבטאויות ופעולות המסיתות ותומכות בטרור באשר הוא ובמאבק מזוין נגד מדינת ישראל. על כן, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי מנהל מוסד יפעל לפטר איש סגל אקדמי המועסק על ידו או פועל בתחומי המוסד, אשר מביע תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים, נגד מדינת ישראל או מסית לטרור וזאת לאחר בחינת היועץ המשפטי של המוסד ושל המועצה להשכלה גבוהה, לאחר קבלת דיווח מרשויות המשמעת של המוסד על ההליכים שנקטו, ולאחר שנתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את טענותיו.

מוצע לקבוע כי פיטורים אלו לא יזכו את המפוטר בפיצויי פיטורים כמשמעותם בחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963, אלא אם כן בית הדין לעבודה קבע אחרת; זאת, הן על מנת למנוע מהמפוטר קבלת "פרס" על מעשיו, והן על מנת שלא להשית על המוסד המפטר עלויות נוספות. עוד מוצע לקבוע כי מוסד מוכר להשכלה גבוהה שפיטר איש סגל אקדמי כאמור יהיה פטור ממתן הודעה מוקדמת לפיטורים. לבסוף, על מנת להבטיח שהסעיפים הללו יקוימו במלואם, מוצע לקבוע כי ועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה להשכלה גבוהה תהיה רשאית, באישור המליג והוות"ת, להפחית מתקציבי מוסד נתמך אשר יפר את הוראות סעיף זה, וכן תהיה רשאית לנקוט באמצעי אכיפה אחרים, לאחר שנתנה למוסד הזדמנות להשמיע טענותיו בעניין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

מספר פנימי: 2212965

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מאיר כהן

פ/25/4189

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 9 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9(ב), בסופו יבוא "ושירות סדיר כלוחם, כהגדרתו בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994".
2. הוספת פרק ג'1א בחוק העיקרי, אחרי סעיף 19א יבוא:

"פרק ג'1א: העדפה מתקנת לסטודנטים ששירתו ללוחמים

הגדרות 1א19. בפרק זה –

"העדפה מתקנת" – מתן עדיפות או הקלות בתנאי

הקבלה, התקציבים, מסלולי הלימוד

וטוכניות הלימוד, לרבות בדרך של קביעת

תקנות, אמות מידה, נהלים וכללים;

"חייל משוחרר", "לוחם", "שירות סדיר" –

כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים,

התשנ"ד–1994.

1א19. חייל משוחרר אשר שירת שירות סדיר כלוחם,

העדפה מתקנת ללוחמים

יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום,

הקבלה והלימודים במוסדות להשכלה גבוהה

בתחומי הלימוד השונים, לרבות מסלולי לימוד

מיוחדים.

1א19. על אף האמור בכל דין, אין רואים הפליה בהעדפה

העדפה מתקנת ללוחמים אינה

מתקנת או במתן עדיפות אחרת מכוח חוק זה

ללוחמים, בתנאי הרישום, הקבלה והלימודים

הפליה

במוסדות להשכלה גבוהה.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

לוחמים
כאוכלוסייה
ייחודית

19א4. (א) התקציבים המוקצים במסגרת תקציב המועצה להשכלה גבוהה והמוסדות המוכרים על ידה לקבוצות אוכלוסייה ייחודיות, לרבות מיעוטים ואוכלוסיות מרקע חברתי-כלכלי רלוונטי, יוקצו בשינויים המחויבים ובאופן יחסי גם ללוחמים, על פי חלקם של הלוחמים מבין כלל הזכאים לתקציבים כאמור.

(ב) כל העדפה מתקנת, לרבות באמצעות חוק, תקנה, הוראה, תנאי קבלה, נוהל, כלל, מסלול, תכנית או ניקוד, אשר ניתנת לאוכלוסייה ייחודית לעניין רישום, קבלה ולימודים במוסדות להשכלה גבוהה, תחול בשינויים המחויבים, גם על לוחמים, כך שיראו אותם כבעלי הניקוד המתאים ביותר, לפי העניין.

הוראת מעבר 3. המועצה להשכלה גבוהה והמוסדות המוכרים על ידה יערכו את ההתאמות הנדרשות לפי הוראות חוק זה, לרבות התאמות תקציביות, עם תחילתו של החוק, ובכלל זה עריכת התאמות שיאפשרו העדפה מתקנת ללוחמים ברישום ובקבלה ללימודים לשנת הלימודים התשפ"ה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הלוחמים הם אחת הקבוצות המסורות והמחויבות ביותר בחברה הישראלית. מדובר באזרחים אשר בחרו בחירה מודעת לשרת שירות תובעני וקשה ביותר במשך כ-3 שנים, תוך סיכון חייהם, והכל כדי לתרום למדינת ישראל ולהגן עליה.

אין חולק ששירות צבאי משמעותי הוא ערך עליון במדינת ישראל. ואולם, במקרים רבים, מלבד הכשרה קרבית ותחושת סיפוק, הלוחמים אינם מסיימים את שירותם הצבאי עם יכולות מתאימות להשכלה הגבוהה או לשוק העבודה. לעתים קרובות, הדבר אף מוביל לוחמים "לנדוד אל מעבר לים" וללמוד בארצות זרות בהן ישנם צורך רב יותר באנשי מקצוע מתחום הלימוד המעניין אותם.

בניגוד ללוחמים, אזרחים שאינם משרתים בצבא יכולים להקדיש מזמנם ומרצם לשם השגת יכולות והכשרה מתאימים להשכלה הגבוהה ולשוק עבודה. יתר על כן, חיילים עורפיים רבים, שתרומתם למדינת ישראל אף היא מוערכת, זוכים במסגרת שירותם הצבאי לניסיון רב ולידע עצום בתחומים רלוונטיים לשוק התעסוקה ולהשכלה הגבוהה, כך שנוצר פער גדול בינם לבין חבריהם הלוחמים הקרביים.

לפיכך, מטרת הצעת החוק היא להעצים את הלוחמים הקרביים המשרתים בשירות חובה, לעודד אותם ולסייע להם להשתלב כראוי בחברת. סיוע זה יהווה הכרת תודה של המדינה ללוחמים, ואף יוביל

להגברת המוטיבציה של המתגייסים לשרת בתפקידי לוחמה מלכתחילה. על כן, מוצע לקבוע בחוק כי חייל משוחרר אשר שירת שירות סדיר כלוחם, יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום והקבלה למוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה וללימודים בהם, לרבות לרישום וקבלה לתחומי הלימוד השונים ולמסלולי לימוד מיוחדים. העדפה מתקנת זו תחול הן על תקציבים והן על אמות מידה וניקוד לצורך רישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, באופן שההעדפה המתקנת או עדיפות אחרת מכוח חוק זה לא ייחשבו להפליה.

יתר על כן, הצעת החוק משווה את מעמדם של הלוחמים למעמדן של קבוצות אוכלוסייה ייחודיות אשר זכאיות להקלות או תנאים חלופיים לצורך קבלה, רישום ולימודים להשכלה גבוהה, דוגמת מיעוטים וקבוצות בעלות רקע חברתי-כלכלי רלוונטי. באופן זה, כל חוק, תקנה, אמת מידה, תנאי קבלה, נוהל, כלל, מסלול, תכנית וכיוצא באלה אשר חלים כיום על קבוצות אוכלוסייה מסוימות בכל הנוגע לרישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על לוחמים, ויקנו להם את הניקוד המתאים ביותר לפי העניין.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/24/3648) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/713), על ידי חברת הכנסת שרון ניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1493) ועל ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/2659).

הצעת החוק זהה לפ/25/2659 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ד (15.01.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1128 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

חק/1128. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ד - 2024 של חה"כ מאיר כהן (פ/4189)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משותפים: השרים יריב לוין ושלמה קרעי וה"ה הדס כהן-בן חמו, עמרי גולן, ברק קרוננפלד ונציגי משרד העבודה ואגף התקציבים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

מספר פנימי : 2197160

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת שרון מרים השכל

713/25/פ

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ג–2022

1. תיקון סעיף 9 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9(ב), בסופו יבוא "ושירות סדיר כלוחם, כהגדרתו בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994²."
2. הוספת פרק ג'א בחוק העיקרי, אחרי סעיף 19א יבוא:

פרק ג'א: העדפה מתקנת לסטודנטים ששירתו ללוחמים

"הגדרות 19א. בפרק זה –

"העדפה מתקנת" – מתן עדיפות או הקלות בתנאי

הקבלה, התקציבים, מסלולי הלימוד

ותוכניות הלימוד, לרבות בדרך של קביעת

תקנות, אמות מידה, נהלים וכללים;

"חייל משוחרר", "לוחם", "שירות סדיר" –

כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים,

התשנ"ד–1994.

19א2. חייל משוחרר אשר שירת שירות סדיר כלוחם,

ללוחמים

יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום,

הקבלה והלימודים במוסדות להשכלה גבוהה

בתחומי הלימוד השונים, לרבות מסלולי לימוד

מיוחדים.

19א3. על אף האמור בכל דין, אין רואים הפליה בהעדפה

ללוחמים אינה

מתקנת או במתן עדיפות אחרת מכוח חוק זה

ללוחמים, בתנאי הרישום, הקבלה והלימודים

הפליה

במוסדות להשכלה גבוהה.

¹ סי"ח התשס"ז, עמ' 320.

² סי"ח התשנ"ד, עמ' 132.

לוחמים
כאוכלוסייה
ייחודית

4א19. (א) התקציבים המוקצים במסגרת תקציב המועצה להשכלה גבוהה והמוסדות המוכרים על ידה לקבוצות אוכלוסייה ייחודיות, לרבות מיעוטים ואוכלוסיות מרקע חברתי-כלכלי רלוונטי, יוקצו בשינויים המחויבים ובאופן יחסי גם ללוחמים, על פי חלקם של הלוחמים מבין כלל הזכאים לתקציבים כאמור.

(ב) כל העדפה מתקנת, לרבות באמצעות חוק, תקנה, הוראה, תנאי קבלה, נוהל, כלל, מסלול, תכנית או ניקוד, אשר ניתנת לאוכלוסייה ייחודית לעניין רישום, קבלה ולימודים במוסדות להשכלה גבוהה, תחול בשינויים המחויבים, גם על לוחמים, כך שיראו אותם כבעלי הניקוד המתאים ביותר, לפי העניין.

הוראת מעבר 3. המועצה להשכלה גבוהה והמוסדות המוכרים על ידה יערכו את ההתאמות הנדרשות לפי הוראות חוק זה, לרבות התאמות תקציביות, עם תחילתו של החוק, ובכלל זה עריכת התאמות שיאפשרו העדפה מתקנת ללוחמים ברישום ובקבלה ללימודים לשנת הלימודים התשפ"ג.

ד ב ר י ה ס ב ר

הלוחמים הם אחת הקבוצות המסורות והמחויבות ביותר בחברה הישראלית. מדובר באזרחים אשר בחרו בחירה מודעת לשרת שירות תובעני וקשה ביותר במשך כ-3 שנים, תוך סיכון חייהם, והכל כדי לתרום למדינת ישראל ולהגן עליה.

אין חולק ששירות צבאי משמעותי הוא ערך עליון במדינת ישראל. ואולם, במקרים רבים, מלבד הכשרה קרבית ותחושת סיפוק, הלוחמים אינם מסיימים את שירותם הצבאי עם יכולות מתאימות להשכלה הגבוהה או לשוק העבודה. לעתים קרובות, הדבר אף מוביל לוחמים "לנדוד אל מעבר לים" וללמוד בארצות זרות בהן ישנם צורך רב יותר באנשי מקצוע מתחום הלימוד המעניין אותם.

בניגוד ללוחמים, אזרחים שאינם משרתים בצבא יכולים להקדיש מזמנם ומרצם לשם השגת יכולות והכשרה מתאימים להשכלה הגבוהה ולשוק עבודה. יתר על כן, חיילים עורפיים רבים, שתרומתם למדינת ישראל אף היא מוערכת, זוכים במסגרת שירותם הצבאי לניסיון רב ולידע עצום בתחומים רלוונטיים לשוק התעסוקה ולהשכלה הגבוהה, כך שנוצר פער גדול בינם לבין חבריהם הלוחמים הקרביים.

לפיכך, מטרת הצעת החוק היא להעצים את הלוחמים הקרביים המשרתים בשירות חובה, לעודד אותם ולסייע להם להשתלב כראוי בחברה. סיוע זה יהווה הכרת תודה של המדינה ללוחמים, ואף יוביל

להגברת המוטיבציה של המתגייסים לשרת בתפקידי לוחמה מלכתחילה.
על כן, מוצע לקבוע בחוק כי חייל משוחרר אשר שירת שירות סדיר כלוחם, יהיה זכאי להעדפה מתקנת בתנאי הרישום והקבלה למוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה וללימודים בהם, לרבות לרישום וקבלה לתחומי הלימוד השונים ולמסלולי לימוד מיוחדים.
העדפה מתקנת זו תחול הן על תקציבים והן על אמות מידה וניקוד לצורך רישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, באופן שההעדפה המתקנת או עדיפות אחרת מכוח חוק זה לא ייחשבו להפליה.

יתר על כן, הצעת החוק משווה את מעמדם של הלוחמים למעמדן של קבוצות אוכלוסייה ייחודיות אשר זכאיות להקלות או תנאים חלופיים לצורך קבלה, רישום ולימודים להשכלה גבוהה, דוגמת מיעוטים וקבוצות בעלות רקע חברתי-כלכלי רלוונטי. באופן זה, כל חוק, תקנה, אמת מידה, תנאי קבלה, נוהל, כלל, מסלול, תכנית וכיוצא באלה אשר חלים כיום על קבוצות אוכלוסייה מסוימות בכל הנוגע לרישום, קבלה ולימודים במוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על לוחמים, ויקנו להם את הניקוד המתאים ביותר לפי העניין.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יואב קיש (פ/3648/24).

הצעת החוק זהה לפ/3648/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר תק/1127 של ועדת השרים לענייני תקיפה מיום 23.06.2024.

חק/1127. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - העדפה מתקנת ללוחמים), התשפ"ג-
2022 של חה"כ שרון מרים השכל (פ/713)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ושלמה קרעי וה"ח הדס כהן-בן חמו,
עמרי גולן, ברק קרונופלד ונציגי משרד העבודה ואגף התקציבים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

מספר פנימי : 2215371

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת חנוך דב מלביצקי

4405/25/פ

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – הקלות בתנאי קבלה ללוחמים ולמשרתי מילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 9 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹, בסעיף 9(ב), בסופו יבוא "ומטעמים של שירות סדיר כלוחם, או של שירות מילואים; בסעיף זה – "לוחם" ו"שירות סדיר" – כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994²;
"שירות מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008³."

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא להעצים את הלוחמים הקרביים המשרתים בשירות סדיר ואת משרתי המילואים, לעודד אותם ולסייע להם להשתלב כראוי בחברה. סיוע זה יהווה הכרת תודה, ואף יוביל להגברת המוטיבציה של המתגייסים לשרת בתפקידי לוחמה מלכתחילה. הצעת החוק מבקשת לקדם מתן הקלות בתנאי קבלה למוסדות להשכלה גבוהה ולהכשרה מקצועית ללוחמים בשירות סדיר ולמשרתי מילואים, וזאת בדומה להקלות הניתנות לקבוצות אוכלוסייה ייחודיות, דוגמת מיעוטים וקבוצות בעלות רקע חברתי-כלכלי שנפגעה נגישותן ללימודים. לפיכך, מוצע לתקן את חוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007, ולהסמיק את המוסדות האקדמיים והמוסדות להכשרה מקצועית לפי חוק זה, לתת הקלות בתנאי קבלה למי ששירתו בשירות סדיר כלוחמים או למשרתי במילואים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

א' באדר ב' התשפ"ד (11.03.2024)

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

³ ס"ח התשע"ח, עמ' 513.

מספר פנימי: 2214856

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת שרון ניר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
חמד עמאר
יוליה מלינובסקי

4327/25/פ

הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – עדיפות למשרת מילואים פעיל), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 15א בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959, בסעיף 15א –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ושל הזכאי לתעודת משרת מילואים פעיל";

(2) בסעיף קטן (ו), אחרי "חדשים" יבוא "ושל הזכאי לתעודת משרת מילואים פעיל".

דברי הסבר

במהלך מלחמת חרבות ברזל, חיילי המילואים נמצאים כבר למעלה מארבעה חודשים במילואים, מה שמדגיש את התרומה המשמעותית ואת ההקרבה האישית שלהם לביטחון המדינה. בהקשר זה, חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959, נועד לתת מענה לאוכלוסיות הזכאיות ליחס מועדף בחברה הישראלית ולאפשר את השתלבותם הראויה בשירות המדינה. התיקון לחוק המוצע מקדם את שילובם של חיילי המילואים, בהתחשב בהשקעה, במאמץ ובמחיר האישי, המשפחתי והתעסוקתי שהם משלמים. ממשלת ישראל החליטה כי חייל מילואים פעיל הוא אחד ששירת לפחות 20 ימים מצטברים בתקופה של שלוש שנים רצופות או חלק מהן. חיילי מילואים אלה זכאים לתעודה המאפשרת גישה לסל הטבות, כולל הטבות ממשלתיות. אף על פי שסל הטבות הוא צעד חשוב לקידום של חיילי המילואים, הוא עדיין אינו מספק לעומת ההשקעה האדירה והקרבה האישית של חיילי המילואים. לכן, מתבקש תיקון שיאפשר יתרון משמעותי למשרתי המילואים בקבלה לתפקידים בשירות המדינה בעיקר בעת הנוכחית, זאת כדי להכיר בתרומתם. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת ניסן סלומינסקי (פ/4626).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר א' התשפ"ד (19.02.2024)

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע
טיוטת חוק שירות המדינה (גמלאות)(תיקון מס' __), התשפ"ד-2024.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

בסעיף 8 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשי"ל-1970 (להלן – **חוק הגמלאות**), נקבעו כללים בדבר חישוב המשכורת הקובעת שממנה נגזרת קצבתו של מי שהתקן חל לגביו.

לפי אותו סעיף, משכורתו הקובעת של מי שפרש מהשירות והחל לקבל קצבה נקבעת בהתאם לדרגתו ערב הפרישה מהשירות, והיא כוללת את משכורת היסוד ששולמה לעובד ותוספות שונות אשר הוכרו על ידי הממשלה כתוספות קבועות ואשר היה זכאי להן במשכורתו ערב פרישתו לקצבה.

ביום 23 ביולי 2009 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **חוק ההתייעלות הכלכלית**). פרק ת' לחוק ההתייעלות הכלכלית כלל מספר תיקוני חקיקה לחוק הגמלאות וביניהם תיקון לסעיף 8 לאותו חוק. בהתאם לתיקון האמור, שונתה שיטת עדכון המשכורת הקובעת לאחר פרישה מהשירות, כך שהמשכורת הקובעת תעודכן אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. קודם לתיקון האמור המשכורת הקובעת הייתה מתעדכנת בהתאם לשינויים במשכורת הקובעת של עובד פעיל בדרגה שהייתה לעובד ערב פרישתו מהשירות.

ביום 18 באפריל 2016 נחתם בין מדינת ישראל ומעסיקים אחרים במגזר הציבורי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה הסכם קיבוצי (מסגרת), אשר תוקן ביום 8 באוגוסט 2016 וביום 9 בינואר 2018 (להלן – **הסכם המסגרת**), ואשר עניינו מסגרת עלות תוספות השכר וההטבות הכספיות בעד התקופה שמיום 1 בינואר 2013 ועד יום 31 בדצמבר 2017.

בהסכם המסגרת הוסכם על הקצאה של מסגרת עלות תוספות השכר וההטבות הכספיות, לעובדים המועסקים בשירות המעסיקים אשר הם צד להסכם, בעד התקופה שמיום 1 בינואר 2013 ועד יום 31 בדצמבר 2017, בפריסה, בהתאם למועדים הקבועים בהסכם.

במקביל להסכם המסגרת, במועד שבו נחתם הסכם המסגרת, נחתמו מספר הסכמים קיבוציים נוספים, המתייחסים להקצאת מסגרת עלות התוספות, לגבי עובדים המדרגים בדירוגי שכר מסוימים אצל המעסיקים אשר הם צד להסכם המסגרת ולהסכמים המקבילים כאמור, בעד התקופה שמיום 1 בינואר 2013 ועד יום 31 בדצמבר 2017, בפריסה, בהתאם למועדים הקבועים בהסכמים המקבילים. הסכמים קיבוציים אלו תוקנו אף הם ביום 8 באוגוסט 2016 וביום 9 בינואר 2018.

ביום 30 באוגוסט 2016, נחתם בין מדינת ישראל לבין הסתדרות המורים הסכם קיבוצי, לגבי עובדי הוראה המועסקים בשירות המדינה. הסכם זה תוקן בהסכם קיבוצי נוסף בין מדינת ישראל לבין הסתדרות המורים מיום 19 במרץ 2017 (להלן – **הסכם קיבוצי עובדי ההוראה**). עניינם של הסכמים אלה הוא בשכרם ותנאי עבודתם של עובדים בדירוג עובדי הוראה המועסקים בשירות המדינה, וחלקם העיקרי עוסק באופן הקצאת עלות בעד התקופה שמיום 27 באוגוסט 2013 ועד יום 30 ביוני 2019.

בהמשך להסכמים האמורים, אשר כללו גם עקרונות של תזכיר חוק לתיקון חוק הגמלאות, שמשרד האוצר הודיע שבכוונתו להפיץ, מאחר שכאמור, שינוי מנגנון עדכון המשכורת הקובעת לפי חוק ההתייעלות הכלכלית הביא לכך ששינויים עתידיים במשכורתו הקובעת של העובד הפעיל לא ישפיעו עוד על משכורתו הקובעת של הגמלאי, ועל אף שאין בכך הכרח לפי שיטת העדכון הקיימת, מוצע לתקן את חוק הגמלאות כך שלגבי גמלאי שהיה עובד פעיל לפחות בתק מהתקופה אשר בשלה נחתמו ההסכמים הקיבוציים הנזכרים לעיל, ואשר פרש לפני מועד התשלום האחרון לעובדים הפעילים לפי אותם הסכמים, יהיה רשאי שר האוצר לקבוע בצו, כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן בשיעור שייקבע ובעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו לעניין זה ואילך, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג שבו דורג ערב פרישתו.

נספח 255ח

הכוונה היא, כי באמצעות עדכון המשכורת הקובעת, אשר ייקבע בצו, יתאפשר, לגבי גמלאי כאמור, להתחשב באותו חלק ממסגרת עלות התוספות שהוקצתה בשל התקופה אשר לגביה נחתמו ההסכמים הקיבוציים המפורטים לעיל, אשר טרם חולק לגבי הדירוג בו דורג הגמלאי, ערב פרישתו (ושלפיכך לא השפיע על משכורתו הקובעת), בהתאמה לחלק היחסי של התקופה בה היה עובד פעיל, מתוך כלל התקופה אשר לגביה נחתמו ההסכמים הקיבוציים.

במסגרת הסכם קיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום 17 ביולי 2023 (להלן – **הסכם מסגרת 2023**), נערך תיקון נוסף להסכם המסגרת, ובו הוסכם, בין היתר, כי תיקון החוק שיקודם יכלול התייחסות לדחיית תשלומים ולתשלום הפרשי הצמדה (מבלי לגרוע ממנגנון ההצמדה של המשכורת הקובעת שקבוע היום בחוק הגמלאות).

מוצע לקבוע במסגרת התיקון, לאור הוראות הסכם מסגרת 2023 המתייחסות לדחיית תשלומים ולתשלום הפרשי הצמדה, כי שר האוצר יהיה רשאי לדחות תשלומים המגיעים לפי אותו צו, בעד תקופה שקדמה למועד קביעתו, למועדים שונים לאחר מועד קביעתו, וכי הוא יהיה רשאי לקבוע שתשלומים בגין תקופת העבר כאמור יישאו תוספת הפרשי הצמדה, באופן ובשיעור שיקבע בצו, ובלבד ששיעור כאמור לא יעלה על שיעור עליית מדד חודש ינואר 2024 לעומת המדד האחרון שפורסם לפני מועד התשלום שייקבע בצו. זאת בנפרד ממנגנון ההצמדה של המשכורת הקובעת שקבוע היום בחוק הגמלאות.

עקרונות אלה, כפי שהם מופיעים בטיוטת החוק, נקבעו על דעת ארגוני העובדים היציגים החתומים על ההסכמים הקיבוציים המפורטים לעיל והובאו לידי ביטוי בהסכמים האמורים וכן בתיקון להסכם המסגרת שעוגן בהסכם הקיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום 17 ביולי 2023 (להלן – **הסכם מסגרת 2023**) לעניין דחיית תשלומים ותשלום הפרשי הצמדה.

בהקשר זה יצוין כי בהחלטת הממשלה מסי' 4845 מיום 7 בפברואר 1999 נקבע כי הממשלה לא תגיש הצעת חוק לתיקון חוק הגמלאות, אלא לאחר קבלת הסכמתה של ההסתדרות. ההבנות שגובשו בין המדינה להסתדרות בהסכם המסגרת ובהסכמים שנחתמו במקביל לו, כאמור לעיל, וכן ההבנות שגובשו בין המדינה להסתדרות המורים בהסכמי עובדי ההוראה, כללו עקרונות של תזכיר חוק לתיקון חוק הגמלאות, שמשדר האוצר הודיע שבכוונתו להפיץ. תזכיר זה מבוסס על העקרונות האמורים.

כמו כן, מוצע להחיל את התיקון, ולאפשר לשר האוצר לקבוע בצו כאמור, גם לגבי גמלאים שפרשו בפנסיה תקציבית מתאגידים שהוקמו על-פי חוק, אשר לגביהם חל סעיף 105 לחוק הגמלאות (תאגיד אשר לגביו נקבע בחוק כי תנאי עבודתם של עובדי תאגיד שהוקם על פי חוק הם כתנאי עבודתם של עובדי המדינה).

יוער, כי לגבי עובדי ההוראה אשר עברו להעסקה לפי תנאי רפורמה במערכת החינוך, הכוונה היא כי עדכון המשכורת הקובעת יוסדר שלא באמצעות התיקון המוצע, אלא באופן שבו מוסדר חישוב המשכורת הקובעת לגמלה לגביהם, קרי – במסגרת הסכם הקיבוצי. זאת, כאמור בהסכם הקיבוצי שנחתם עם הסתדרות המורים ביום 24 באוגוסט 2020 ושעניינו הסדר הפנסיה התקציבית של עובדי ההוראה אשר עברו להעסקה לפי תנאי רפורמה במערכת החינוך.

עוד יצוין כי בהתאם להוראות הסכם המסגרת וההסכמים הקיבוציים הנוספים הנוכחים לעיל, ההסדר הקבוע בתיקון החוק המוצע יחול, בהתאמה, גם לגבי מעסיקים שחוק הגמלאות הוחל בקרבם מכוח הסכם או הסדר, וכן, בהתאמות הנדרשות, אצל מעסיקים בהם קיים הסדר פנסיה תקציבית אשר מעוגן בהסכם או הסדר, בהתייחס לדירוגי השכר הקיימים אצל המעסיקים, וזאת בהתאם למפורט בהסכם המסגרת (כפי שתוקן בהסכם מסגרת 2023, בין היתר לגבי מועדי היישום אצל מעסיקים כאמור), ובהתייחס למעסיקים אשר חתומים על הסכם המסגרת, או שחתמו או עתידים לחתום על הסכם הצטרפות (כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957) להסכם המסגרת, או שחתמו או עתידים לחתום על הסכם אחר שעניינו יישום הסכם המסגרת לגבי העובדים המועסקים בתאגיד והמיוצגים על-ידי ההסתדרות, או שמיישמים או שעתידיים ליישם, לגבי עובדיהם, את הוראות הסכם המסגרת, בהתאמה, בהתאם לאישור הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר. למען הסר ספק מובהר, כי ההחלה כמפורט לעיל אינה נובעת ישירות מתיקון החוק המוצע.

בנוסף לאמור, מוצע לתקן את סעיף 50 לחוק הגמלאות ולהאריך את תקופת ההתיישנות שנקבעה בו, כך שהזכות לחגיש תביעה לגמלה על ידי שאיריו של עובד מדינה או גמלאי שנפטר תתיישן בתום ארבע שנים מיום שנולדה עילתה, במקום שנתיים כפי שקבוע בחוק הגמלאות היום.

ג. עיקרי החוק המוצע

מוצע לתקן את חוק הגמלאות כך שלגבי גמלאי שהיה עובד פעיל לפחות בחלק מהתקופה אשר בשלה נחתמו ההסכמים הקיבוציים הנוכחים לעיל, ואשר פרש לפני מועד התשלום האחרון לעובדים הפעילים לפי אותם הסכמים, יהיה רשאי שר האוצר לקבוע בצו, כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן בשיעור שייקבע ובעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו לעניין זה ואילך, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג שבו דורג ערב פרישתו.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 50 לחוק הגמלאות ולהאריך את תקופת ההתיישנות שנקבעה בו, כך שהזכות להגיש תביעה לגמלה על ידי שאיריו של עובד מדינה או גמלאי שנפטר תתיישן בתום ארבע שנים מיום שנולדה עילתה, במקום שנתיים כפי שקבוע בחוק הגמלאות היום.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים
יתוקן חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשי"ל-1970.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה
בגין עדכון המשכורת הקובעת בעקבות ההסכמים הקיבוציים:

עלות חד פעמית בסך של 390 מיליון ש"ח.

עלות שנתית שוטפת בסך של 65 מיליון ש"ח.

בגין הארכת תקופת ההתיישנות להגשת תביעה לגמלה המגיעה לשאיר:

עלות שנתית שוטפת בסך של כ-600 אלפי ש"ח.

העלות הכרוכה באישור טיוטת החוק הובאה בחשבון במסגרת התקציב לשנת 2024 ובמסגרת תכנית התקציב התלת שנתית לשנים 2025 עד 2027.

ו. השפעת החוק המוצע התקן המינהלי
אין.

ז. הערות המשרדים

משרד הביטחון:

כזכור, הנושא עלה כבר בעבר, ועמדת מערכת הביטחון הייתה ועודנה כי התיקון לחוק הגמלאות בנושא זה חייב לכלול גם תיקון עקיף לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה – 1985, כחלק מהסדר כולל שיתייחס גם לגמלאי צה"ל. המשרד מתנגד לקידום ההצעה ללא הכללתו של תיקון עקיף כאמור.

המשרד לביטחון לאומי:

התיקון מחריג במפורש את גמלאי המשטרה ושירות בתי הסוהר, ללא הצדקה, על אף שמדובר בהסדר רלוונטי וצודק גם עבורם. לפיכך, המשרד לביטחון לאומי מתנגד לקידום ההצעה מבלי שתכלול הסדר זהה למשטרה ושבי"ס.

משרד ראש הממשלה ת"א ומשרד ראש הממשלה כ"ד:

המשרדים מתנגדים לתיקון החוק בנוסחו המוצע. נבקש כי התיקון יוחל על גמלאי המשרדים, כך שהגדרת "גמלאי" תכלול גם את גמלאי משרדינו. זאת, מכיוון שהסכם המסגרת אשר נחתם בשנת 2016 חל על עובדי משרדינו, כשם שחל על עובדי המדינה, ואין שינוי מהותי בין גמלאי משרדינו לבין גמלאי שירות המדינה לעניין זה. בנוסף, אופן יישום ההסכם שונה היה מחיישום בצה"ל, ולכן אין מקום להמתין להסדרת הנושא בחוק הקבע גמלאות.

בחודש פברואר 2022, ניתנה התחייבות של מר משה בכר/סגן הממונה על השכר דאז, ולפיה, ככל שלא יתוקן חוק הקבע גמלאות עד ליום 31.12.2024, יפעל אגף השכר לתיקון קידום חוק הגמלאות לפורשי המשרדים. נוכח העובדה שהמועד להתחייבות יחול כבר בעוד כשישה חודשים, אין טעם לדחות את קידום החלת החוק גם על עובדי המשרדים.

תשובת משרד האוצר:

משרד האוצר מקדם את תיקון החוק לאור ההתחייבות שניתנה להסתדרות העובדים הכללית החדשה. אין למשרד האוצר התנגדות להחלת התיקון גם לגבי גופי הביטחון. אולם עמדת משרד האוצר היא שהמיון של עלות התיקון צריך לבוא, לגבי כל גוף, ממקורותיו של אותו גוף, וכי בהתאם למקובל, החלת התיקון על גופי הביטחון כאמור צריכה להיעשות לגבי כלל גופי הביטחון יחד.

ח. המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) סמכה את ידיה על טיוטת החוק.

ט. הממונה על התקציבים במשרד האוצר תומך בטיטוטת החוק המוצעת.

י. מצורף נוסח טיוטת החוק המוצעת.

טיוטת חוק שירות המדינה (גמלאות)(תיקון מס' __), התשפ"ד-2024

תיקון סעיף 9 1. בחוק שירות המדינה (גמלאות)(נוסח משולב), התש"ל-1970¹ (להלן – **החוק העיקרי**), בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(2א) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) ו-(א1), רשאי שר האוצר לקבוע, בצו -

(1) כי בשל הסכם קיבוצי ארצי תעודכן משכורתו של גמלאי שדורג ערב פרישתו בדירוג מהדירוגים המפורטים בחלק א' לתוספת השישית ופרש מהשירות בתקופה שמיום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) עד יום ב' בכסלו התש"ף (30 בנובמבר 2019), או גמלאי שדורג ערב פרישתו בדירוג עובדי הוראה ופרש מהשירות בתקופה שמיום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) עד יום י"א באלול התש"ף (31 באוגוסט 2020), בעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו לעניין זה ואילך, בשיעור שייקבע בו, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג שבו דורג ערב פרישתו. שר האוצר רשאי לקבוע שיעור שונה לסוגי עובדים שונים;

(2) מועדי תשלום שונים בשל עדכון המשכורת הקובעת לפי פסקה (1) בעד תקופה שקדמה למועד קביעתו של הצו (להלן – תשלומים בעד תקופת עבר);

(3) כי תשלומים בעד תקופת עבר יישאו תוספת הפרשי הצמדה בשל התקופה שתחילתה ביום כ"ב בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), באופן ובשיעור שייקבע בצו, ובלבד ששיעור כאמור לא יעלה על שיעור עליית מדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום לעומת מדד הודש ינואר 2024;

בסעיף קטן זה -

"גמלאי" – למעט מי שפרש מהשירות כשוטר, כסוהר או כעובד שירותי הביטחון כהגדרתו בסעיף 63א;

"הסכם קיבוצי ארצי" – אחד מאלה:

¹ ס"ח התש"ל, עמ' 70; התשפ"ד, עמ' 639.

- (1) הסכם קיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום י' בניסן התשע"ו (18 באפריל 2016), בין מדינת ישראל ומעסיקים אחרים בשירות הציבורי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, כפי שתוקן בהסכמים קיבוציים נוספים שנחתמו בין הצדדים (להלן – הסכם מסגרת 2016);
- (2) הסכם קיבוצי שנחתם בין מדינת ישראל ומעסיקים אחרים בשירות הציבורי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, במקביל להסכם מסגרת 2016, ביום י' בניסן התשע"ו (18 באפריל 2016), כפי שתוקן בהסכמים קיבוציים נוספים שנחתמו בין הצדדים;
- (3) הסכם קיבוצי שנעשה בדרך של חתימה על כתב הצטרפות כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957², להסכם מסגרת 2016;
- (4) ההסכם הקיבוצי בין המדינה לבין הסתדרות המורים שנחתם ביום כ"ו באב התשע"ו (30 באוגוסט 2016), כפי שתוקן בהסכם הקיבוצי בין המדינה לבין הסתדרות המורים שנחתם ביום כ"א באדר התשע"ז (19 במרס 2017).

2. בסעיף 50 לחוק העיקרי, במקום "שנתיים" יבוא "ארבע שנים".

3. בסעיף 105 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) (1) על אף האמור בכל דין, הוראות צו שנקבע לפי סעיף 9(א2) לעניין גמלאי כהגדרתו באותו סעיף שפרש מהשירות בתקופות כאמור באותו סעיף וערב פרישתו דורג בדירוג כאמור בו, לא יחולו על מי שפרש מתאגיד ציבורי, אלא אם כן קבע שר האוצר אחרת בצו לפי פסקה (2).

(2) שר האוצר רשאי לקבוע בצו בשל הסכם קיבוצי ארצי-

(א) כי מי שפרש מתאגיד ציבורי ומתקיים לגביו אחד מאלה, תעודכן משכורתו הקובעת בעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו לעניין זה ואילך, בשיעור שייקבע בו, בהתאם למועד פרישתו ולדירוג שבו דורג ערב פרישתו, ורשאי הוא לקבוע שיעור שונה לסוגי עובדים שונים:

(1) הוא דורג ערב פרישתו מתאגיד ציבורי בדירוג מהדירוגים המפורטים בחלק א' לתוספת השישית או בדירוג עובדי הוראה, ופרש מהתאגיד בתקופה מהתקופות המנויות בסעיף 9(א2) לגבי אותו דירוג;

(2) הוא דורג ערב פרישתו מתאגיד ציבורי בדירוג המנוי בחלק ב' לתוספת השישית, ופרש מהתאגיד בתקופה שמיום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) עד יום ב' בכסלו התש"ף (30 בנובמבר 2019).

(ב) מועדי תשלום שונים בשל עדכון המשכורת הקובעת לפי פסקה (1) בעד תקופה שקדמה למועד קביעתו של הצו (להלן – תשלומים בעד תקופת עבר);

(ג) כי תשלומים בעד תקופת עבר יישאו תוספת הפרשי הצמדה בשל התקופה שתחילתה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), באופן ובשיעור שייקבע בצו, ובלבד ששיעור כאמור לא יעלה על שיעור עליית מדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום לבין מדד חודש ינואר 2024;

² ס"ח התשי"ז עמ' 63; התשע"ד עמ' 600.

(3) על אף הוראות סעיף קטן (2ג) סיפה ובלי לגרוע מההוראות לפי סעיף קטן (ג1), יחולו הוראות פסקה (1), בשינויים המחויבים, גם לעניין גמלאי רשות השידור כהגדרתם בסעיף קטן (2ג) והסמכות לפי פסקה (2) תהיה נתונה לשר האוצר גם לעניין גמלאים כאמור שערב פרישתם מרשות השידור דורגו בדירוג מהדירוגים המנויים בתלקים א' ו-ג' לתוספת השישית ופרשו מרשות השידור בתקופה האמורה בפסקה (2)(ב).

(4) בסעיף קטן זה -

"הסכם קיבוצי ארצי" – כהגדרתו בסעיף 9(א2);

"תאגיד ציבורי" – תאגיד שהוקם על פי חוק ושמקיים לגבי עובדיו האמור בסעיף קטן (א).

4. אחרי התוספת החמישית לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת שישית

חלק א'

(סעיפים 9(א2) ו-105(ג)(2)(א))

- (1) הדירוג המינהלי;
- (2) הדירוג האחיד;
- (3) דירוג טכנאי הרנטגן;
- (4) דירוג המח"ר, לרבות פסיכולוגים ולרבות עובדי ביקורת;
- (5) דירוג המהנדסים;
- (6) דירוג הטכנאים וההנדסאים;
- (7) דירוג הפיזיותרפיסטים;
- (8) דירוג המשפטנים (לרבות סגורים ציבוריים ולמעט מי שמשכורתו הקובעת חושבה לפי שכר של נושאי משרה שיפוטית);
- (9) דירוג העיתונאים בשירות הציבורי;
- (10) דירוג עובדי המעבדה, הביוכימאים והמיקרוביולוגים;
- (11) דירוג הרוקחים;
- (12) דירוג האחים ואחיות;
- (13) דירוג הפארה רפואיים (לרבות קלינאי תקשורת וטכנולוגים רפואיים);
- (14) דירוג המרפאים בעיסוק;
- (15) דירוג המפקחים הימיים;
- (16) דירוג המקצ"ט;
- (17) דירוג קלדניות שופטים;
- (18) דירוג מעברי הגבול;

- (19) דירוג רשות מקרקעי ישראל;
- (20) דירוג הכבאים;
- (21) דירוג העובדים סוציאליים;
- (22) דירוג שירות החוץ;
- (23) דירוג הפרקליטים (למעט מי שמשכורתו הקובעת חושבה לפי שכר נושא משרה שיפוטית);
- (24) דירוג מבקר המדינה.

חלק ב'

(סעיף 103(ג)(2)(ב))

- (1) דירוג 80 במועצה להשכלה גבוהה.

חלק ג'

(סעיף 103(ג)(3))

- (1) דירוג העיתונאים ברשות השידור;
- (2) דירוג עיתונות הפקה ברשות השידור;
- (3) דירוג משולב ברשות השידור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1

בסעיף זה מוצע לתקן את סעיף 9 חוק הגמלאות כך שאחרי סעיף קטן (א) 11, בו, יבוא סעיף קטן (א) 22 כמפורט להלן. כפי שצוין לעיל במטרת החוק המוצע והצורך בו, משכורתו הקובעת של גמלאי שחוק הגמלאות חל עליו נקבעת בהתאם למשכורת היסוד והתוספות השונות אשר הוכרו על-ידי הממשלה כתוספות קבועות ואשר אותו גמלאי היה זכאי להן במשכורתו ערב פרישתו לקצבה.

במסגרת הסכמים קיבוציים ארציים, כהגדרתם בסעיף קטן (א) 22 המוצע וכפי שיפורטו להלן, הוסכם על הקצאה של מסגרת עלות תוספות השכר וההטבות הכספיות, לעובדים המועסקים בשירות המעסיקים אשר הם צד להסכם, בגין התקופה שנקבעה בהסכם (להלן - **מסגרת עלות התוספות**), אשר תיושם, באופן הדרגתי, באמצעות תשלום תוספות שונות לעובדים בדירוגים השונים.

מאחר ששינוי מגנון עדכון המשכורת הקובעת לפי חוק ההתייעלות הכלכלית הביא לכך ששינויים עתידיים במשכורתו הקובעת של העובד הפעיל לא ישפיעו עוד על משכורתו הקובעת של הגמלאי, ועל אף שאין הכרח לבצע עדכון כזה לפי שיטת העדכון הקיימת בחוק, בעקבות הסכמה שעוגנה בהסכמים הנזכרים לעיל, ובהתאם לעקרונות של הסכמה זו, מוצע לתקן את חוק הגמלאות כך שלגבי גמלאי שהיה עובד פעיל לפחות בחלק מהתקופה אשר בגינה נחתמו ההסכמים הקיבוציים, ואשר פרש לפני מועד התשלום האחרון לעובדים הפעילים לפי אותם הסכמים, יהיה רשאי שר האוצר לקבוע בצו, כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן בשיעור שייקבע ובעד התקופה שמהודש שייקבע בצו לעניין זה ואילך, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג בו דורג ערב פרישתו.

כך באמצעות עדכון המשכורת הקובעת, אשר ייקבע בצו בעתיד, יתאפשר לגבי גמלאי כאמור, להתחשב באותו חלק ממסגרת עלות התוספות, אשר טרם חולק לגבי הדירוג בו דורג הגמלאי ערב פרישתו (ושלפיקך לא השפיע על משכורתו הקובעת), בהתאם לחלק היחסי של התקופה שבה היה עובד פעיל מתוך כלל התקופה אשר לגביה נחתמו ההסכמים

הללו, ובהתחשב באופן שבו חולקה מסגרת עלות התוספות לגבי העובדים הפעילים בדירוג האמור. זאת, בהתחשב בכך שיישום מסגרת עלות התוספות באמצעות תשלומים בשכר העובדים החל זמן ניכר לאחר תחילת התקופה אשר בגינה הוקצתה העלות האמורה.

יצוין כי עקרונות עדכון המשכורת הקובעת המפורטים בתיקון המוצע נקבעו על דעת ארגוני העובדים היציגים החתומים על ההסכמים הקיבוציים האמורים והובאו לידי ביטוי בהסכמים אלו וכן בתיקון להסכם המסגרת שעוגן בהסכם הקיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום 17 ביולי 2023 לעניין דחיית תשלומים ותשלום הפרשי הצמדה כפי שיפורט להלן. לאור האמור, מוצע לתקן את חוק הגמלאות כך ששר האוצר יהיה רשאי לקבוע בצו, בשל הסכם קיבוצי ארצי כהגדרתו בסעיף המוצע, לגבי גמלאי אשר ערב פרישתו דורג בדירוגים המפורטים בתוספת השישית לחוק (כפי שתתווסף בסעיף 4 בהצעת החוק) או בדירוג עובדי הנראה, ואשר פרש מהשירות בתקופות הקבועות בתיקון המוצע לגבי הדירוגים האמורים, כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן, בעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו ואילך ובשיעור שייקבע בצו, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג בו דורג ערב פרישתו.

עוד מוצע לאור הוראות הסכם מסגרת 2023 המתייחסות לדחיית תשלומים ולתשלום הפרשי הצמדה, כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע בצו מועדי תשלום שונים בשל עדכון המשכורת הקובעת כאמור, בעד תקופה שקדמה למועד קביעתו של הצו (להלן – תשלומים בעד תקופת עבר), וכי הוא יהיה רשאי לקבוע בצו כי תשלומים בעד תקופת עבר יישאו תוספת הפרשי הצמדה בשל התקופה שתחילתה ביום כי בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), באופן ובשיעור שיקבע בצו, ובלבד ששיעור כאמור לא יעלה על שיעור עליית מדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום לעומת מדד חודש ינואר 2024. זאת בנפרד ממנגנון ההצמדה של המשכורת הקובעת שקבוע היום בחוק הגמלאות.

כמו כן מוצע כי לעניין סעיף קטן (2א) המוצע, ההגדרה "גמלאי", שעליו יחולו הוראות הסעיף, לא תכלול את מי שפרש כשומר, סוהר או עובד שירותי הביטחון. לגבי קבוצות גמלאים אלו, נכון יהיה, כמקובל, להסדיר את עניינם בחוק הגמלאות במקביל להסדרת הנושא לגבי משרתי הקבע בצה"ל (במסגרת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות)[נוסח משולב], התשמ"ה – 1985).

עוד מוצע להגדיר "הסכם קיבוצי ארצי" לעניין סעיף קטן (2א) המוצע כאחד מאלה :

- (א) הסכם המסגרת ;
 (ב) הסכם קיבוצי שנחתם ביום 18 באפריל 2016, בין מדינת ישראל ומעסיקים אחרים בשירות הציבורי לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, במקביל להסכם המסגרת, כפי שתוקן בהסכמים קיבוציים נוספים בין הצדדים ;
 (ג) הסכם קיבוצי שהוא כתב הצטרפות להסכם המסגרת, כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 ;
 (ד) הסכמי עובדי הנראה.

סעיף 2

נכון להיום, לפי סעיף 50 לחוק הגמלאות, הזכות להגיש תביעה לגמלה המגיעה לשאיר של עובד מדינה מתיישנת בתום שנתיים מיום שנולדה עילתה, אולם הממונה רשאי להאריך תקופה זו, אם האיחור בהגשת הבקשה חל עקב סיבות שלתובע לא היתה שליטה עליהן. מוצע להאריך את תקופת ההתיישנות, כך שהזכות להגיש תביעה לגמלה תתיישן בתום ארבע שנים מיום שנולדה עילתה.

סעיף 3

בסעיף זה מוצע לתקן את סעיף 105 חוק הגמלאות כך שאחרי סעיף קטן (2) בו יבוא סעיף קטן (3ג), כמפורט להלן.

לעניין הפסקה הראשונה בסעיף קטן (3ג) המוצע

ככלל, סעיף 105(א) לחוק הגמלאות קובע כי בכל מקום שנקבע בחוק כי תנאי עבודתם של עובדי תאגיד שהוקם על פי חוק הם כתנאי עבודתם של עובדי המדינה, יהיו הרשויות הפועלות לפי חוק הגמלאות מוסמכות לפעול גם לגבי עובדי התאגיד, כאילו היו עובדי המדינה. על אף האמור, בתיקון זה מוצע כי הוראות צו שנקבע לפי סעיף 9(א2) לעניין גמלאי

המדינה, לא יחולו על מי שפרש מתאגיד כאמור (להלן – **תאגיד ציבורי**), אלא אם כן קבע שר האוצר אחרת בצו בהתאם למוצע בפסקה השנייה בסעיף קטן (גג) המוצע, וכפי שיפורט להלן. זאת, מכיוון שלגבי העובדים בתאגידים האמורים אשר בעניינם מיושמות הוראות הסכם המסגרת או שמיושמים עקרונותיו, יישום זה לא יהיה בהכרח באותם שיעורים החלים לגבי עובדי המדינה, וזאת נוכח ההוראות בהסכם המסגרת הנוגעות לאופן יישום ההסכם לגביהם.

לעניין הפסקה השנייה בסעיף קטן (גג) המוצע:

בדומה לסעיף 9(א2) המוצע ביחס לעובדי המדינה אשר עליהם חלות הוראות הסעיף, ומאחר שמוצע כאמור בפסקה הראשונה לעיל, כי הוראות צו שנקבע לפי סעיף 9(א2) לעניין עובדי המדינה לא יחולו על מי שפרש מתאגיד ציבורי, מוצע מאותם טעמים שבבסיס המוצע ביחס לעובדי המדינה, ובהתאם לאותם עקרונות, לקבוע כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע בצו, בשל הסכם קיבוצי ארצי כפי שהוא מוגדר בסעיף 9(א2), לגבי גמלאי שפרש מתאגיד כאמור אשר ערב פרישתו דורג באחד הדירוגים המפורטים בחלקים א' ו' – ב' לתוספת השישית לחוק, ואשר פרש מהתאגיד בתקופות הרלוונטיות לגבי הדירוגים האמורים, כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן, בעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו ואילך ובשיעור שייקבע בצו, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג שבו דורג ערב פרישתו. שר האוצר יהיה רשאי לקבוע שיעור שונה לסוגי עובדים שונים.

באופן דומה מוצע כי הוראות צו שנקבע לפי סעיף 9(א2) לעניין גמלאי המדינה, לא יחולו על גמלאי רשות השידור כהגדרתם בסעיף קטן(גג), אלא אם כן קבע שר האוצר אחרת בצו.

כמו כן, מוצע מאותם הטעמים ובהתאם לאותם עקרונות לקבוע כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע בצו, בשל הסכם קיבוצי ארצי כפי שהוא מוגדר בסעיף 9(א2), לגבי גמלאי רשות השידור (לגביה, עד למועד סגירתה, היה קבוע בחוק כי תנאי עבודתם של עובדיה הם כתנאי עבודתם של עובדי המדינה), אשר ערב פרישתו דורג באחד הדירוגים המפורטים בחלקים א' ו' ג' לתוספת השישית לחוק, ואשר פרש מרשות השידור מיום 1 בינואר 2013 עד יום 30 בנובמבר 2019 כי משכורתו הקובעת של אותו גמלאי תעודכן, בעד התקופה שמהחודש שייקבע בצו ואילך ובשיעור שייקבע בצו, בהתאם למועד פרישתו של הגמלאי ולדירוג בו דורג ערב פרישתו. שר האוצר יהיה רשאי לקבוע שיעור שונה לסוגי עובדים שונים.

לעניין הפסקה השנייה והפסקה השלישית בסעיף קטן (גג) המוצע:

בדומה לפסקאות 9(א2) ו' - 9(א3) המוצעות ביחס לעובדי המדינה אשר עליהם חלות הוראות סעיף 9(א2), ולאור הוראות הסכם מסגרת 2023 בעניין דחיית תשלומים ולתשלום הפרשי הצמדה, מוצע כי שר האוצר יהיה רשאי לקבוע בצו מועדי תשלום שונים בשל עדכון המשכורת הקובעת של גמלאי תאגיד ציבורי כאמור, בעד תקופה שקדמה למועד קביעתו של הצו (להלן – תשלומים בעד תקופת עבר עבור גמלאי תאגיד ציבורי), וכי הוא יהיה רשאי לקבוע בצו כי תשלומים בעד תקופת עבר עבור גמלאי תאגיד ציבורי יישאו תוספת הפרשי הצמדה בשל התקופה שתחילתה ביום 1 בינואר 2024, באופן ובשיעור שיקבע בצו, ובלבד ששיעור כאמור לא יעלה על שיעור עליית מדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום הסכום לעומת מדד חודש ינואר 2024.

סעיף 4

בסעיף זה מוצע להוסיף את התוספת השישית לחוק, אשר בה תפורט רשימת הדירוגים הרלוונטיים לעניין סעיפים 9(א2) ו' - 105(גג) המוצעים.

מוגש על ידי שר האוצר

י"ח בסיון התשפ"ד
24 ביוני 2024

מספר פנימי: 2213964

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יעקב אשר

4516/25/פ

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – הגדלת חיבור החשמל), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 157 א. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965¹, בסעיף 157 א –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי ההגדרה "המנהל" יבוא:

"הספקת חשמל" – חיבור חדש לרשת החשמל של החברה, למעט הגדלת יכולת הספקת חשמל לחיבור קיים;";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) ראתה הרשות המאשרת כי ביצוע הגדלת יכולת הספקת חשמל לחיבור קיים מיועדת לבנייה המהווה סטייה מהיתר, רשאית היא להורות לחברה לנתק את החשמל מן הבנייה כאמור."

דברי הסבר

סעיף 157 א לחוק התכנון והבנייה נחקק במטרה להגביר את אכיפת דיני התכנון והבנייה באמצעות הגבלת זכאותו של מי שבנה בניגוד לדיני התכנון והבנייה להספקת חשמל, מים וטלפון. על פי נוסח הסעיף הקיים, לא תתחיל חברת החשמל בעבודה להספקת חשמל לבניין ולא תספק חשמל לצורך עבודות בניה, אלא לאחר שמבקש חיבור החשמל המציא לה אישור מאת הרשות המאשרת (יו"ר הועדה המקומית ביחד עם מהנדס הוועדה). כמו כן, לא תספק חברת החשמל חשמל לבניין אלא לאחר שמבקש החיבור המציא לה אישור מאת הרשות המאשרת (יו"ר הועדה המקומית ביחד עם מהנדס הוועדה).

בהתאם לנוסח הסעיף הקיים ולאור ההגדרה הרחבה של המונח "בניין" בחוק, חברת החשמל נאלצת לדרוש אישורים, לא רק כאשר מדובר בבקשה להספקת חשמל למבנים חדשים, שמעולם לא חובר לרשת החשמל של החברה, אלא גם כאשר מדובר בבקשה להוספת יכולת אספקת חשמל לחיבור חשמל קיים (בקשות להגדלת חיבור חשמל קיים), הנובעות עקב הגדלת כמות צריכת החשמל בבניין. מצב

¹ ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

דברים זה, מטיל מגבלה מיותרת על מבקש החיבור ועל חברת החשמל כאחד, מגבלה אותה נרצה להסיר בחספקת חשמל לבניינים קיימים, המתוברים זה מכבר לרשת החשמל ואשר ניתנו לגביהם "טופס 4" או "תעודת גמר".

לפיכך, מוצע לייחד את הדרישה להמצאת אישורים מאת הוועדה המקומית לתכנון ובניה, רק למקרים בהם מבוקש חיבור חשמל חדש לבניין. בנוסף לכך הצעת החוק מאפשרת לרשות המאשרת להורות על ניתוק החשמל אף במקרים שבהם מדובר רק בהגדלת יכולת אספקת חשמל לחיבור קיים כך שלא יפגעו אפשרויות האכיפה של הרשות המאשרת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1070 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 02.06.2024.

חק/1070. הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - הגדלת חיבור החשמל), התשפ"ד-2024
של תה"כ יעקב אשר (פ/4516)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

מספר פנימי : 2198768

הכנסת העשרים וחמש

יזום : חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

1474/25/פ

הצעת חוק נתוני אשראי (תיקון – קיצור תקופת שמירת הנתונים במאגר נתוני אשראי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 23 בחוק נתוני אשראי, התשע"ו–2016¹, בסעיף 23 –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "עשר שנים" יבוא "שבע שנים";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "בתקופת עשר השנים" יבוא "בתקופת שבע השנים".

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק היא לקצר את משך תקופת שמירת נתוני האשראי במאגר נתוני האשראי שפועל בבנק ישראל. קיצור תקופת שמירת הנתונים נועד לסייע לאזרחים ואזרחיות המדינה, אשר פשטו רגל בעברם אולם שילמו את חובם ויצאו ממצוקתם הכלכלית, ולאפשר להם לפתוח דף חדש בחייהם. המדובר באזרחים שלמרות שקיבלו צו הפטר – צו המעיד על סיום חובותיהם הכלכליים – נתקלים בקשיים רבים מצד הבנקים, בעיקר בנושאי מתן אשראי במעמד פתיחת חשבון חדש.

הצעת חוק זו נועדה לתקן עוולות רבות הנגרמות לאותם אזרחים, שעל אף שכבר הצליחו לחזור למסלולם והחזיר את חובם לפני שנים, אינם יכולים לבצע מהלכים שיכולים להטיב עימם כלכלית בעתיד בעקבות התנהלות שגויה בעברם הרחוק. הצעת החוק תיטיב בעיקר עם אזרחים שברצונם לבצע עסקאות משמעותיות כמו קניית בית ולקיימת משכנתא, לצד שיקום רמת האמון בינם ובין הבנק שבו הם מנהלים את חשבונותיהם.

לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 23 לחוק נתוני אשראי, התשע"ו–2016, ולקבוע כי בנק ישראל ישמור את המידע שבמאגר נתוני האשראי לתקופה של שבע שנים מהמועד שבו הועבר המידע למאגר, במקום לתקופה של עשר שנים כפי שקובע החוק היום.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברי הכנסת אוסאמה סעדי ואחמד טיבי (פ/24/3875) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/25/743).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/23/345 ; פ/24/2703). הצעת החוק זהה לפ/24/2703 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בטבת התשפ"ג (09.01.2023)

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 838.

מספר פנימי : 2208312

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

מטי צרפתי הרכבי
שלי טל מירון
מיכל שיר סגמן
אורנה ברביבאי
יואב סגלוביץ'
יסמין פרידמן
יוראי להב הרצנו
גלעד קריב
אפרת רייטן מרום
נעמה לזימי
שרן מרים השכל
עאידה תומא סלימאן
ארז מלול
קטי קטרין שטרית
בועז טופרובסקי
צביקה פוגל
חילי טרופר
אימאן ח'טיב יאסין
יאסר חוג'יראת
עופר כסיף
רם בן ברק
אליהו רביבו
קארין אלהרר
סימון דוידסון
ולדימיר בליאק
משה טור פז
משה סלומון
אלמוג כהן
אלי דלל
יצחק קרויזר
שרון ניר
אלון שוסטר
צגה מלקו

פ/25/3833

הצעת חוק החברות (תיקון – מכסות ייצוג לנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות),

התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 117 בחוק החברות, התשנ"ט–1999¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 117, אחרי פסקה (א2) יבוא:

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

"(ב2) לבחון אם מינוי מועמד לכהונת דירקטור מקיים את הוראות סעיף 219א וסעיף 239(ד)."

הוספת סעיף 219 א.2.

בחוק העיקרי, אחרי סעיף 219 יבוא:

"ייצוג הולם לבני 219א. (א) בהרכב דירקטוריון של חברה ציבורית יינתן שני המינים ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, כמפורט בדירקטוריון חברה להלן: ציבורית

(1) בתקופה שמיום תחילתו של חוק החברות (תיקון – מכסות ייצוג לנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות), התשפ"ג–2023, ועד תום עשר שנים מיום זה, יחולו הוראות אלה:

(א) אם הדירקטוריון מונה בין שניים לשלושה חברים, יינתן ייצוג לבני שני המינים;

(ב) אם הדירקטוריון מונה בין ארבעה לחמישה חברים, לכל אחד מהמינים יהיו לפחות שני נציגים;

(ג) אם הדירקטוריון מונה בין שישה לשמונה חברים, לכל אחד מהמינים יהיו לפחות שלושה נציגים;

(ד) אם הדירקטוריון מונה תשעה חברים, לכל אחד מהמינים יהיו לפחות ארבעה נציגים;

(ה) אם הדירקטוריון מונה למעלה מתשעה חברים, לכל אחד מהמינים יינתן ייצוג של לפחות 40% מכלל החברים בו.

(2) בתום עשר שנים מיום תחילתו של חוק החברות (תיקון – מכסות ייצוג לנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות), התשפ"ג–2023, לפחות 50% מהדירקטורים יהיו נשים.

(ב) ועדת הביקורת תבדוק אם מינוי המועמד לכהונת דירקטור עולה בקנה אחד עם האמור בסעיף קטן (א)(1) ו-(א)(2) ובסעיף 239(ד), ותאשר בחתימת יושב ראש הועדה את מינוי המועמד, כתנאי לכניסת המינוי לתוקף.

(ג) חברה ציבורית תדווח לרשות לניירות ערך אחת לשנה, על מספר הנשים המכהנות כחברות דירקטוריון, ועל מספר הדירקטורים שמונו בשנה החולפת ומספר הנשים מתוכם.

3. תיקון סעיף 363 א' בחוק העיקרי, בסעיף 363א(ב), אחרי פסקה (13) יבוא :

"(14) לא ניתן ביטוי הולם לבני שני המינים בדירקטוריון של חברה ציבורית, בניגוד להוראות סעיף 219א."

4. תחולה חוק זה יחול על חברה ציבורית שנרשמה לאחר יום תחילתו של חוק זה, ושלוש שנים לאחר יום התחילה, על כל חברה ציבורית.

ד ב ר י ה ס ב ר

בישראל בשנת 2023 מכהנות רק 3 נשים כמנכ"ליות בחברות הנסחרות בבורסה במדד ת"א-125 (כ-2.5%) (כתבה מאתר "וואלה", 28.2.23). לפי דוח "מדד המגדר", שיעור המנכ"ליות במשק הישראלי הכללי בשנת 2020 היה פחות מ-20%; שיעור הנשים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות בשנת 2022 היה כ-43%; ושיעור הדירקטוריות בחברות הציבוריות בשנת 2022 היה כ-27% (מכון ון ליר בירושלים, מדד המגדר – אי-שוויון מגדרי בישראל, 2022). בשנת 2019 שיעור הנשים בדירקטוריון בחברות פרטיות עמד על כ-10% (מרכז המחקר והמידע של הכנסת, "נשים בדירקטוריונים של תאגידים: מבט על החברות המובילות בהיקף ההתקשרויות עם המדינה בשנת 2019").

קיימות שתי גישות מרכזיות לקידום ייצוג הולם של נשים בעמדות בכירות בשירות הציבורי ובמשק בכלל. האחת, מצדדת בהתערבות שלא באמצעות חקיקה, אלא באמצעות פעולה וולונטרית בשיתוף פעולה עם המגזר העסקי. השנייה גורסת כי רק חקיקה המחייבת עמידה במכסות של ייצוג הולם לנשים, אשר בצידן סנקציות, תביא בפועל לשינוי המצב המשפטי.

במבט השוואתי אל מול מדינות בעלות תודעה שוויונית מתקדמת, עולה כי בעשור האחרון החלו חלק ממדינות האיחוד האירופי לאמץ חקיקה הקובעת מכסות ייצוג לנשים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות וציבוריות, כאשר במספר מדינות מדובר במכסה של כ-30% (תחום חקיקה ומחקר משפטי של הכנסת "חקיקה לגבי ייצוג הולם לנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות – סקירה משווה", 2019). נורבגיה הייתה הראשונה לאמץ מכסת ייצוג חובה לשני המינים בדירקטוריונים של חברות

ציבוריות (בשנת 2008), ואחריה מדינות נוספות ביניהן איסלנד, בלגיה, גרמניה וספרד אימצו את שיטת חובת המכסות. בארה"ב בולטת במיוחד מדינת קליפורניה, שהיא היחידה שאימצה מודל מחייב כזה בשנת 2018.

כדי להימנע מהרחבת הרגולציה שיש בה כדי להכביד על החברות, קמו יוזמות של מודל וולונטרי. דוגמה למודל כזה ניתן לראות ב"פורום +35" שהוקם בשנת 2021 על ידי יו"רית הרשות לניירות ערך, ופועל להגדלת שיעור הנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות לכ-35% ומעלה. מודל דומה קיים בבריטניה, שם הוקמה בשנת 2011 ועדה עצמאית הנתמכת על-ידי גופים עסקיים ומשרדי ממשלה. הוועדה הציבה יעד של 33% לשיעור הנשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות, יעד שהושג בשנת 2018. קיימות יוזמות וולונטריות פרטיות נוספות, אולם למרות זאת, רובן הגדול של חברות הביטוח וההשקעות ממשיכות לשמר את המצב הקיים שבו לא ניתן ייצוג הולם לנשים בתפקידים בכירים. בחינת המציאות העסקית בישראל מלמדת שהשיח השיתופי, המדגיש את המתויבות המשותפת של הממשל ושל המגזר העסקי, אינו מביא לשינוי מהותי, או שהוא משפיע באופן איטי יותר מהמצופה. השיח שמעלה על נס את התמריצים החיוביים ואת המחקרים שמראים כי ייצוג גדול יותר של נשים בדירקטוריון מביא לגידול ברווחיות ולצמצום ברף השחיתות – לא הביא עד כה לשינוי משמעותי מספיק.

לעומת זאת, כאשר בוחנים במבט השוואתי את ייצוג הנשים בדירקטוריונים של החברות הממשלתיות בישראל עולה ביתר שאת השפעתה של החקיקה בנושא. בתיקון משנת 1993 לחוק החברות הממשלתיות, התשלי"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות) בו נוסף סעיף 18 לחוק, נקבע כי על חברות ממשלתיות לפעול לייצוג הולם של שני המינים, כאשר בהרכב דירקטוריון של חברה ממשלתית יש לתת ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים. עד להשגת אותו ביטוי הולם לייצוג כאמור, על השרים למנות, ככל שניתן בנסיבות העניין, דירקטורים בני המין שאינו מיוצג באופן הולם באותה עת בדירקטוריון החברה. חובת הייצוג ההולם השפיעה באופן ניכר על שיעור הייצוג של נשים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות, אשר כאמור כיום עומד על כ-43%.

החוק אמנם דורש כי בחברות אלו יינתן לשני המינים ייצוג הולם, אולם אינו קובע מתו שיעור הייצוג שייחשב כייצוג הולם. בהחלטת ממשלה נקבע כי שיעור הייצוג ההולם הנדרש הוא 50% ("ייצוג הולם לנשים בדירקטוריונים של החברות הממשלתיות", החלטת ממשלה מס' 1362, שנת 2007).

לפיכך, אין מנוס מההבנה כי יש צורך בעדכון חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות) בדומה לתיקון שנעשה בחוק החברות הממשלתיות. חברה ציבורית רשאית לקבוע את מספר הדירקטורים ואת מספרם המרבי והמזערי. עם זאת, היא מחויבת למנות שני דירקטורים חיצוניים (דח"צים), דירקטורים שאינם נבחרים על ידי בעלי העניין בחברה, אלא על ידי האספה הכללית של בעלי המניות בחברה. מבחינת ייצוג נשים בדירקטוריונים של חברות ציבוריות, החוק מתייחס לייצוג נשי מינימלי בקרב דח"צים וקובע בסעיף 239(ד) כי "בחברה שבמועד מינוי דירקטור חיצוני כל חברי הדירקטוריון שלה הם בני מין אחד, יהיה הדירקטור החיצוני הממונה בן המין השני" (תיקון לחוק החברות משנת 2011). כך, ברוב החברות בהן מכהנות דירקטוריות חיצוניות, הן מהוות הנשים היחידות המכהנות בדירקטוריון.

מכל זאת, ניתן ללמוד על השפעתה של חקיקת הייצוג ההולם על מינוי נשים בדירקטוריונים ועל חשיבות החקיקה.

החוק המוצע יוחל באופן הדרגתי, כך שיתאפשר לחברות להתכונן מבעוד מועד למהלך.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת פנינה תמנו

פ/25/3095

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון – סיוע משפטי לתובע בהליך אזרחי), התשפ"ג–2023

תיקון התוספת 1. בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972,¹ בתוספת, אחרי פרט (13) יבוא:
"14) לאדם התובע בהליך אזרחי לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א–2000,² וסעיף 3 לא יחול."

דברי הסבר

ביום יי בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018), נכנס לתוקפו תיקון מס' 22 לחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972. התיקון קבע, בהוראת שעה למשך שלוש שנים, כי סיוע משפטי בתביעות לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א–2000 (להלן – חוק איסור הפליה במוצרים) יינתן על ידי הסיוע המשפטי בלא בדיקת זכאות כלכלית של מגיש התביעה. הוראת השעה פקעה בשנת 2021, ולכן כעת מוצע לעגן את התיקון כהוראת קבע. תיקון זה נעשה, בין היתר, בעקבות המלצותיו של צוות בין-משרדי בראשות המנהלת הכללית של משרד המשפטים, הגב' אמי פלמור, למיגור הגזענות נגד יוצאי אתיופיה, אשר המליץ על מתן סיוע משפטי מהמדינה למי שנפגע ומבקש להגיש תביעה אזרחית לפי חוק איסור הפליה במוצרים, ללא מבחן כלכלי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)

¹ ס"ח התשל"ב, עמ' 95.
² ס"ח התשס"א, עמ' 58.

מספר פנימי: 2209175

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יצחק פינדרוס
ינון אזולאי
יואב סגלוביץ'

4152/25/פ

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון – השחיית הליך ואי-נקיטתו כלפי אסירים משוחררים),
התשפ"ד–2023

הוספת סעיף 16א 1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967¹, אחרי סעיף 16 יבוא:

"השחיית ההליך 16א. הגיש אסיר משוחרר בקשה להשהות הליך או לאסירים להימנע ממנו לפי סעיף 16א(א), רשאי הרשם לעכב משוחררים את כל ההליכים נגדו למשך חצי שנה מיום שחרורו, זאת בתנאי שהחייב המציא ערובה להנחת דעתו של הרשם."

דברי הסבר

בהתאם למחקרים בתחום, 40% מכלל האסירים המשוחררים מבצעים עבירות נוספות וחוזרים לכלא. צבירת חובות מקשות על שיקום האסיר המשוחרר ואינן מסייעות במניעת חזרתו לכלא (רצדיביזם). אחוזים גבוהים מכלל האסירים המשוחררים נתקלים בבעיות של התמודדות עם חובות המקשים עליהם להשתלב בחברה. החובות מתחלקים לגופים שונים כמו הוצאה לפועל, המרכז לגביית קנסות, ביטוח לאומי ועוד. אסירים משוחררים רבים מנסים לפתח אורך חיים מיטיב ולפרנס את משפחותיהם, אבל חובות עבר שתופחים בזמן שהותם בכלא, חוסמים בפניהם את האפשרות לעבוד בעבודה חוקית ביציאתם מהכלא – חשבון הבנק שלהם מוגבל כתוצאה מפעילות של גופי גבייה שונים, והם נאלצים למצוא אלטרנטיביות לא חוקיות שמהן יוכלו להתפרנס.

בהתאם למחקר של עמותת קאמבק משנת 2023, נמצא כי רק 2.5% מהאסירים המשוחררים שעברו תכנית התערבות שמתמקדת בהסדרת חובות ומציאת עבודה, חזרו לכלא. סוגיית הסדרת החובות היא קריטית ליכולתו של האסיר המשוחרר להשתקם ולשבור את מעגל הפשיעה. כאשר אסירים משוחררים מקבלים סיוע בהסדרת חובות ומציאת עבודה, ישנה עלייה מובהקת ברצון שלהם לקבל טיפול רגשי,

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

והרוב המוחלט של האסירים המשוחררים מתקדם בתעסוקה וברוחה האישית. מעבר לחשיבות של שיקום אסירים, מניעת עבירות נוספות והגנה על שלום הציבור, מדובר בחיסכון אדיר למשק – חיסכון של 3.1 מיליון שקלים חדשים עבור כל אסיר שאינו חוזר לכלא.

מטרת החוק המוצע היא לאפשר לאסירים משוחררים תקופת חסד של שיקום כלכלי. מוצע לקבוע כי בתקופה של חצי שנה מיום שחרורו של האסיר, ניתן לעכב את כל ההליכים נגדו בהוצאה לפועל. שינוי זה ייצור הסדר ביניים עבור אסירים משוחררים ויאפשר להם לפתוח הליך לעיכוב הליכים לפי החוק, על מנת לאפשר להם להתחיל בבירור כלל חובותיהם ולפעול להסדרתם, מיום שחרורם מהכלא, לצד אפשרות להשתלבות בעבודה חוקית. הצעת החוק נכתבה בסיוע עמותת קאמבק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

י"ג בטבת התשפ"ד (25.12.2023)

מספר פנימי: 2211709

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת

אלעזר שטרן
יאיר לפיד
מאיר כהן
קארין אלהרר
מירב כהן
מיקי לוי
מירב בן ארי
רם בן ברק
יואב סגלוביץ'
בועז טופרובסקי
מיכל שיר סגמן
עידן רול
יוראי להב הרצנו
ולדימיר בליאק
רון כץ
מטי צרפתי הרבני
טטיאנה מזרסקי
יסמין פרידמן
דבי ביטון
משה טור פז
סימון דוידסון
נאור שירי
שלי טל מירון
ירון לוי

פ/25/4105

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון – הוספת ערך השוויון ברוח עקרונות הכרזת העצמאות)

1. תיקון סעיף 1 בחוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי¹ (להלן – חוק היסוד), בסעיף 1, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- ”ד) מדינת ישראל מהווה בית ומקיימת שוויון זכויות לכל אחד מאזרחיה.”
2. הוספת סעיף 1א אחרי סעיף 1 לחוק היסוד יבוא:

¹ ס"ח התשע"ה, עמ' 898.

1א. "מטרה חוק יסוד זה, מטרתו להגן על מעמדה של ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי, כדי לעגן בחוק-יסוד את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל."

תיקון סעיף 4 3. בסעיף 4 לחוק היסוד –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שפת המדינה" יבוא "שפתה הרשמית של המדינה";

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) השפה הערבית היא שפה רשמית שניה.";

(3) סעיף קטן (ג) – בטל.

תיקון סעיף 7 4. בסעיף 7 לחוק היסוד, בסופו יבוא "והכל ברוח עקרונות חוק יסוד זה ולטובת כל יושביה."

דברי הסבר

חוק יסוד זה, המקבע את אופייה היהודי של המדינה, חייב לתת ביטוי גם לאופייה הדמוקרטי ועל כן יש לתקנו. מן הראוי שערכים דמוקרטיים ובראשם ערך השוויון – שאינו מוזכר במפורש בחוקי היסוד של מדינת ישראל – יקבלו ביטוי בחוק יסוד זה. שוויון אזרחי לאזרחים כולם הוא נשמת אפה של דמוקרטיה. הוא מעוגן בהכרזת העצמאות, בהלכה הפסוקה ובאתוס היהודי. הרגישות לקבוצות מיעוט קיימת בכל דמוקרטיה ובמיוחד במדינות לאום אתניות, אשר מבטיחות בחוקתן שוויון זכויות לכל האזרחים במדינה וראוי שיגלו רגישות יתרה לקבוצות המיעוט שבתוכה. במיוחד נכון הדבר ביחס לחוק יסוד זה, המהווה חלק חשוב מ"תעודת הזהות הערכית" של המדינה. על כן ראוי להעניק למעל 20% מהציבור שאינם יהודים תחושה של שותפות במסגרתה. התיקון המוצע, אין בו משום פגיעה או צמצום כהוא זה, של הערך הלאומי-יהודי של המדינה. תיקון חוק היסוד המוצע נועד להבטיח הגנה על השוויון האזרחי הפרטי ולא הלאומי. להותרת חוק היסוד במתכונתו הנוכחית יהיו השלכות חמורות בישראל ומחוצה לה. התיקון המוצע לחוק היסוד לא רק יחזק את מדינת הלאום של העם היהודי, אלא יפעל לחיזוק הסולידריות, החוסן החברתי של בני העדות כולן והיציבות בחברה ובמדינה. הצעת החוק נכתבה בשיתוף עם: אליקים רובינשטיין – משנה לנשיאת בית המשפט העליון בדימוס; פרופ' שחר ליפשיץ - ראש המרכז למשפט יהודי ודמוקרטי; הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר אילן, פרופ' סוזי נבות – בה"ס למשפטים ע"ש שטריקס, המכללה למנהל; פרופ' עמיחי כהן – דיקן הפקולטה למשפטים לשעבר, הקריה האקדמית אונו; פרופ' אסא כשר – פרופ' אמריטוס לפילוסופיה, אוניברסיטת ת"א; וחתן פרס ישראל לפילוסופיה; תא"ל (במיל') אמל אסעד – מוביל מטה המאבק לתיקון חוק הלאום. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת עידיר כמאל מריח וקבוצת חברי הכנסת (211/23/פ) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מירב כהן וקבוצת חברי הכנסת (4103/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים והונחה על שולחן הכנסת ביום י"ד בכסלו התשפ"ד (27.11.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/3369

הצעת חוק-יסוד: הממשלה (תיקון – הגבלת כהונת ראש הממשלה לשתי תקופות כהונה רצופות)

1. הוספת סעיף 13ב ב-1 בחוק-יסוד: הממשלה¹, אחרי סעיף 13א יבוא:

"הגבלת כהונת ראש הממשלה לשתי תקופות כהונה רצופות; לעניין זה, "תקופת כהונה" – תקופה שבה חבר הכנסת עומד בראש הממשלה שהכנסת הביעה בה אמון לפי סעיף 13(ד) או 28(ב), ועד לכינונה של ממשלה חדשה."

2. תחולה חוק יסוד זה יחול על כינון הממשלה החל מהכנסת העשרים ושש.

דברי הסבר

חוק-יסוד: הממשלה קובע במתכונתו הנוכחית שחבר הכנסת שהרכיב ממשלה יעמוד בראשה. קיימת חשיבות רבה בממשל דמוקרטי לתחלופה של האישיות העומדת בראש המערכת, כדי למנוע ניוון וניתוק. כמו כן, הגבלה לשתי קדנציות רצופות בלבד מייצרת יציבות שלטונית. התמריץ לראש הממשלה הוא לשמר את הקואליציה ולא למהר לבחירות נוספות. לפיכך, מוצע לקבוע הגבלה חוקתית לפיה כהונת ראש ממשלה תוגבל לשתי כהונות רצופות. למען הסר ספק יצוין שמגבלה זו אינה נוגעת לזהות המפלגה שהעומד בראשה ירכיב את הממשלה, וייתכן שתהא זו אותה המפלגה במשך עשרות שנים. זאת כדי שלא לפגוע ברצון העם אם יש רוב שמבקש לשמר מדיניות קיימת. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה (פ/24/449), על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר (פ/24/753), על ידי חבר הכנסת בועז טופורובסקי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/1289), על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/24/1911) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1842; פ/25/2970). הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת גיידא רינאוי-זועבי (פ/24/1723) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/526) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/25/2011). הצעת החוק זהה לפ/25/2011 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בסיוון התשפ"ג (29.05.2023)

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

מספר פנימי : 2217086

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה סולומון

פ/4536/25

הצעת חוק העונשין (תיקון – ביטול עבירת השוטטות), התשפ"ד–2024

תיקון סעיף 216 1. בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, סעיף 216(א)(5) – בטל.

דברי הסבר

עניינו של סעיף 216 בחוק העונשין, התשל"ז–1977, הוא "התנהגות פסולה במקום ציבורי". סעיף קטן (א)(5) קובע: "העושה אחת מאלה, דינו – מאסר ששה חודשים: משוטט בחצרים או בקרבתם או בדרך או בכביש או בסביבתם, או במקום ציבורי, והכל בזמן ובנסיבות שיש בהם כדי להסיק שהוא נמצא שם למטרה אסורה או פסולה". הסעיף שמכונן את עבירת "השוטטות", קובע איסור פלילי כללי ועמום על שיטוט בחצרים, בדרכים ובמקומות ציבוריים בזמן ובנסיבות שיש בהם כדי להסיק שהמשוטט נמצא שם למטרה אסורה או פסולה. בכך, מהווה עבירת השוטטות עבירה ייחודית בדין הפלילי הישראלי עבירה שגבולותיה אינם ברורים, יסודותיה רחבים ביותר, ואשר ניסוחה הרחב מקשה על הציבור לעמוד על ההתנהגות האסורה ולהימנע ממנה, ומקנה לרשויות האכיפה שיקול דעת רחב ביותר וחריג בהיקפו כיצד לנהוג ולפעול לאכיפת האיסור.

עבירות "רכות" מסוג זה, שמפלילות קשת רחבה ולא מובהקת של התנהגויות ומקשות על הציבור לכלכל את צעדיו ולהימנע מביצוע המעשים האסורים, עומדות בניגוד לעיקרון החוקיות שלפיו אין מטילים עונש אלא לאחר אזהרה. די במאפיין זה של עבירת השוטטות כדי לחייב את בחינת ההצדקה להמשך קיומה, בשים לב לאופי ותדירות השימוש בה על ידי רשויות האכיפה.

עבירת השוטטות היא ייחודית אף ביחס לעבירות "רכות" וכוללניות אחרות משום שמעצם טבעה והגדרתה היא מועדת להיווצר כתוצאה מחיכוך בין שוטר לאזרח. מאפיינים אלו של העבירה – כוללניות, עמימות ונטייה להיווצר ולהתגלות כמעט באופן בלבדי כתוצאה מחיכוך בין שוטר לאזרח, הופכת את עבירת השוטטות לעבירה שעשויה להוביל לפגיעה חסרת פרופורציה בבני מיעוטים, ערבים, חרדים, בני הקהילה האתיופית, זרים וכיוצא באלה, ולאפשר אפיון גזעי ("פרופיילינג") רחב היקף.

בעוד עמימות העבירה מותירה פתח רחב ביותר לשוטר ברחוב לפעול בהתאם לשיקול דעתו, ניסיונו וגם דעותיו הקודמות והמוקדמות, שיקול דעת זה כמעט ואינו נתון לביקורת שיפוטית, משפטית של

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

רשויות התביעה או אחרת שכן ניתן להניח שמרבית המקרים בהם עולה חשד לביצוע העבירה אינם מובילים להגשת כתב אישום או בקשה להארכת מעצר בפני שופט. לפיכך, קיים קושי טבעי אף לבחון בצורה סטטיסטית את תפוצת השימוש בעבירה לצורך עיכוב חשודים (מקרים שאינם מתועדים בשיטתיות על ידי המשטרה) ואת היקף השימוש באפיון גזעי בהקשר לעבירה זו. הקשיים הברורים בקיומה של עבירה פלילית כללית ועמומה שנתונה בראש ובראשונה לשיקול דעת השוטר היחיד, כמעט ללא ביקורת כלשהי על הפעלתו, והתוצאות הטבעיות של קיום עבירה זו מצדיק את ביטולה מספר החוקים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה ארבל וקבוצת חברי הכנסת (פ/1217/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/873/25) ועל ידי חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין (פ/2848/25).
הצעת החוק זהה לפ/2848/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1144 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

חק/1144. הצעת חוק העונשין (תיקון - ביטול עבירת השוטטות), התשפ"ד-2024 של
ח"כ משה סולומון (פ/4536)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

מספר פנימי: 2215713

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת צביקה פוגל

פ/25/4531

הצעת חוק העונשין (תיקון – נשק לפגיעה המונית), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 144 בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, בסעיף 144 –

(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) המחזיק חמישה נשקים או יותר, או המחזיק 1,000 פריטי תחמושת או יותר, בלא רשות על פי דין להחזקתם, דינו – מאסר חמש עשרה שנים."

(2) אחרי סעיף קטן (ב3) יבוא:

"(4) (1) המחזיק נשק לפגיעה המונית בלא רשות על פי דין להחזקתו, בנסיבות שיש בהן חשש לפגיעה בביטחון המדינה, או סיכון ממשי לשלום הציבור, דינו – מאסר חמש עשרה שנים;

(2) ביצע אדם עבירה לפי סעיף קטן (ב), והיה הנשק נשק לפגיעה המונית או שעבירה כאמור בוצעה בנסיבות שיש בהן חשש לפגיעה בביטחון המדינה, או סיכון ממשי לשלום הציבור, דינו – מאסר חמש עשרה שנים."

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי ההגדרה "חלק מהותי בנשק" יבוא:

"נשק לפגיעה המונית" – טיל לאו M72, טיל נגד טנקים, מטול RPG-7, מטול רימוני נפץ, לבנת חבלה, מכונת יריה, רימון רסס, רחפן נפץ או כלי יריה צבאי, כהגדרתו בחוק כלי היריה, התש"ט–1949²."

(4) בסעיף קטן (ז), במקום "סעיף קטן (א) רישה, (ב) רישה, (ב2) או (ב3) רישה" יבוא "סעיף קטן (א) רישה, (1א), (ב) רישה, (ב2), (ב3) רישה או (ב4)", ואחריו יבוא:

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התש"ט, עמ' 143.

"(1ז) (1) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף קטן (ב4)(2), יחייב בית המשפט את הנאשם, בנוסף לכל עונש אחר, בתשלום קנס שלא יפחת מעשרים אלף שקלים חדשים;

(2) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף קטן (ב2), יחייב בית המשפט את הנאשם, בנוסף לכל עונש אחר, בתשלום קנס שלא יפחת משלושים אלף שקלים חדשים;

(3) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (א1), (ב3) או (ב4)(1), יחייב בית המשפט את הנאשם, בנוסף לכל עונש אחר, בתשלום קנס שלא יפחת משבעים אלף שקלים חדשים."

(5) אחרי סעיף קטן (ג1) יבוא:

"(ג2) לעניין סעיף זה, צולם אדם מחזיק נשק, רואים את האדם כמחזיק הנשק, או כרוכש, נושא או מוביל נשק, לפי העניין, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר."

(6) בסעיף קטן (ח), במקום "סעיף קטן (ב1)" יבוא "סעיפים קטנים (א1), או (ב4)(1)";

(7) בסעיף קטן (ט), במקום "סעיף קטן (ב2)" יבוא "סעיפים קטנים (א1), (ב2) או (ב4)(1)".

דברי הסבר

בשנים האחרונות מתמודדת החברה הישראלית מול גל של פשיעה אלימה, הנובעת בעיקר מהתעצמות ארגוני הפשיעה בחברה הערבית. פשיעה זו התעצמה נוכח ריבוי תופעות של החזקת אמצעי לחימה בלתי חוקיים, וירי במקום מגורים. כפי שנכתב בדברי ההסבר להצעה בקריאה טרומית של תיקון מס' 140 לחוק העונשין, התש"ז-1977 (להלן – חוק העונשין): "האלימות הגוברת גורמת לעליית הביקוש לנשק בלתי חוקי בקרב עבריינים. נשק זה מגיע לגורמים פליליים וארגוני פשע שמחזיקים וסוחרים בו למטרות פליליות. כמו כן, הזמינות הגבוהה של נשק בלתי חוקי, מגבירה את הסיכון שיעשה בו שימוש לצורך ביצוע עבירות פליליות ואף למטרות פיגועי טרור".

בדו"ח המלצות ועדת המנכ"לים להתמודדות עם הפשיעה והאלימות בחברה הערבית, הוערך כי מוחזקים בחברה הערבית עשרות ומאות אלפים של כלי נשק לא חוקיים (עמ' 22 לדו"ח). הוועדה קבעה כי זמינותו של נשק לא חוקי מהווה גורם מרכזי בתמונת הפשיעה, כאשר ריבוי הנשק והשימוש התכוף בו לביצוע עבירות בתוך המשפחה או כדי לחסל חשבונות עם יריבים, משפיע על היעדר ביטחון אישי, מה שמגביר את המוטיבציה להחזקת נשק חם גם על ידי אנשים נורמטיביים, כך שנוצר "מעגל שוטה" שגם הוא עלול להביא לגידול מתמשך בהתחמשות ובמספר מקרי הירי, גם כנגד חפים מפשע (עמ' 30 לדו"ח). הניסיון של מערכות הביטחון ואכיפת החוק בישראל מלמד, שהנשק המצוי בכמויות רבות איננו רק

מהסוג שמיועד מעצם טיבו ל"הגנה עצמית", אלא כולל גם כלי נשק המאפשרים פגיעה במספר גדול של בני אדם – לרבות, כלי נשק אוטומטיים, רחפנים עם יכולת נשיאת מטעני נפץ, רימוני רסס, לבנות חבלה, רקטות, מטולי רימונים, נשק חודר שריון ועוד. ארגוני הפשיעה מחזיקים בכלי נשק מהסוג הזה ומפעילים אותם במסגרת סכסוכים ביניהם או נגד גורמים אחרים, ועלולים להחליט ברגע להפנות את הנשקים האלו כלפי אזרחים ישראלים ואף כלפי גורמי אכיפת החוק.

במיוחד לאחר אירועי השבעה באוקטובר 2023, חשוב להתייחס לנשק מהסוג הזה, שהוא נשק לפגיעה המונית, המצוי בכמויות רבות בידי עבריינים וארגוני פשיעה, כאל סיכון לביטחון המדינה ולשלום הציבור. הותרת הסיכון כפי שהוא ללא טיפול בו, תעמיד את אזרחי המדינה בסכנת חיים ממשית.

לפיכך מוצע להגדיר בחוק העונשין "נשק לפגיעה המונית" שהחזקה שלו, ייצור, ייבוא, ייצוא או סחר בו בנסיבות שיש בהן חשש לפגיעה בביטחון המדינה או סיכון ממשי לשלום הציבור גוררת ענישה מתמירה של 15 שנות מאסר, וכן עונש מינימום של רבע מהעונש המירבי שנקבע לאותן עבירות. במקביל, מוצע להחמיר ענישה על החזקה של כלי נשק שאינם נשק לפגיעה המונית, אך מוחזקים בכמות גדולה יחסית, ולקבוע שגם דינה 15 שנות מאסר.

בנוסף מוצע, כי במקרה שאדם הורשע בעבירות של נשק לפגיעה המונית, החזקה מרובה של נשקים או בעבירות של ייצור, ייבוא, ייצוא סחר בנשק, או מכירת נשק לאדם שאינו רשאי על פי דין להחזיק בו, כל אלה בנשק שאינו מיועד לפגיעה המונית, בית המשפט יחייב אותו בנוסף לכל עונש אחר, בתשלום קנס כספי של לפחות 20,000–70,000 שקלים חדשים, בהתאם לסוג העבירה. עוד מוצע כי אדם שהורשע בעבירות של נשק לפגיעה המונית, בית המשפט יצווה על חילוט רכוש ששימש או נועד לשמש לביצוע העבירה או שהושג כתוצאה מביצוע העבירה. בנוסף, בעבירות אלה ובעבירה של ייצור, ייבוא, ייצוא או סחר בנשק בלא רשות על פי דין, מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי לקבוע כי הנידון ניהל אורח חיים המבוסס על שימוש בתקבולי עבירה.

יצוין כי סעיף 45 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016, שחל על סעיף 144 לחוק העונשין, יחול גם על התיקונים האמורים, כך שהוראות חוק המעצרים יחולו על עצור החשוד בביצוע עבירות אלה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שמחה רוטמן

4558/25/פ

הצעת חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) (תיקון – מעצרים מינהליים בגין חברות בארגון טרור), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיפים 11א ו-11ב
- בחוק סמכויות שעת-חירום (מעצרים), התשלי"ט–1979¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 11 יבוא:
- א11. הגבלת תחולה על א11. אין לעשות שימוש בסמכויות על פי חוק זה, או לפי אזרחי מדינת ישראל
- חלק י' בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945² כנגד אזרח של מדינת ישראל.
- הוספת ארגון טרור 11ב. (א) על אף האמור בסעיף 11א, היה לשר על ידי שר הביטחון הביטחון יסוד סביר להניח שאזרח מדינת ישראל הוא חבר בארגון טרור המנוי בתוספת הראשונה לחוק זה, רשאי לעשות שימוש בסמכויות כלפיו לפי חוק זה.
- (ב) שר הביטחון רשאי בצו, בהסכמת שר המשפטים ובאישור וועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת (להלן – הוועדה), להוסיף ארגון טרור לתוספת הראשונה, אם שוכנע כי ארגון הטרור מפעיל אזרחים של מדינת ישראל במטרה לפגוע בקיומה של מדינת ישראל או במטרה לבצע מעשי טרור כנגד אזרחיה.

¹ סייח חתשלייט, עמ' 76.
² ע"ר מסי' 1442, עמ' 855.

(ג) תוקפו של צו כאמור בסעיף קטן (ב) יהיה לתקופה שיקבע שר הביטחון ושלא תעלה על שנתיים; ואולם, שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים ובאישור הוועדה, רשאי להאריך את תוקף הצו כאמור לתקופות נוספות שלא תעלה על שנתיים כל אחת.

(ד) נודע לשר הביטחון על ארגון טרור שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב), אולם נסיבות העניין מחייבות שימוש בסמכויות שבחוק זה או בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 באופן מיידי, רשאי הוא ליתן צו המוסיף את ארגון הטרור לתוספת הראשונה באופן מיידי; תוקפו של צו כאמור יפקע בתוך 14 ימים, ולא ניתן להאריכו בתקופות נוספות.

הוספת תוספת 2. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת

(סעיף 11ב)

ארגון טרור המפעיל אזרחים של מדינת ישראל".

דברי הסבר

מטרת הצעת חוק זו היא להגביר את ההגנות הקיימות על חירותם של אזרחי ישראל בהתאם לעקרונות הקבועים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

סעיף 5 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע: "אין נוטלים ואין מגבילים את חירותו של אדם במאסר, במעצר, בהסגרה או בכל דרך אחרת". כאשר פגיעה שכזו נעשית בהליך משפטי בו לאדם עומדות ההגנות השונות שהן ביסוד משטרה היהודי והדמוקרטי של מדינת ישראל, ובראשן חזקת החפות וזכות הטיעון בפני ערכאה שיפוטית בלתי תלויה, פגיעה שכזו עומדת במבחני המידתיות הקבועים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אולם כאשר מדובר בהליך של מעצר מנהלי, זכויות אלה נפגעות בצורה משמעותית. לצד זאת, ברור שמדינת ישראל נאבקה על חייה ועל חיי אזרחיה אל מול ארגוני טרור נפשעים, המבקשים להשמידה, ועל כן נדרשות סמכויות שיאפשרו למערכת הביטחון לעתים גם להשתמש ב"נשק בלתי קונבנציונלי" כדוגמת המעצרים המנהליים או צווי ההגבלה מכח תקנות ההגנה שעת חירום.

המחויבות הראשונה במעלה של כל מדינה היא לאזרחיה, לביטחונם, לשלומם ולחירותם, וגם הזכויות הדיוניות שנועדו לשרת את הזכויות המהותיות הללו חייבים להישמר להם במידת האפשר, ועל כן הצעת החוק קובעת כי לא ניתן לעצור במעצר מנהלי אזרח של מדינת ישראל, אלא אם כן יש לשר הביטחון יסוד סביר להניח כי האדם חבר בארגון טרור ששם לו למטרה לפגוע בעצם קיומה של המדינה או לבצע מעשי טרור באזרחיה. האבחנה הזו מתחייבת מעצם העיקרון של דמוקרטיה מתגוננת שאינה

מחוייבת לספק הגנות למי שמבקש להשמיד את עצם המסגרת המדינית או שהוא אויב המדינה.
הצעת החוק מבקשת לקבוע כי הוראות אלה יחולו אף על הסמכויות החריגות והדומות באופיין
הקבועות בתקנות ההגנה שעת חירום.

כדי להגביר את הפיקוח הפרלמנטרי על השימוש בסמכות חריגה זו ולהדגיש את אופייה הזמני מוצע
בהצעת החוק כי ארגוני הטרור שהשתייכות אליהם מאפשרת שימוש בסמכות המעצר המנהלי יאושרו
בידי וועדת החוקה של הכנסת ותוקף צו המכריז עליהם יוגבל לשנתיים ויהיה צריך להיות מחודש מפעם
לפעם.

כדי לתת מענה לצורך דחוף אם התגלה כי ארגון טרור שאינו מופיע בתוספת פועל בישראל במטרה
להשמיד את המדינה או לבצע מעשי טרור כנגד אזרחיה, ונדרשת הפעלת סמכויות בדחיפות, הצעת החוק
מבקשת לאפשר לשר הביטחון להוסיף באופן מיידי לתקופה שלא תעלה על 14 יום ארגון טרור לתוספת
הראשונה. בתוך אותה תקופה יידרש שר הביטחון לקבל את הסכמת שר המשפטים ואת אישור וועדת
החוקה של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר תק/1148 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 23.06.2024.

הצעת חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) (תיקון - מעצרים מינהליים בגין חברות בארגון טרור), התשפ"ד-2024 של תח"כ שמחה רוטמן (פ/4558)

תק/1148.

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

נציג שירות הביטחון הכללי מציג את עמדת השירות להצעת החוק.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, איתמר בן גביר, שלמה קרעי, סגן השר אורי מקלב וה"ח שרון אפק, ברק קרוננפלד ונציגי שירות הביטחון הכללי, המטה לביטחון לאומי ומשרד הביטחון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם שיח של חבר הכנסת מגיש הצעת החוק עם משרדי המשפטים, הביטחון, הביטחון הלאומי, שירות הביטחון הכללי והמטה לביטחון לאומי.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
סימון דוידסון
בועז ביסמוט
רון כץ
שלי טל מירון
אריאל קלנר
ניסים ואטורי
צגה מלקו
חיה אתי עטייה
נאור שירי

4245/25/פ

הצעת חוק הרשות הלאומית למאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשפ"ד–2024

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"אלכוהול" – כוהל אתילי הידוע גם בשמות אתנול ואתיל אלכוהול, לרבות משקאות משכרים שהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) [נוסח חדש]¹;

"סמים" – סם מסוכן שהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973², וכן "חומר מסוכן" שהגדרתו בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג–2013³;

"שימוש בסמים ובאלכוהול" – לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרת רפואית או שלא לפי הרשאה כדין וכל שימוש לרעה באלכוהול או שימוש שנוגד את הוראות הדין;

"השר" – ראש הממשלה.

פרק ב': הרשות

¹ דיני מדינת ישראל מסי 4, עמ' 74.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.
³ ס"ח התשע"ג, עמ' 221.

סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

2. הקמת הרשות מוקמת בזה רשות למאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן – הרשות).
3. הרשות היא תאגיד.
4. הרשות כגוף מבוקר 4. הרשות תהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁴.
5. תפקידי הרשות (א) הרשות תקבע מדיניות מניעה, טיפול, שיקום ענישה ואכיפת חוק בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול כדי שזו תהווה בסיס לפעילותה ולפעילות הממשלה בנושא; גיבשה הרשות מדיניות באחד הנושאים שבתחום תפקידיה, יביאה השר לאישור הממשלה אם ביקשה זו הרשות.
- (ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א) יכללו תפקידי הרשות גם את אלה:

(1) לגבש מדיניות שיתוף פעולה בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים הפועלים בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול, לתאם ולקדם שיתוף פעולה זה;

(2) לתכנן ולקדם מסגרות פעולה ושירותים למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול, בהתאם למדיניות הרשות;

(3) לפעול למניעת השימוש בסמים ובאלכוהול, על ידי הרחבת החינוך לתלמידים ולנוער והעמקתו, בין במסגרת בתי הספר ובין במסגרות אחרות;

(4) לפעול להרחבת ההסברה ולהעמקת המודעות הציבורית לנגע הסמים והאלכוהול במגמה למנוע את השימוש בהם;

(5) לפעול להקמתם, לפיתוחם, לניהולם ולהחזקתם של מסגרות מתאימות, שירותים ותכניות פעולה למניעה, לטיפול, לשיקום, לענישה ולאכיפת החוק, בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול בהתאם למדיניות הרשות ובשיתוף עם המשרדים הנוגעים בדבר;

(6) לסייע לשירותים הממלכתיים ולשירותי הרשויות המקומיות בייעוץ ובהכוונה בנוגע לטיפול בנפגעי השימוש בסמים ובאלכוהול ובבני משפחותיהם;

⁴ ס"יח התשי"ח, עמ' 92.

- (7) לעודד פעולות התנדבותיות בקרב יחידים וגופים למניעה, לטיפול ולשיקום של משתמשים בסמים ובאלכוהול, להדריכם, להנחותם ולפקח על פעולותיהם;
- (8) ליזום ולתאם הכשרה והסמכה של כוח אדם מקצועי במוסדות ובשירותים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים בסמים ובאלכוהול ולפקח על פעולותיהם.
- (9) לפעול למעקב אחר אכיפת החוק והענישה בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול, ולהציע הצעות בעניין זה;
- (10) לקבוע כללים להקצבות לגופים הפועלים בתחום המניעה, הטיפול והשיקום של משתמשים בסמים ובאלכוהול מתוך תקציב הרשות ולהקצותם;
- (11) לרכז מידע, ליזום מחקרים, לפתח ידע בתחום פעולתה של הרשות, בכפוף להוראות כל דין;
- (12) לקיים קשרים עם גופים ארציים ובינלאומיים הפועלים בתחום השימוש בסמים ובאלכוהול.

סימן ב': מועצת הרשות

- מועצת הרשות 6. (א) לרשות תהיה מועצה ובה עשרים ותשעה חברים שימנה השר, באישור הממשלה; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.
- (ב) המועצה תהיה מורכבת מאלה:
- (1) שניים עשר בעלי תפקידים כמפורט בתוספת;
 - (2) נציג אחד מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: השר לביטחון לאומי, שר הפנים, שר המשפטים, שר האוצר, שר החינוך, שר הבריאות ושר הביטחון;
 - (3) נציג אחד של כל אחד מאלה: המוסד לביטוח לאומי; שירות התעסוקה; הרשות לשיקום האסיר; מרכז השלטון המקומי; מועצת תנועות הנוער; מועצת התלמידים והנוער הארצית;
 - (4) ארבעה נציגי ציבור שיקבע השר.
- (ג) לבקשת שר רשאית המועצה להזמין נושא תפקיד נוסף לדיוניה כמשתתף קבע.
- (ד) השר רשאי לקבוע בצו לאחר התייעצות עם השר הנוגע בדבר, כי במקום בעל תפקיד מהתפקידים האמורים בתוספת, ייקבע בעל תפקיד אחר מאותו משרד, הקשור בנושא המלחמה בסמים ובאלכוהול.

7. יושב ראש הרשות השר ימנה מבין חברי המועצה יושב ראש למועצה; השר רשאי למנות מבין חברי המועצה אדם שיהיה ממלא מקום ליושב ראש המועצה.
8. תקופת כהונה תקופת כהונתם של חברי המועצה שמונו בהתאם לסעיף 5 תהיה שלוש שנים, וניתן להאריכה בתקופה אחת נוספת.
9. העברת חבר מכהונתו השר רשאי להעביר חבר מכהונתו אם הוא:
- (1) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;
 - (2) אינו מסול מסעמי בריאות למלא את תפקידיו;
 - (3) נעדר ללא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה.
10. חילופי חברים חדל חבר מועצה לכהן בתפקיד שבשלו מונה חבר מועצה או שלא נתקיימו בו שבשלתם מונה וכן אם התפטר מהמועצה, הועבר מכהונתו או נפטר, יתמנה במקומו חבר אחר באותה דרך בה נתמנה אותו חבר מועצה.
11. תפקידי המועצה תפקידי המועצה יהיו:
- (1) להתוות את קווי הפעולה של הרשות;
 - (2) להנחות את המנהלה במילוי תפקידיה ולפקח על פעולותיה;
 - (3) לדון בהצעת התקציב השנתי כאמור בסעיף 18, בדין וחשבון השנתי ובכל ענין אחר הנוגע לפעילותה של הרשות.
12. ועדות המועצה רשאית למנות ועדות מבין חבריה ולאצול להן מסמכויותיה.
13. סדרי דיון (א) השר, בהתייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מנין חוקי, דרכי כינוס המועצה וועדותיה וניהול ישיבותיהן, סדרי ההצבעה, סמכויות יושב ראש המועצה או יושב ראש ועדה, והחזר הוצאות שנגרמו לחברי המועצה ולחברי המנהלה שאינם עובדי הרשות או עובדי מדינה עקב השתתפותם בישיבות המועצה, הועדות או המנהלה.
- (ב) המועצה וועדותיה יקבעו בהסכמת רוב חברי המועצה את סדרי עבודתן אם לא נקבעו בתקנות כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) המועצה תתכנס ארבע פעמים בשנה לפחות.
- סימן ג': מנהל הרשות, המנהלה ותפקידיה**
14. מנהל הרשות והמנהלה (א) השר, בהתייעצות עם המועצה, ובאישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות; השר בהתייעצות עם המועצה רשאי למנות סגן למנהל הרשות.

(ב) עניני הרשות ינוהלו בידי המנהלה, שתהא מורכבת ממנהל הרשות, סגנו – אם נתמנה כאמור, ושישה חברים שימונו מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: שר האוצר, שר הבריאות, שר החינוך והתרבות, השר לביטחון לאומי, שר המשפטים ושר הרווחה והביטחון החברתי, ונציגי ציבור שימנה השר בהתייעצות עם המועצה מבין חברי המועצה שאינם עובדי המדינה.

(ג) מספר חברי המנהלה לא יעלה על תשע.

תפקיד המנהלה 15. תפקידי המנהלה הם:

- (1) לפעול לביצוע תפקידי הרשות בהתאם להנחיות המועצה;
- (2) להכין את התקציב השנתי של הרשות ולהגישו למועצה;
- (3) להגיש למועצה דין וחשבון שנתי על פעולות הרשות וכל דין וחשבון אחר שתדרוש המועצה על פעולות הרשות;
- (4) לפרסם סיכום שנתי על פעולות הרשות;
- (5) להעביר לשר לפי דרישתו דין וחשבון או מידע על ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה;
- (6) למנות את עובדי הרשות ולקבוע את תפקידיה וסמכויותיהם, כאמור בסעיף 17.

סמכויות המנהלה 16. המנהלה מוסמכת לבצע בשם הרשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידי הרשות על פי חוק זה, למעט פעולות שיוחדו בחוק זה למועצה.

- עובדי הרשות 17. (א) השר יקבע בהתייעצות עם שר האוצר את התקן לעובדי הרשות.
- (ב) דין קבלתם של עובדים לרשות ומינוייהם יהיה כדין זה של עובדי המדינה, בשינויים שייקבעו בתקנות.
- (ג) שכרם ותנאי עבודתם של עובדי הרשות, לרבות המנהל וסגנו, יהיו כתנאי עבודתם של עובדי המדינה ובתיאומים שתקבע המנהלה באישור השר.

סימן ד': תקציב וכספים

- תקציב 18. (א) המנהלה תכין, לתאריך שקבעה המועצה, הצעת תקציב שנתי לרשות ותגיש אותו למועצה. בנסיבות מיוחדות רשאית המנהלה להגיש הצעת תקציב לתקופה קצרה משנה וכן הצעת תקציב נוסף.
- (ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעביר אותה לשר בשינויים שיראו לה.
- (ג) תקציב הרשות טעון אישור השר.

מימון 19. תקציב הרשות ימומן מאוצר המדינה וממענקים ותרומות שתקבל הרשות.

פרק ג': פעילות משרדי הממשלה והפיקוח על הרשות

20. פעילות משרדי הממשלה
משרדי הממשלה יפעלו בשיתוף פעולה עם הרשות בעניינים שבתחומה של הרשות; תקנות שיתקין שר בעניינים שמתפקידי הרשות יהיו בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק זה.

21. פיקוח
(א) הרשות תעביר מדי שנה לשר ולוועדה לביטחון לאומי של הכנסת דין וחשבון על פעולותיה; כן תפרסם הרשות סיכום שנתי של פעולותיה.

(ב) הרשות תעביר בכל עת לשר לפי דרישתו, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חד פעמי על כל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה.

פרק ד': הוראות שונות

22. קיום סמכויות
קיומן של המועצה, ועדותיה או המנהלה ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה פגם במינויו.

23. סמכות לקבל מידע וסודיות
(א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לשם מילוי תפקידיה, לדרוש ממשרד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי פעילותה, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון או פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁵, הנוגעים לתפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים שהם מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁶, ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור, חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁷, או מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין.

(ב) מי שקיבל מידע לפי סעיף קטן (א), חייב לשמרו בסוד ולא לגלותו, אלא כמתחייב לביצוע חוק זה או לפי כל דין.

(ג) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

24. דין הרשות כדין המדינה
דין הרשות כדין המדינה לעניין:

(1) תשלום מסים, מס בולים, אגרות, ארנונות, היטלים ותשלומי חובה אחרים;

(2) חוק הניזקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952⁸;

(3) סעד בדרך צו מניעה.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

⁷ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁸ ס"ח התשי"ב, עמ' 339.

25. דין מנהל הרשות, (א) דין מנהל הרשות, סגן מנהל הרשות ועובדי הרשות (להלן עובדי הרשות) לעניין חיקוקים אלה כדין עובדי המדינה: ועובדיה

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969⁹;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹⁰;

(3) חוק שירות הציבור (מתנות), התשי"ס-1980¹¹;

(4) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹².

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹³.

(6) פקודת הנוזיקין [נוסח חדש]¹⁴.

(ב) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963¹⁵, יחול על עובדי הרשות בשינויים המחויבים.

26. שמירת סמכויות הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכות שניתנה לפי כל דין.

27. ביצוע ותקנות ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין, באישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

28. תחילתו של חוק זה בתום ששה חודשים מיום פרסומו.

29. הוראות מעבר לעניין תכניות שהופעלו ערב יום התחילה הוראות מעבר לעניין תכניות שהופעלו ערב יום התחילה הרשות הלאומית לביטחון קהילתי כהגדרתה בחוק הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, התשע"ז-2017¹⁶, תמשיך להפעיל כל תכנית שהפעילה בתחומי סמכויותיה של הרשות, ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים, בהתאם לתנאי ההתקשרות, כל עוד ההתקשרות בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה, אלא אם כן החליט מנהל הרשות אחרת, באישור השר; לא יחליט המנהל על הפסקת תכנית כאמור אלא מטעמים שיירשמו ולאחר שנתן לרשות המקומית או לגוף האחר שהם צד להתקשרות הזדמנות להשמיע את טענותיהם; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהתרופות עומדות לצדדים להתקשרות לפי כל דין.

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

¹⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

¹¹ ס"ח התשי"ס, עמ' 2.

¹² ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

¹⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.

¹⁶ ס"ח התשע"ז, עמ' 1136.

תוספת

(סעיף 6(ב)(1))

בעלי התפקידים במועצת הרשות:

1. במשרד הבריאות: ראש שירותי בריאות הנפש, המתאם הארצי לנפגעי סמים ואלכוהול, מנהל מרכז שיקום לנפגעי סמים שקבע ראש שירותי בריאות הנפש, מנהל אגף הרוקחות וראש שירותי בריאות הציבור;
2. במשרד העבודה והרווחה: מנהל האגף להכשרה והשתלמות מקצועית;
3. במשרד החינוך: יושב ראש המזכירות הפדגוגית וממונה על חינוך לבריאות ולמניעת סמים ואלכוהול;
4. בעלי תפקידים אחרים: ראש מחלקת מודיעין במשטרת ישראל; ראש מנהל האסיר בשירות בתי הסוהר; קצין רפואה ראשי בצבא הגנה לישראל; פרקליט המדינה.

30. תיקון חוק הרשות
הלאומית לביטחון
קהילתי
בחוק הרשות לביטחון קהילתי, התשע"ז–2017¹⁷ –

- (1) בסעיף 3, המילים " , וכן למאבק בשימוש בסמים או באלכוהול" – יימחקו;
- (2) פרק ג' – בטל.

31. תיקון פקודת
העיריות
בפקודת העיריות [נוסח חדש]¹⁸ –

- (1) בסעיף 149א(ב)(6) במקום "הרשות הלאומית לביטחון קהילתי" יבוא "הרשות הלאומית למאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול";
- (2) בסעיף 249(32), במקום "ועם הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול" יבוא "ועם הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול".

דברי הסבר

הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן – הרשות הלאומית) הוקמה במקור כתאגיד סטטוטורי בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח–1988. מטרתה הייתה להתמודד עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, באמצעות פעולה משולבת ומתוכננת של כל הגורמים העוסקים בנושא. בהתאם לכך, בתחום המניעה, שמהווה חלק ניכר מפעילות

¹⁷ ס"ח התשע"ז, עמ' 1136.
¹⁸ דינו מדינת ישראל מס' 8, עמ' 197.

הרשות הלאומית, הפעילה הרשות הלאומית תכניות מקצועיות ברשויות מקומיות. כמו כן, הרשות הכווינה ויזמה פעילות מחקרית עניפה בתחומה, ערכה סקרים אפידימיולוגיים ארציים ומחקרי הערכה מהם ניתן ללמוד על היקף תופעת השימוש הסמים ובאלכוהול בישראל, דפוסים ומגמות וכן על יעילותן של פעילויות ותכניות בתחום המניעה והטיפול. בשנת 2009 הועברו הסמכויות הנתונות לראש הממשלה מכוח חוק הרשות הלאומית אל השר לביטחון הפנים דאז (כיום הסמכות נתונה לשר לביטחון לאומי). במסגרת תקציב המדינה לשנים 2015–2016 הוחלט כי הרשות במתכונתה הקודמת, תפורק, עקב שיקולי תקציב, וכי סמכויותיה יועברו למשרד לביטחון פנים.

באוקטובר 2016 הכריז השר לביטחון פנים כי תכנית הממשלה היא למזג את הרשות עם "תכנית מצילה" ותוכנית עיר ללא אלימות. זאת, לאחר שנמצא כי איחוד של התכניות השונות עם הרשות הלאומית יעל את הפעילות של הגופים הללו ויוביל למיצוי משאבים מיטבי. בהתאם לכך, בינואר 2017, הונחה על שולחן הכנסת לקריאה ראשונה הצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז–2017, שמטרתה ליישם את תכנית הממשלה כאמור. בדברי ההסבר להצעת החוק, נכתב כי מטרת המיזוג כאמור היא לבצע שינוי ארגוני שייעל את עבודת התכניות השונות תחת משרד הפנים, ולהסמיך את הרשות הלאומית כגורם המתכלל והמתאם את הפעילות הממשלתית בנושא המאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול.

ביולי 2017 נחקקה הצעת החוק והרשות הלאומית איבדה את מעמדה כתאגיד סטטוטורי הוקמה מחדש כ"רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול", תחת המשרד לביטחון פנים. הרשות הלאומית אוחדה עם התוכנית "עיר ללא אלימות" של המשרד, ואגף מצילה במשרד. עם סגירת התאגיד הסטטוטורי ובעקבות כפיפותה של הרשות הלאומית למשרד הפנים, תחומי פעילותה התרחבו באופן משמעותי בעוד שסמכויותיה צומצמו.

מתברר כי איחוד זה לא הניב את התוצאות הרצויות בתחום המאבק בשימוש לרעה בסמים ובאלכוהול וההתמכרות במדינת ישראל הפכה למכת מדינה. לפי נתונים של המרכז הישראלי להתמכרויות משנת 2018 ועד שנת 2022, ישנה עלייה בהיקף ההתמכרויות בשיעורים משמעותיים, בפרט בקרב בני נוער וצעירים עד גיל 35. חלק מהעלייה האמורה נבעה מתקופת הקורונה, בה חלה גם הסלמה במצב בריאות הנפש של אנשים רבים. כמו כן, לאור הקשר ההדוק שבין בריאות הנפש לבין התמכרות לסמים ואלכוהול ועם פרוץ מלחמת חרבות ברזל צפויה החמרה נוספת בהיקף ההתמכרויות. החמרה זו מחייבת מענה מידי – הן בתחום המניעה והן בתחום הטיפול והשיקום.

לאור האמור לעיל, נראה כי מיזוג הרשות הלאומית העצמאית בתוך המשרד לביטחון פנים לא מצליח להעניק מענה. בהתבוננות רחבה יותר נראה כי המיזוג הוביל לכך שהרשות הלאומית לא מצליחה לממש את תפקידיה בצורה מיטבית, שכן היא אמונה על תחומים רבים וחשובים תוך שסמכויותיה קוצצו. על כן, ובכדי לטפל באופן שורשי בנגע הסמים והאלכוהול והשלכותיו, יש צורך להחזיר את הרשות הלאומית למעמדה סטטוטורי תוך השבת עצמאותה וסמכויותיה הרחבות ומיקודה לתחום המניעה, הטיפול והשיקום בשימוש לרעה בסמים ובאלכוהול בלבד.

לפיכך, מוצע כי הרשות הלאומית תהיה תאגיד עצמאי, שראש הממשלה יהיה אתראי עליה. הצעת החוק הנוכחית מתבססת על נוסח החוק משנת 1988 וכוללת הידוק של הפיקוח של הכנסת ושל הממשלה על הרשות הלאומית. לפי הצעת החוק, הרשות הלאומית תתכלל את העבודה מול שאר המשרדים הממשלתיים וכלל הגורמים המקצועיים המעורבים, הן בארץ והן מחוץ לארץ. היא תוביל ותיזום תכניות מחקר, כדי להבטיח מענה מספק בתחומים והכוונת הגורמים המקצועיים בנושא בצורה מיטבית. כמו

כן, הרשות הלאומית תעסוק בהסברה בתחומי פעילותה שכן הטיפול בנגע ההתמכרות חייב להתבטא בהסברה, בחינוך, בפעולות מנע חינוכיות ובגמילה במכונים ייעודיים. זאת מתוך התפיסה כי טיפול מעמיק בתופעה זו, ימנע התפשטות של תופעות אלימות בתוך משפחות, במסגרות חינוכיות ובאוכלוסייה הרחבה בכלל.

בנוסף, מוצע להקטין את מועצת הרשות הלאומית ולהסיר בעלי תפקידים שאינם נוגעים לפעילותה השוטפת, או כאשר ישנה כפילות של ייצוג תחומי. זאת, כדי למנוע את ריבוי התפקידים שלעיתים מקשה על תפקוד יעיל ומקצועי וכרוכים בעלויות תקציביות משמעותיות. כמו כן, מוצע להחזיר את כפיפות הרשות תחת ראש הממשלה ומשרד ראש הממשלה, זאת מפני שהרשות אמורה לתכלל פעילות בין משרדי הממשלה השונים ולהיות בעלת סמכות להתוות מדיניות בנושא ולכן כפיפות לראש הממשלה באופן סמלי ופרקטי גם יחד מאפשר לעשות זאת טוב יותר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט בשבט התשפ"ד (29.01.2024)

מספר פנימי: 2219438

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שמחה רוטמן

4691/25/פ

הצעת חוק נציבות תלונות הציבור על שופטים (תיקון – מינוי הנציב), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 3 בחוק נציבות תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב–2002 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3, במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

"(ב) הנציב יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירת הכנסת שתיערך בהצבעה חשאית.

(ג) הצעת מועמד לכהונת הנציב תכלול את שם המועמד, פרטיו האישיים ואת הסכמתו לכהן בתפקיד, והיא תוגש בכתב ליושב ראש הכנסת בידי כל אחד מאלה:

(1) שר המשפטים;

(2) עשרה חברי הכנסת.

(ד) יושב ראש הכנסת יודיע לכל חברי הכנסת בכתב, לא יאוחר משבעה ימים לפני יום הבחירה, על כל מועמד שהוצע ועל שמות חברי הכנסת שהציעוהו, ויכריז על המועמדים בפתיחת ישיבת הבחירה.

(ה) היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל קולותיהם של 70 חברי כנסת, הוא הנבחר.

(ו) לא נבחר נציב לפי סעיף זה, יודיע יושב ראש הכנסת על מועד חדש לבחירת נציב בתוך 60 ימים, והצעת מועמד תוגש בתוך 30 יום בדרך הקבועה בסעיף זה."

2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) יושב ראש הכנסת, בהתייעצות עם הסגנים, יקבע את יום הבחירה, בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (א), ויודיע עליו בכתב לכל חברי הכנסת לפחות שלושה שבועות מראש."

דברי הסבר

מטרתה של הצעת חוק זו לשנות את הליך מינוי נציב תלונות הציבור על שופטים (להלן – הנציב) לפי חוק נציבות תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב–2002 (להלן – החוק).

על פי ההסדר הקיים, הנציב ממונה בידי הוועדה לבחירת הנציב, שהיא הוועדה לבחירת שופטים, על פי הצעת שר המשפטים ונשיא בית המשפט העליון כאחד. הצעת החוק מבקשת לבטל הסדר זה, ולקבוע תחתיו כי הנציב ייבחר בידי מליאת הכנסת, בהצבעה חשאית, בהליך המקביל לבחירת נשיא המדינה הקבוע בחוק יסוד: נשיא המדינה, וימונה לתפקידו על ידי נשיא המדינה.

מפאת חשיבותו של תפקיד הנציב וההשלכות הרחבות על ענייניו של כלל הציבור, מוצע לקבוע כי בחירת הנציב תיעשה ברוב מיוחד של שבעים חברי הכנסת.

שינוי זה בא על רקע משבר מתמשך סביב מוסד נציבות תלונות הציבור על שופטים, כאשר כהונת הנציב האחרון הסתיימה בתחילת חודש מאי 2024 ומאז טרם מונה לו מחליף. דיון שקיימה ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 10 ביוני 2024 בנושא זה מצא כי הטעם העיקרי לאי-בחירת הנציב נעוץ בחוסר ההסכמה בין הגורמים האמונים על הצעת מועמד כיום.

לפיכך, הצעה זו מבקשת לקבוע שהכנסת תהיה זו שתבחר את המועמד, ובכך למנוע סיטואציה שבה בהיעדר הסכמה לא ממונה נציב. להסדר המוצע יתרון נוסף, והוא מניעת ניגוד עניינים פוטנציאלי או למראית עין, הטמון במעורבות שופטי בית המשפט העליון בבחירת הנציב – בהתחשב בתפקידו לברר תלונות על התנהגות שופטים לרבות אלו המעורבים בבחירתו. בחירת הנציב בידי הכנסת, כרשות הנבחרת המייצגת את הציבור, תבטיח כי הליך המינוי יהיה עצמאי, שקוף ונקי מניגודי עניינים, וצפויה לחזק את אמון הציבור במוסד נציבות תלונות הציבור על שופטים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

23 ביוני 2024
י"ז בסיוון תשפ"ד

אל: חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט
מאת: הייעוץ המשפטי לוועדה

נוסח מטעם היו"ר לדיון הקבוע ליום 24.6.24

בעניין הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הזדהות עם מבצע עבירת טרור מסוג המתה)

(הצעות חוק פ/3157 של ח"כ סוכות; פ/2227 של ח"כ רביבו;

פ/4345 של ח"כ סון הר מלך; פ/4138 של ח"כ קרויזר)

הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון – עבירת ההסתה לטרור)

1. תיקון סעיף 24. בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 24 –

(1) בפסקה (ב)(2), במקום "אפשרות ממשית" יבוא "אפשרות סבירה".

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) המפרסם דברי שבת או אהדה למבצע מעשה טרור שגרם למותו של אדם, תמיכה בו או הזדהות עמו, במטרה להזדהות עם המעשה, דינו – מאסר חמש/שלוש שנים."

נוסח משולב:

24. גילוי הזדהות עם ארגון טרור והסתה לטרור

(א) העושה מעשה של הזדהות עם ארגון טרור, לרבות בדרך של פרסום דברי שבת, תמיכה או אהדה, הנפת דגל, הצגה או פרסום של סמל, או הצגה, השמעה או פרסום של סיסמה או המנון, באחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים:

(1) בפומבי, במטרה להזדהות עם ארגון הטרור;

(2) בנסיבות שבהן יש אפשרות ממשית שהדבר יביא לביצוע מעשה טרור או עבירה לפי סעיפים 22, 23, 25 או 29.

(ב) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר חמש שנים:

(1) מפרסם קריאה ישירה לביצוע מעשה טרור;

(2) מפרסם דברי שבת, אהדה או עידוד למעשה טרור, תמיכה בו או הזדהות עמו, ועל פי תוכנו של הפרסום והנסיבות שבהן פרסם יש אפשרות ממשית ~~אפשרות סבירה~~ שיביא לעשיית מעשה טרור.

(ב) המפרסם דברי שבת או אהדה למבצע מעשה טרור שגרם למותו של אדם, תמיכה בו או הזדהות

עמו, במטרה להזדהות עם המעשה, דינו – מאסר חמש/שלוש שנים.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר תק/469 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.06.2023 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 06.07.2023 ומספרה הוא 727(חק/469).

727(חק/469). הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הזדהות עם מבצע עבירת טרור מסוג המתה), התשפ"ג-2023 של חה"כ צבי ידידיה סוכות (פ/3157)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וגבי לילך וגנר.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרומית בהצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הזדהות עם מבצע עבירת טרור מסוג המתה), התשפ"ג-2023 של חה"כ צבי ידידיה סוכות (פ/3157) כפוף לכך שהמשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי המשפטים והביטחון הלאומי.

הערה

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/597 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.07.2023 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלת תוקף של החלטת ממשלה ביום 27.07.2023 ומספרה הוא 830(חק/597).

830(חק/597). הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - מניעת הזדהות עם ארגון טרור), התשפ"ג-2023 של חה"כ אליהו רביבו (פ/2227)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ושלמה קרעי, גבי לילך וגנר ושרון אפק.

(פה אחד)

מחליטים, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרומית בהצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - מניעת הזדהות עם ארגון טרור), התשפ"ג-2023 של חה"כ אליהו רביבו (פ/2227) כפוף לכך שהיא תמוזג עם הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הזדהות עם מבצע עבירת טרור מסוג המתה), התשפ"ג-2023 של חה"כ צבי ידידיה סוכות (פ/3157) הנמצאת בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת וכפוף להתניות שהוצמדו לה: הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי המשפטים והביטחון הלאומי.

הערה

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/900 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 10.03.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 21.03.2024 ומספרה הוא 1549(חק/900).

1549(חק/900). הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הסתה לטרור ברשתות חברתיות), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4345)

יושב ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

נציגי משרד המשפטים ומשטרת ישראל מציגים את עיקרי הצעת החוק ואת עמדתם.

שר המשפטים מתייחס לשלושת מרכיביה העיקריים של הצעת החוק ומציג את עמדתו.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, ה"ה שרון אפק, קרן רוט, דוד בבלי, בועז חממי ואהוד רונן.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בקריאה הטרומית בלבד בהצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - הסתה לטרור ברשתות חברתיות), התשפ"ד-2024 של חה"כ לימור סון הר מלך (פ/4345) כפוף לתנאים הבאים:

1. נוסח העבירה ידויק כך שלא ניתן יהיה להעמיד לדין בגין שימוש בסימון "לייק" בודד והעמדה לדין תהיה רק במקרים החמורים.
2. ייבחן נושא הסמכת המשטרה לפתוח בחקירה רק במקרים מובהקים.
3. הצעת החוק לא תידון בוועדה בכנסת לפני שהמזיעה תקיים שיתוף עם משרדי המשפטים והביטחון הלאומי וכל הליכי החקיקה יהיו בכפוף להסכמות עם משרדים אלה.

מזכירות הממשלה

4. הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה ואם לא יקוימו כל התנאים הנ"ל, עמדת הממשלה תהיה להתנגד להצעת החוק.

הערה

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/844 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.02.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 07.03.2024 ומספרה הוא 1499(חק/844).

הצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - עבירת הזדהות עם ארגון טרור ופיצוי בגין פרסום דברי הסתה לטרור), התשע"ד-2023 של חה"כ יצחק קרויזר (פ/4138)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

נציגת משרד המשפטים גבי קרן רוט מציגה את עיקרי הצעת החוק ואת עמדת משרד המשפטים שלפיה:

- בהיבט הפלילי הצעת החוק מיותרת שכן ממילא כל מעשה פרסום של הזדהות עם ארגון טרור במטרה להזדהות נכלל בעבירות הפליליות.
- בהיבט של נזיקין, אין עילת תביעה בנזיקין בשל תוכן שפורסם ברבים אם אין בו פגיעה אישית זאת בדומה ללשון הרע שאין עילת תביעה ביחס לפרסום נגד ציבור.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין וה"ח קרן רוט, יאיר מתוק ונציג משרד המשפטים.

(פה אחד)

מחליטים, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרומית בהצעת חוק המאבק בטרור (תיקון - עבירת הזדהות עם ארגון טרור ופיצוי בגין פרסום דברי הסתה לטרור), התשע"ד-2023 של חה"כ יצחק קרויזר (פ/4138) כפוף לכך שהמשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי המשפטים, הביטחון הלאומי והאוצר ובהתייחס להערות משרד המשפטים בעניין ההיבט הפלילי וההיבט הנזיקי בהצעת החוק.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון) (תיקון מס'3), התשפ"ד-2024.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

הארכת תוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד – 2024 בנוגע למניעת פגישה עם עורך דין בכל הנוגע לעצורים כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו – 1996 (להלן: "חוק המעצרים"). הארכת תוקף החוק נדרשת עקב הצרכים העולים בשל התמשכות הליכי החקירה, הלחימה והמשך מעצרו של מתבליים בקשר לאירועי הטרור של 7.10.23 ופעולות המלחמה בחבל עזה. נוכח האמור מבוקש להאריך פעם נוספת את תקופת תוקפן של תקנות שעת החירום המקנות סמכות להאריך את תקופת מניעת פגישה של העצורים הנכנסים לגדר החוק עם עורך דין. הצעת החוק מבקשת להאריך את התקנות לפרק זמן נוסף של חמישה חודשים.

ג. עיקרי החוק המוצע

בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל בה נרצחו מעל 1200 אזרחים וחיילים ונפצעו אלפים, ולמעלה מ-200 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה. במהלך הלחימה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מספר רב של מחבלים, אשר בנוגע לרובם מתקיים הליך חקירה פלילי בחשד לבעירות בטחון, כפי שאלו מוגדרות בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים. כמו כן התווסף מספר לא מבוטל של מעצרים במסגרת אירועי הלחימה בחבל עזה הנמשכים גם בימים אלו.

מעצרים חריגים בכמות ובמורכבות של מפגעי אירועי 7 באוקטובר, המתקפה כנגד מדינת ישראל והלחימה הנמשכת, לצד מורכבות החקירה בכללותה, כמו גם הצורך בהבטחת האינטרס הלאומי שבשמירה על חיי אדם ובקידום החקירה ומניעת סיכולה, הביאו לצורך חיוני והכרחי למתן אפשרות לפרק זמן ארוך משמעותית מהקבוע כיום בחוק המעצרים למניעת פגישת עצורים אלה עם עורך דין. לפיכך בתאריך ט' בחשוון התשפ"ד (24 באוקטובר 2023) הותקנו על ידי הממשלה תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023 (להלן: "תקנות שעת החירום" או "התקנות"), אשר קובעות הסדר חדש תחל על עצורים החשודים בעבירת בטחון, כמוגדר בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, אשר נעברו במסגרת אירועי מלחמת "חרבות ברזל". סמוך למועד פקיעת התקנות, ונוכח המשך הלחימה בחבל עזה והחשיבות העליונה למיצוי כלל המידע שברשות אותם מחבלים עצורים, שקיים חשש של ממש כי זליגתו לגורמים בלתי מורשים עלולה להוביל לפגיעה בחיי אדם. כמו כן, לנוכח הימשכות החקירה הצפויה, והחשש כי זליגת מידע מהחקירה עלולה להוביל לשיבוש מעצרו של נוספים, להפריע לגילוי ראיה או תפיסתה ולשבש את החקירה, פעלה הממשלה להביא לכנסת הצעת חוק שתאריך את תוקף התקנות תוך תיקונן בהתאם לצרכים שהיו קיימים באותה עת.

בתאריך י"ב בשבט התשפ"ד (22 בינואר 2024) נכנס לתוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024 (להלן: "החוק להארכת תוקף תקנות שעת החירום"), אשר האריך את תוקף התקנות תוך ביצוע התאמות בהתאם לצרכים הביטחוניים והחקירתיים העדכניים. החוק הוארך מעת לעת תוך ביצוע התאמות נדרשות בהתאם לצרכי גופי האכיפה, עד ליום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024).

נוכח הצרכים הביטחוניים והחקירתיים שעדיין קיימים, ובכלל זאת מעצרים חדשים המבוצעים אף בימים אלו במהלך התמרון הקרקעי שעדיין נמשך, המחייבים המשך ההסדר בעניין מניעת פגישה עם עורך דין, ביום כ"ו באייר התשפ"ד (3 ביוני 2024) הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להארכת תוקף התקנות לפרק זמן נוסף של שישה חודשים, עד ליום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024), זאת בהתאם לצרכי גופי האכיפה.

עם זאת, ביום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024) הכנסת החליטה להאריך בשלב זה את תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד, עד ליום י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024).

נוכח הארכת תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד כאמור והצרכי הביטחוניים והחקירתיים שעדיין מצריכים המשך הסדר זה, עולה הצורך בהצעת חוק חדשה לצורך הארכה נוספת של תוקפן של תקנות שעת החירום, במסגרת הארכת תוקף החוק, עד לאותו מועד שהוצע כבר בהצעת החוק הממשלתית שהוגשה לאתרונו, ובשל צרכי גופי האכיפה כפי שפורטו לעיל.

נוכח האמור מוצע לתקן את סעיף 1 לחוק ולהאריך את תוקפו עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

ביחס ל"עצורים" הנכנסים להגדרת החוק המוצע יחול ההסדר המוצע ביחס לסעיף 35(ג) ו-(ד) לחוק המעצרים.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל התיבט המינתלי

אין השפעה.

ו. השפעה על תחולה באזור יהודה ושומרון

אין השפעה.

ז. עיקרי ההערות לתזכיר שלא אומצו בטיטת החוק:

עמדת הסניגוריה הציבורית – הסניגוריה הציבורית חוזרת על עמדתה המתנגדת להארכת נוספת של ההסדר הקבוע בתקנות שעת החירום ומצביעה על האפקט המצטבר, לדידה, של הפגיעה בזכויות דיוניות של העצורים נוכח שילוב בין ההסדר המוצע להסדרים נוספים שכבר אושרו (כגון תקופות הארכת המעצר הממושכות). לדידה מדובר בתקופות ארוכות מאוד של מניעת פגישה עם עורך דין, אשר אינן מתאימות ליסודות ולערכים שבבסיס ההליך הפלילי.

להלן נוסח החוק מוצע:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת

ביטחון) (תיקון מס' 3), התשפ"ד-2024

הארכת תוקף 1. בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024¹, בסעיף 1, במקום "י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024)" יבוא "י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024)".

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחילים, במקביל לשיגור של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור רצחו המחבלים מעל 1,200 אזרחים וחילים ישראלים ופצעו אלפים, ולמעלה מ-200 אזרחים וחילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון באותו יום על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א) (5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו הוארכה מזמן לזמן על ידי הממשלה, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, וכעת היא בתוקף עד יום ה' בתמוז התשפ"ד (11 ביולי 2024).

ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) הודיע הקבינט המדיני-ביטחוני כי הכריז על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה. בהתאם להכרזה זו אירועי מלחמת חרבות ברזל החלו ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 6:00 בבוקר.

במהלך הלחימה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מחבלים רבים, ולגבי רובם מתקיים הליך חקירה פלילי בתוך לעבירות ביטחון, כהגדרתן בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים).

חקירת המחבלים שלקחו חלק במתקפת הטרור היא מורכבת וחריגה, ויש לה מאפיינים ייחודיים שטרם נודע כמותם בישראל: החקירה מתייחסת לפשעים האכזריים שביצעו המחבלים אך תכליתה גם להפיק מידע רב ערך להמשך הלחימה; היא נסובה סביב עשרות זירות שבהן התחוללו הפשעים; יש מספר גדול של מחבלים שביניהם קשרים

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 462; עמ' 764.

מגוונים; מספר הקורבנות והעדים הוא עצום – בהם אלפי פצועים המצויים במצב פיזי או נפשי קשה, שמקשה על גביית העדויות; היקף הראיות הוא עצום; החקירה התנהלה תחילה בזמן לחימה קשה באזורים שבהם בוצעו הפשעים, ונוסף על כך חלק מהזירות הוכרו כשטח צבאי סגור והיה קשה להגיע אליהן לאיסוף ראיות. גם כיום החקירה מתנהלת במקביל לחימה ולקרבות עזים בשטח עזה וכן תחת התקפות רב-זירתיות, בעיקר באמצעות ירי מרחוק, שמופנות כלפי שטח המדינה, גם אם בעוצמה נמוכה יותר.

בחינת היקף העצורים הגדול ומורכבות החקירה כמפורט לעיל, צפויה החקירה הפלילית לארוך עוד פרק זמן של כמה חודשים. לצורך כך, הוקם במשטרת ישראל צוות חקירה ארצי מיוחד, אשר פועל לחקירת המחבלים הרבים שנעצרו ולאוסוף ראיות בעשרות זירות טבח בעוטף עזה.

נוסף על כך, אירועי הלחימה המתמשכים בחבל עזה נגד ארגוני הטרור, אשר חלק מהעצורים האמורים חברים בהם, ואשר במהלכם נעצרים עצורים רבים נוספים, מוסיפים על מורכבות החקירה.

לצורך המשך הלחימה נודעת חשיבות עליונה למיצוי כלל המידע שברשות אותם מחבלים עצורים, שקיים חשש ש ממש כי זליגתו לגורמים בלתי מורשים עלולה להביא לפגיעה בחיי אדם. כמו כן, לנוכח הימשכות החקירה הצפויה, קיים חשש כי זליגת מידע מהחקירה עלולה להוביל לשיבוש מעצרים של חשודים נוספים, להפריע לגילוי ראיה או תפיסתה ולשבש את החקירה.

מעצרים חריגים בהיקף ובמורכבות של מפגעי אירועי 7 באוקטובר, שאליהם הצטרפה כמות לא מבוטלת של מעצרים בעקבות אירועי הלחימה בחבל עזה הנמשכים גם בימים אלה, וכן המתקפה נגד מדינת ישראל והלחימה הנמשכת, לצד מורכבות החקירה בכללותה, כמו גם הצורך בהבטחת האינטרס הלאומי שבשמירה על חיי אדם ובקידום החקירה ומניעת סיכולה, מעלים צורך חיוני והכרחי למתן אפשרות למניעת פגישת עצורים אלה עם עורך דין לפרק זמן ארוך באופן ניכר מהקבוע כיום בחוק המעצרים, ואף מההסדר החל בעניין מעצרים של חשודים בעבירות ביטחון באזור יהודה והשומרון.

ההסדר הקיים בחוק המעצרים מאפשר מניעת פגישה עם עורך דין לחשוד בעבירת ביטחון כהגדרתו בחוק האמור לתקופה של עד 21 ימים. לנוכח העובדה שהתקופות המרובות המנויות בחוק המעצרים למניעת מפגש של עצור בעבירת ביטחון עם עורך דין עמדו לפוג, ולכך שמצב החירום חייב, ועודנו מחייב, את המשך מניעת המפגש כאמור כפי שהוסבר לעיל, ומכיוון שמגבלת הזמן לא אפשרה לחוקק הסדר לעניין זה בכנסת, הותקנו ביום ט' בחשון התשפ"ד (24 באוקטובר 2023) תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023 (להלן - תקנות שעת החירום). תקנות שעת החירום קובעות הסדר חדש החל על עצורים החשודים בעבירת ביטחון, כהגדרתה בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, אשר נעברה במסגרת אירועי "חרבות ברזל".

לגבי עצורים אלה נקבע בתקנות שעת החירום כי לא יחולו ההוראות לעניין פרקי הזמן המותרים לדחיית פגישה עם עורך דין, הקבועות בסעיף 35(ג) ו-ד) לחוק המעצרים ובתקנה 2(א) ו-ב) לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (דחיית פגישה עם עורך דין), התשנ"ז-1997. חלף זאת, יחול לגבי עצורים אלה סעיף 35(ג) ו-ד) בנוסחו החדש בהתאם לתקנות שעת החירום, המאריך את התקופות המרובות לדחיית פגישה של העצור עם עורך דין לתקופה מרבית של 90 ימים, אם מתקיימת אחת העילות המפורטות בסעיף 35(א) לחוק המעצרים. ביום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) תוקנו תקנות שעת החירום כך שהתקופה המרבית של 90 ימים למניעת הפגישה של העצור עם עורך דין תימנה מיום כניסתן לתוקף של התקנות, וזאת כדי לאפשר את דחיית מועד פגישתם של עצורים שנעצרו כבר ב-7 באוקטובר 2023 עם עורך דין עד תום תוקפן של תקנות שעת החירום.

כמו כן תוקנה ההגדרה "עצור" בתקנות שעת החירום. מדובר בתיקון שנועד להבהיר את התחולה של ההסדר, בשים לב לשאלות שעלו בין השאר בדיונים בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בסוגיה זו, ואינו משנה מהותית את הפרשנות שניתנה מתחילת תוקפן של תקנות שעת החירום בעניין.

בהתאם לסעיף 39(ו) לחוק-יסוד: הממשלה - "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק". בשים לב לכך, תקנות שעת החירום עמדו לפקוע ביום י"ד בשבט התשפ"ד (24 בינואר 2024).

לנוכח הצרכים התקירתיים והביטחוניים המובהקים בהמשך מניעת הפגישה של העצורים האמורים עם עורך דין עלה הצורך בהארכת תוקפן של תקנות שעת החירום לפרק זמן נוסף, ובהתאמתן לצרכים הביטחוניים, שהיו קיימים באותה עת. לנוכח האמור, ביום י"ב בשבט התשפ"ד (22 בינואר 2024) נכנס לתוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024 (להלן - החוק להארכת תוקף תקנות שעת החירום), אשר האריך את התקופה המרבית של מניעת הפגישה של העצורים האמורים עם עורך דין לתקופה של עד 180 ימים. תיקון זה נעשה כדי לתת מענה לצרכים הביטחוניים והתקירתיים שהיו קיימים בעת חקיקת

החוק. במסגרת החוק האמור תוקנה גם ההגדרה "עצור" לחשוד בעבירת ביטחון כאמור בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים בשל פעולות האיבה שהתרחשו בין יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ליום כ"ח בתשרי התשפ"ד (13 באוקטובר 2023), לאחר שהוברר כי פעולות האיבה התרחשו עד למועד זה, או מי שחשוד כאמור בשל פעולות המלחמה המוגדרות כפעולות המלחמה בחבל עזה החל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023). תוקפו של החוק האמור נקבע עד יום כ"ד באדר ב' התשפ"ד (3 באפריל 2024) והוא האריך את תוקפן של תקנות שעת החירום עד לאותו מועד. היות שתוקפו של החוק להארכת תוקף תקנות שעת החירום עמד לפקוע כאמור ביום כ"ד באדר ב' התשפ"ד (3 באפריל 2024), ובשל הצרכים החקירתיים והביטחוניים המובהקים בהמשך מתן הסמכות למנוע פגישת של חלק מאותם עצורים עם עורך דין לתקופות העולות על הקבוע בחוק המעצרים, עלה הצורך בהארכה נוספת של תקנות שעת החירום במסגרת הארכת תוקף החוק האמור. החוק להארכת תוקף תקנות שעת החירום תוקן ותוקפו הוארך בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישת עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון) (תיקון), התשפ"ד-2024 (להלן – החוק המתקן) עד יום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024).

בתוך כך, הצרכים החקירתיים והביטחוניים המחייבים הסדר בעניין מניעת פגישה עם עורך דין, החורג באופן משמעותי מהקבוע בחוק המעצרים נבחנו, כפי שהם נבחנים באופן קבוע בהתאם לנסיבות המשתנות, לצרכים הביטחוניים והחקירתיים ולמצב הלחימה. על כן בחוק המתקן, שנכנס לתוקף ביום י"ב בשבט התשפ"ד (22 בינואר 2024), נערכו התאמות של פרקי הזמן שנקבעו בחוק להארכת תקנות שעת החירום, כך שניתן יהיה להאריך את מניעת הפגישה עם עורך דין של חשוד הנכנס לגדרי החוק, לפרק זמן מקסימלי של 60 ימים במקום 180 הימים שנקבעו בחוק לכתחילה, וזאת בשל העילות הקיימות בסעיף 35 לחוק המעצרים. נוסף על כך, כדי לתת מענה ביחס לעצורים אשר יש תשיבות ביטחונית במניעת הפגישה שלהם עם עורך דין לתקופה ארוכה יותר מפרק הזמן המרבי החדש של 60 ימים, וזאת בשל חשש לפגיעה בחיי אדם בקשר לפעולות הלחימה בלבד, נוסף סעיף חדש ולפיו אם מצא נשיא בית המשפט המחוזי או סגנו, לבקשת ראש אגף החקירות במשטרת ישראל או בשירות הביטחון הכללי, באישור היועץ המשפטי לממשלה, כי מניעת הפגישה דרושה בשל החשש האמור, רשאי הוא להאריך את תקופת הדחייה, מזמן לזמן, לפרק זמן מקסימלי שלא יעלה על 120 ימים.

מכיוון שתוקפו של החוק להארכת תקנות שעת החירום עמד לפקוע כאמור ביום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024), ובשל הצרכים הביטחוניים והחקירתיים שהמשיכו להתקיים, ובכלל זאת מעצרים חדשים המבוצעים במהלך הלחימה והקרבות העזים בשטח עזה, שעדיין נמשכים, אשר חיבו את המשך ההסדר בעניין מניעת פגישה עם עורך דין, ביום כ"ו באייר התשפ"ד (3 ביוני 2024) הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להארכת תוקף התקנות לפרק זמן נוסף של שישה חודשים, עד ליום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024), זאת בהתאם לצורכי גופי האכיפה. עם זאת, ביום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024) הכנסת החליטה להאריך בשלב זה את תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד, עד ליום י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024).

נוכח הארכת תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד כאמור, ובשל כך שעדיין מתקיימות הנסיבות המצדיקות את המשך ההסדר האמור, עלה הצורך בהארכה נוספת של תוקפן של תקנות שעת החירום, במסגרת הארכת תוקף החוק, עד למועד שהוצע בהצעת החוק הממשלתית שהוגשה לאחרונה, ובכפוף לצורכי גופי האכיפה כפי שפורטו לעיל.

סעיף 1 תוקפו של החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (פגישת עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024 עומד לפקוע ביום י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024) ובשל הסיבות שפורטו בהרחבה בחלק הכללי לדברי ההסבר, מוצע להאריך את תוקפו עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).

מוגש על ידי שר המשפטים

כ" בסיוון התשפ"ד
26 ביוני 2024

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת בטחון), (תיקון מס' 3) התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

מטרת התיקון המוצע היא להאריך לפרק זמן נוסף את החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת בטחון), התשפ"ד-2024 אשר תיקן והאריך את תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023 (להלן: "תקנות שעת החירום" או "התקנות"), אשר הותקנו על ידי הממשלה בתאריך כ"ג בחשוון התשפ"ד (7 בנובמבר 2023) וקבעו הסדר חדש החל על עצורים החשודים בעבירת בטחון, כמוגדר בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"), אשר נעברה במסגרת אירועי מלחמת "חרבות ברזל".

ג. עיקרי החוק המוצע

בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מתבלים חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל.

במהלך הלחימה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מספר רב של מתבלים, אשר בנוגע לרובם מתקיים הליך חקירה פלילי בחשד לעבירות בטחון, כפי שאלו מוגדרות בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים. כמו כן התווסף מספר לא מבוטל של מעצרים במסגרת אירועי הלחימה בחבל עזה הנמשכים גם בימים אלו.

מעצרים הריגים בכמות ובמורכבות של מפגעי אירועי 7 באוקטובר, המתקפה כנגד מדינת ישראל והלחימה הנמשכת, לצד מורכבות החקירה בכללותה, כמו גם הצורך בהבטחת האינטרס הלאומי שבשמירה על חיי אדם ובקידום החקירה ומניעת סיכולה, הביאו לצורך חיוני והכרחי למתן אפשרות לפרק זמן ארוך משמעותית מהקבוע כיום בחוק המעצרים להארכת מעצרים של עצורים אלה.

נוכח האמור והדחיפות המיוחדות לקביעת הסדרים בנושא הארכות המעצרים של אותם עצורים, ביום כ"ג בחשוון התשפ"ד (7 בנובמבר 2023) הותקנו תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), תשפ"ד-2023 (להלן: "תקנות שעת החירום"). נוכח הצורך הביטחוני והחקירתי בהמשך הארכת מעצרים של העצורים האמורים, קידמה הממשלה הצעת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת החירום, תוך כדי התאמתן. בהתאם לכך, ביום כ"ו בשבט התשפ"ד (5 בפברואר 2024) נכנס לתוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת בטחון), תשפ"ד-2024 (להלן: "החוק"), אשר האריך את תקנות שעת החירום תוך תיקון עד ליום י"ב באדר ב', התשפ"ד (20 במרץ 2024). בהמשך נוכח המשך הצורך הביטחוני והחקירתי הוארך תוקף החוק עד יום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024).

ביום כ"ו באייר התשפ"ד (3 ביוני 2024) נוכח המשך הצורך הביטחוני והחקירתי בהארכת תוקף התקנות, הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להארכת תוקף התקנות למשך שישה חודשים נוספים, עד ליום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024). עם זאת, ביום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024) הכנסת החליטה להאריך בשלב זה את תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד, עד וזאת עד ליום י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024).

נוכח ההכרח חבטחוני והחקירתי שעדיין מתקיים, בהמשך החזקת העצורים הנכנסים לגדר החוק במעצר פלילי, ונוכח הארכת תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד כאמור, עולה הצורך בהצעת חוק חדשה לצורך הארכה נוספת של תוקפן של תקנות שעת החירום, עד לאותו מועד שהוצע כבר בהצעת החוק הממשלתית שהוגשה לאחרונה. זאת על מנת לאפשר השלמת הליכי החקירה וקבלת החלטה בדבר העמדה לדין. מוצע להאריך את תוקף החוק, על ידי תיקון סעיף 1 בו, כך שתוקפו יוארך עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).

השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

ביחס ל"עצורים" הנכנסים להגדרת החוק המוצע יחול ההסדר המוצע ביחס לסעיף 17, 59 ו-

62 לחוק המעצרים.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל היבט המינהלי
אין השפעה.

ה. השפעה על תחולה באזור יהודה ושומרון
אין השפעה.

ו. עיקרי ההערות לתזכיר שלא אומצו בטיוטת החוק:

עמדת הסניגוריה הציבורית – חוזרת על עמדתה כפי שנמסרה בעבר ולפיה הסניגוריה הציבורית מתנגדת להארכה נוספת של ההסדר הקבוע בתקנות שעת החירום וסבורה כי נכון היה לקבוע הסדר ייעודי. הסניגוריה הצביעה על האפקט המצטבר, לדידת, של הפגיעה בזכויות דיוניות של העצורים נוכח שילוב בין ההסדר המוצע להסדרים נוספים שכבר אושרו (כגון תקופות מניעת הפגישה הממושכות).

להלן נוסח החוק מוצע:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת

ביטחון) (תיקון מס' 3), התשפ"ד-2024

1. הארכת תוקף . בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024, בסעיף 1, במקום "י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024)" יבוא "י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024)".

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשת, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחילים, במקביל לשיגור של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור רצחו המחבלים מעל 1,200 אזרחים וחילים ישראלים ופצעו אלפים, ולמעלה מ-200 אזרחים וחילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון באותו יום על מצב מיוחד בעורף מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א) (5) לחוק האמור, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו הוארכה מזמן לזמן על ידי הממשלה, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, וכעת היא בתוקף עד יום ה' בתמוז התשפ"ד (11 ביולי 2024).

ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) הודיע הקבינט המדיני-ביטחוני כי הכריז על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה. בהתאם להכרזה אירועי מלחמת 'חרבות ברזל' החלו ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 6:00 בבוקר.

במהלך הלחימה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מחבלים רבים, ולגבי רובם מתקיים הליך חקירה פלילי בחשד לעבירות ביטחון, כהגדרתן בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים).

חקירת המחבלים שלקחו חלק במתקפת הטרור היא מורכבת וחריגה, ולה מאפיינים ייחודיים שטרם נודע כמותם בישראל: החקירה מתייחסת לפשעים האכזריים שביצעו המחבלים אך תכליתה גם להפיק מידע רב ערך להמשך המלחמה; היא נסובה סביב עשרות זירות שבהן התחוללו הפשעים; יש מספר גדול של מחבלים שביניהם קשרים מגוונים; מספר הקורבנות והעדים הוא עצום – בהם אלפי פצועים המצויים במצב פיזי או נפשי קשה, שמקשה על גביית העדויות; היקף הראיות הוא עצום; תחקירה התנהלה בתחילתה בזמן לחימה באזורים שבהם בוצעו הפשעים, ונוסף על כך חלק מהזירות הוכרזו כשטח צבאי סגור והיה קשה להגיע אליהן לאיסוף ראיות. גם כיום החקירה מתנהלת במקביל ללחימה ולקרבות שעדיין נמשכים בשטח עזה וכן תחת התקפות רב-זירתיות, בעיקר באמצעות ירי מרתוק, שמופנות כלפי שטח המדינה, גם אם בעצימות נמוכה יותר.

בהינתן מספר העצורים ומורכבות החקירה כמפורט לעיל, צפויה החקירה הפלילית לארוך עוד פרק זמן של כמה

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 500; עמ' 628.

חודשים. לצורך כך, הוקם במשטרת ישראל צוות חקירה ארצי מיוחד, אשר פועל לחקירת המחבלים הרבים שנעצרו ולאוסוף ראיות בעשרות זירות טבח בעוטף עזה.

כמו כן התווסף מספר לא מבוטל של מעצרים במסגרת אירועי הלחימה בחבל עזה הנמשכים גם בימים אלה. הלחימה הנמשכת, החקירה המורכבת בכללותה, וכן הצורך הברור בהבטחת האינטרס הלאומי שבשמירה על חיי אדם כמו גם בקידום החקירה, מציבים לפני גופי החקירה אתגרים חסרי תקדים. בשים לב למורכבות הרבה כאמור, ברור מעבר לכל ספק כי סדרי הדין הקבועים היום בחוק המעצרים לעניין החזקת עצורים בטרם הגשת כתב אישום נגדם, שנועדו לחקירות פליליות ממוקדות ותחומות, אינם מתאימים לנסיבות יוצאות הדופן של המלחמה, ונדרש הסדר חוקי אחר בנושא.

לנוכח האמור והדחיפות המיוחדות לקביעת הסדרים בנושא הארכות המעצרים של אותם עצורים, ביום כ"ג בחשוון התשפ"ד (7 בנובמבר 2023) הותקנו תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023 (להלן - תקנות שעת החירום), אשר שינו את התקופות המפורטות בסעיף 17(א), (ב) ו-ו(ד) לחוק המעצרים, ככל שאלה חלות על "עצור" כפי שהוא מוגדר בתקנות. תקנות שעת החירום הותקנו לתקופה של שלושה חודשים, זאת, בשים לב לסעיף 139(ו) לחוק-יסוד: הממשלה, הקובע כי "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק".

לפיכך, ובשל הצורך הביטחוני והחקירתי בהמשך הארכת מעצרים של העצורים האמורים, קידמה הממשלה הצעת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת החירום, תוך כדי התאמתן. בהתאם לכך, ביום כ"ו בשבט התשפ"ד (5 בפברואר 2024) נכנס לתוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024 (להלן - החוק), אשר האריך את תקנות שעת החירום תוך תיקון עד יום י' באדר ב' התשפ"ד (20 במרץ 2024).

בהתאם להסדר בחוק מוגדר "עצור" כחשוד בעבירת ביטחון בשל פעולות האיבה, המוגדרות כפעולות האיבה שהתרחשו מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ח בתשרי התשפ"ד (13 באוקטובר 2023), ובשל פעולות המלחמה, המוגדרות כפעולות המלחמה בחבל עזה החל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023). עוד מגדיר החוק "הליכי חקירה" במובן רחב, כחקירת פעולות האיבה בכללותן, כנגד כלל העצורים והמעורבים בגין אירועים אלה, לרבות חקירת שלבי התכנון וההיערכות שקדמו לביצוע המעשים, וקובע כי לגבי עצור כהגדרתו בחוק, יקראו את חוק המעצרים כך שעל מי שנכנס בתחולת החוק ונעצר בצו בית המשפט יחולו תקופות מעצר ארוכות יותר, בנות 45 ימים כל אחת. נוסף על כך התקנות תוקנו כך ששופט רשאי להורות על תקופת מעצר קצרה מהתקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שירשמו. כמו כן נקבע בחוק כי לא יחולו על עצור לפני הוראות סעיפים 59 ו-62 לחוק המעצרים, וכי לא יחולו על עצור שהוא קטין הוראות חוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, בדבר תקופות מעצר קצרות יותר, וכן לא תחול ההוראה שבסעיף 47 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

בהמשך, בשל הצורך הביטחוני והחקירתי הוארך תוקף החוק עד יום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024).

ביום כ"ו באייר התשפ"ד (3 ביוני 2024), נכח המשך הצורך הביטחוני והחקירתי בהארכת תוקף התקנות, הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להארכת תוקף התקנות למשך שישה חודשים נוספים, עד ליום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024). עם זאת, ביום י"ב בסיוון התשפ"ד (18 ביוני 2024) הכנסת החליטה להאריך בשלב זה את תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד, עד ליום י"ב בתמוז התשפ"ד (18 ביולי 2024).

נוכח הארכת תוקפן של תקנות שעת החירום בחודש בלבד כאמור ובשל כך שעדיין מתקיים ההכרח הביטחוני והחקירתי בהמשך החזקת העצורים אשר נכנסים בתחולת החוק, במעצר, יש צורך בהארכה נוספת של תוקפן של תקנות שעת החירום, במסגרת הארכת תוקף החוק. מוצע כי תוקף תקנות שעת החירום יוארך עד למועד שהוצע בהצעת החוק הממשלתית שהוגשה לאתרוגה, בכפוף לצורכי גופי האכיפה כפי שפורטו לעיל.

סעיף 1 בשל האמור בחלק הכללי של דברי ההסבר ולנוכח מועד פקיעת תקנות שעת החירום בהתאם לסעיף 1 לחוק, מוצע לתקן את הסעיף האמור כך שתוקפן של תקנות שעת החירום יוארך עד יום י"ז בכסלו התשפ"ה (18 בדצמבר 2024).

מוגש על ידי שר המשפטים

כ' בסיוון התשפ"ד
26 ביוני 2024